

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola a Mateřská škola Mšené-lázně

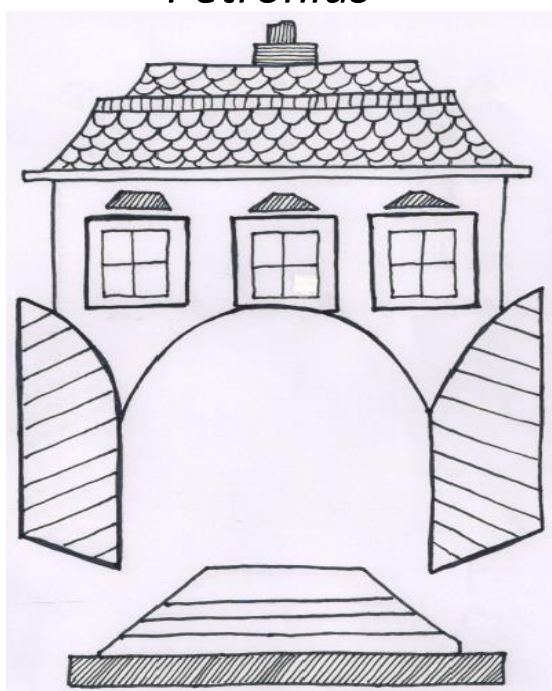
"Škola pro všechny"

verze platná od 1. 9. 2021

Motto školy:

„Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe“

Petronius

Zpracování ŠVP ZV:

Na této verzi zpracování Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní škola a Mateřská škola Mšené-lázně platné od 1. 9. 2021 se podíleli všichni pedagogičtí zaměstnanci pracoviště základní školy. Koordinátorkami byly Mgr. Renata Paťukova – ředitelka školy, Mgr. Jana Bradáčová – zástupkyně ředitelky školy, Mgr. Vratislava Forstová – koordinátorka ŠVP.

Program ŠVP ZV byl schválen na pedagogické radě dne 16. 6. 2021

Program ŠVP ZV byl schválen na školské radě dne

Obsah

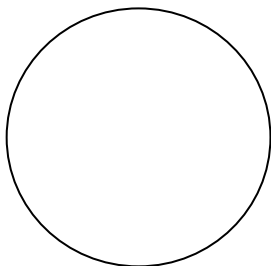
1. Identifikační údaje o škole	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Úplnost, velikost a vybavenost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3 Dlouhodobé projekty	5
2.4 Vlastní hodnocení školy	6
2.5 Spolupráce školy s rodiči žáků a jinými subjekty	7
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie, kompetence	9
3.3 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
3.5 Začlenění průřezových témat	15
3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)	19
3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)	20
3.5.4 Multikulturní výchova (MKV)	21
3.5.5 Environmentální výchova (ENV)	21
3.5.6 Mediální výchova (MDV)	21
4. Učební plán	23
5. Učební osnovy	26
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	26
5.1.1 Český jazyk a literatura	26
5.1.2 Anglický jazyk	64
5.1.3 Německý jazyk	90
5.1.4 Ruský jazyk	104
5.2 Matematika a její aplikace	116
5.2.1 Matematika	116
5.3 Informatika	149
5.3.1 Informatika	149
5.4 Člověk a jeho svět	179
5.4.1 Prvouka	179
5.4.2 Přírodověda	202
5.4.3 Vlastivěda	214
5.5 Člověk a společnost	226
5.5.1 Dějepis	226
5.5.2 Občanská výchova	240
5.6 Člověk a příroda	256
5.6.1 Fyzika	256
5.6.2 Chemie	270
5.6.3 Přírodopis	281
5.6.4 Zeměpis	295
5.7 Umění a kultura	316
5.7.1 Hudební výchova	316
5.7.2 Výtvarná výchova	340
5.8 Člověk a zdraví	363

5.8.1	Výchova ke zdraví	363
5.8.2	Tělesná výchova	374
5.9	Člověk a svět práce	393
5.9.1	Pracovní činnosti	393
5.10	Volitelné předměty	422
5.10.1	Chemická praktika	422
5.10.2	Konverzace v anglickém jazyce	425
6.	Hodnocení žáků školy	430
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	430

1. Identifikační údaje o škole

Údaje o škole	Základní škola a Mateřská škola Mšené-lázně, okres Litoměřice, příspěvková organizace
Adresa školy	Školní 121, 411 19 Mšené-lázně
Ředitel školy	Mgr. Renata Paťukova od 1. 2. 2019
IČO	70698279
RED IZO	600165931
Telefon	416866128
E-mail	reditel@zsmsene.cz
Adresa internetové stránky	www.zsmsene.cz
Zřizovatel školy	Obec Mšené-lázně
Adresa	Prosek 174, 411 19 Mšené-lázně
Starosta obce	Ing. Josef Bíža
Telefon	416865351 416865220
E-mail	info@msene-lazne.cz
IČO	00264083

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Mgr. Renata Paťukova
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost, velikost a vybavenost školy

Jsme spádovou školou pro Martiněves, Charvatce, Radešín, Louckou, Ředhošť, Ječovice, Podbradec, Brníkov, ale žáci k nám dojíždějí i z jiných, nepřidružených obcí (např. Roudnice n. L., Budyně n. O.).

Škola je plně organizovaná, s kapacitou 300 žáků. 1. stupeň tvoří 1. – 5. ročník, 2. stupeň 6. až 9. ročník. Součástí školy je školní družina s kapacitou 90 žáků, školní jídelna s kapacitou 300 strážníků, mateřská škola s kapacitou 82 dětí.

Základní škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí v letech 2006 – 2008 a v současné době odpovídá všem prostorovým, technickým a hygienickým požadavkům. Byla přebudována na trojpodlažní. Je plně bezbariérová, vybavená výtahem.

V prvním podlaží se nachází kuchyně, jídelna pro žáky, jídelna pro cizí strážníky, dále školní družina se dvěma učebnami vybavenými interaktivními tabulemi, kabinet, keramická dílna a šatny pro žáky. Ve druhém podlaží jsou umístěny kmenové učebny 1. stupně, plně vybavená jazyková a počítačová učebna, kabinety pro 1. stupeň, herna, kancelář hospodářky a ředitelna. Kabinet školní psycholožky se nachází v nové budově mateřské školy, která je se základní školou propojena. Ve třetím podlaží jsou umístěny kmenové učebny pro 2. stupeň, učebna hudební výchovy, učebna přírodních věd, kancelář zástupkyně ředitelky, školní poradenské centrum, sborovna a kabinety. Všechny kmenové třídy jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem. Hudebna je vybavena interaktivní tabulí. Většina odborných učeben je vybavena dataprojektory. Pro výuku je k dispozici mobilní multimediální učebna. Pedagogičtí pracovníci mají pro svou práci zařízenou sborovnu i kabinety, kde jsou počítače s připojením na internet, příp. učitelé disponují notebooky. Po celé škole je k dispozici školní wifi síť a škola používá školní informační elektronický systém EDOOKIT.

Za budovou školy se nachází hřiště s umělým povrchem. Dále je využíváno fotbalové hřiště a tělocvična TJ Sokol Mšené-lázně.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracují pouze interní pedagogičtí pracovníci, s převahou žen.

2.3 Dlouhodobé projekty

Naše škola je dlouhodobě aktivní v těchto vzdělávacích projektech a aktivitách:

- Čas proměn (6. ročník)
- Adopce na dálku – Arcidiecéze Praha
- Spolupracujeme s DDH Litoměřice
- Školní mléko
- Ovoce do škol

- HOBIT – 8. ročník – prevence cévních mozkových příhod
- Spolupracujeme se členy expertního týmu pro digigram IKAPu

2.4 Vlastní hodnocení školy

Hlavní oblasti autoevaluace jsou:

- podmínky ke vzdělávání (prostorové a materiální, hygienické, bezpečnostní, psychosociální, personální, organizační a podmínky pro vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními)
- průběh vzdělávání
- podpora žáků
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků
- vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání na jeho výsledky
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, personální práce
- další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Ke zhodnocení výsledků školy budou použity tyto prostředky:

- pravidelné hodnocení dosahovaných výsledků pomocí vhodných písemných prací zadávaných nejen vyučujícími, ale i oficiálních, standardizovaných testů, dodávaných profesionálními institucemi
- SWOT analýza
- ankety a dotazníky pro žáky, učitele, zákonné zástupce, absolventy
- přehledy výsledků žáků v různých typech soutěží a olympiád
- hospitace vedení školy a vzájemné hospitace pedagogů
- sledování profesního růstu pedagogů, práce metodických sdružení
- rozhovory vedení školy s vyučujícími, se žáky a jejich zákonnými zástupci
- audity školy

Struktura vlastního hodnocení

Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Oblasti	Kritéria a cíle	Nástroje a metody	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole: pokračovat v prevenci rizikového chování v prezentaci školy na veřejnosti, materiální dovybavení učeben a kabinetů, využití kapacity školy	pozorování rozhovor dotazníky ankety výroční zpráva vlastní hodnocení školy	• Průběžně během celého školního roku, • VZ 1x za rok, • dotazníky alespoň 1x za 3 roky
Klima školy	zavádění nových forem výuky, využití odborných učeben a výukových programů, využívání programů dalších vzdělávacích institucí – DDM,	pozorování rozhovor společné aktivity projekty neformální	průběžně

Oblasti	Kritéria a cíle	Nástroje a metody	Časový harmonogram
	péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, efektivita výchovného poradenství	vztahy hospitace plány práce IVP	
Vztahy škola – žáci – rodiče	zájem rodičů o školu, nabídka volnočasových aktivit, spolupráce se školskou radou a rodiči, spolupráce s občanským sdružením Mšenský záškolák, s Obcí Mšené-lázně, informovanost rodičů o dění ve škole	třídní schůzky Zpravodaj webové stránky propagační akce školy výroční zpráva vlastní hodnocení pohovory dotazníky	• nejméně 3x ročně • měsíčně • průběžně
Průběh a výsledky vzdělávání žáků	Snaha o dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků, počet neprospívajících žáků, výsledky přijímacích řízení na střední školy	hospitace pedagogické rady výroční zpráva standardizované testy výsledky soutěží četnost kázeňských opatření analýza žákovských prací	průběžně
Personální oblast	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole, celoroční plán školy, delegování úkolů, funkčnost metodických komisí kvalifikovanost pedagogických pracovníků funkčnost DVPP	vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce pozorování rozhovor dotazníky	průběžně

2.5 Spolupráce školy s rodiči žáků a jinými subjekty

Školská rada

Ve školské radě jsou 2 zástupci volení z řad rodičů, 2 zástupci jmenovaní zřizovatelem, 2 zástupci volení pedagogickým sborem. Školská rada se vyjadřuje mj. k otázkám školního řádu, provozního řádu, klasifikačního řádu a také k otázce vybavení školy. Na její doporučení byla zřízena např. schránka důvěry a kiosek, upraven provozní řád venkovního hřiště, domluvena úprava dopravní situace kolem školy s obcí Mšené-lázně.

Spolupráce s rodiči

Na škole se konají během školního roku nejméně 3 třídní schůzky, příp. si mohou zájemci sjednat či informace o prospěchu a chování dítěte či schůzku po telefonické dohodě mimo termín schůzky. Od září 2016 se používají elektronické žákovské knížky, v rámci školního informačního programu EDOOKIT, které výrazně pomáhají v komunikaci mezi rodiči a pedagogy.

Škola pořádala akce speciálně určené pro rodiče (Den otevřených dveří na začátku roku), ale také určené pro spolupráci mezi rodiči – žáky – učiteli (Vánoční prodejní výstava, Velikonoční jarmark), Burza hraček, sběr starého papíru, recyklujeme např. i pro veřejnost světelné zdroje a baterie – sběrné nádoby jsou umístěné ve škole, Lampiónový průvod.

Spolupracujeme mj.:

- s OSPOD Roudnice nad Labem
- s Obcí Mšené-lázně, Obcí Martiněves
- s Lázněmi Mšené a.s.
- T.J. Sokol Mšené-lázně
- dlouhodobě spolupracujeme s PPP Litoměřice, SPC Litoměřice, PPP Roudnice n. L.,

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Hlavním a nejdůležitějším cílem naší školy je snaha vzdělávat a vychovávat žáky v prostředí, které jim umožní získat poznatky z jednotlivých oblastí lidské činnosti a dá základy vzdělání v jazykové oblasti, přírodních a společenských vědách bez rozdílu. Chceme vytvářet prostředí přátelské, klidné, spolupracující a komunikativní, vychovávat k samostatnosti a formovat osobnost, která najde uplatnění v praktickém životě.

Chceme:

- poskytnout všeobecné a rovné vzdělání všem dětem v kolektivu
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi podporovat nejen rozumové nadání, ale i hudební, pohybové, výtvarné nebo manuální schopnosti
- integrovat žáky se vzdělávacími obtížemi
- věnovat se žákům mimořádně nadaným
- zapojovat žáky do různých soutěží školního i okresního charakteru, a tak žákům umožnit prezentaci svých schopností a dovedností
- posilovat výuky cizích jazyků
- podporovat výuku v oblasti komunikačních a informačních technologií, využívat počítačových programů ve výuce všech předmětů, tvorba vlastní výukových programů
- podporovat finanční gramotnost na obou stupních

- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.
- podporovat dopravní výchovu (v rámci výuky a projektů)
- podporovat výchovu k obraně státu (v rámci výuky i projekty)
- zapojovat žáky do programů podporujících zdravý životní styl (Zdravé zuby, Školní mléko) a vzbuzovat zájem o sport a pohybovou aktivitu vůbec (plavecký výcvik, kroužky, sportovní utkání)
- vést žáky k uvědomělému dodržování pravidel soužití mezi lidmi
- nadále pokračovat v projektech mezinárodní spolupráce a Adopce na dálku, a tak v žácích vzbuzovat zájem o kulturu jiných národů
- umožnit žákům aktivní využití volného času nabídkou volnočasových aktivit – sportovních i uměleckých kroužků, turistické výlety, exkurze, návštěvy divadelních představení i ve spolupráci s TJ Mšené-lázně.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie, kompetence

Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje § 46 a 47 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Průběh základního vzdělávání se řídí § 49 a 50 školského zákona. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Pro zlepšení výchovně vzdělávacího procesu využíváme nabídky NPI a dalších vzdělávacích institucí a prostřednictvím nich získáváme nové poznatky z oblasti speciální pedagogiky a metodiky. Zohledňujeme při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka; uplatňujeme variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků a využíváme vnitřní diferenciaci výuky; vytváříme nabídku volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků (dle možností školy), vytváříme příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky. Dbáme na účinnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Pro výuku cizích jazyků využíváme moderní jazykovou učebnu. Jazykové znalosti uplatňují žáci i v rámci mezinárodní spolupráce s německou školou. Zároveň se snažíme pro žáky získat aktivity v podobě cizojazyčných divadelních představení či výuky vedené rodilými mluvčími, zahraniční pobyty atd. Velmi kvalitně vybavenou učebnu počítačů využíváme nejen pro

výuku komunikačních a informačních technologií, ale i pro výuku dalších vyučovacích předmětů. Škola je vybavena třemi interaktivními tabulemi běžně používanými při výuce. Počítačová i interaktivní učebna slouží také školní družině a může je využívat i mateřská škola.

Z názvu našeho školního vzdělávacího programu (Škola pro všechny) vyplývá, že naše škola je tu pro všechny žáky. Do kvality výchovně-vzdělávacího procesu zahrnujeme i péči o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, kterým nabízíme různé pracovní pomůcky a výukové materiály, pomoc v dyslektické poradně, grafomotorický kurz, nadaným žákům pak účast v olympiádách a dalších soutěžích.

Výchovný poradce s pomocí kariérního poradce, ředitelky školy a dalších pedagogů bude nadále vycházejícím žákům umožňovat získání co největšího množství informací usnadňujících volbu střední školy nebo učebního oboru. Do 8. ročníku byl v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce zařazen předmět Výchova k volbě povolání. Výchovný poradce se speciálními pedagogy zajišťuje pomoc žákům se vzdělávacími problémy.

Pro prevenci rizikových jevů je vypracován plán a minimální preventivní program školním metodikem prevence, včetně jejich vyhodnocení. Součástí tohoto plánu jsou besedy a výukové programy pro žáky a na škole, je zřízena schránka důvěry a informační nástěnka. Zároveň na škole funguje preventivní tým ve složení školním metodik prevence, výchovná poradkyně, zástupkyně ředitelky školy, ředitelka školy.

Snažíme se o zachování externí spolupráce se školní psycholožkou.

Kompetence k učení

- řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení (vedeme žáka k orientaci v různých učebních materiálech – učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, slovníky, naučná literatura, internet, výukové programy.....)
- věnujeme pozornost čtení s porozuměním
- využíváme referátů, domácí úkoly, podporujeme samostatnost a vlastní nápad
- učíme žáky hodnocení a sebehodnocení
- používáme práci v dvojicích, skupinovou práci a metody kooperativního vyučování
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami vyvozují, řeší, objevují, případně vyslovují závěry
- učíme žáky pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- poskytujeme dostatek času na zažití učiva
- umožňujeme žákům smysluplně využívat moderní informační technologie
- podporujeme a oceňujeme účast žáků na soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k hledání různých řešení problému, obhajobě řešení, přitom motivujeme žáky v co největší míře příklady a úlohami, které mají propojení s praktickým životem
- využíváme netradiční úlohy (matematický Klokán, Pythagoriáda, Koumák)
- do výuky zařazujeme projekty a projektové úkoly, pracovní dílny (Vánoce, Velikonoce, Den Země
- využíváme mezipředmětové vztahy
- vedeme žáky k práci s informacemi a moderními informačními technologiemi, včetně interaktivní tabule

- zařazujeme metody, při kterých žáci sami vyvozují, řeší, objevují, případně vyslovují závěry
- učíme žáky pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- podporujeme tvořivost a logické myšlení
- podporujeme práci ve dvojicích, skupinovou práci
- v rámci finančních možností používáme testy a úlohy agentury Scio apod.
- podporujeme a oceňujeme účast žáků na soutěžích a olympiádách
- podporujeme pořádání a organizování různých akcí, které zajišťují, případně na kterých se spolupodílí žáci (Mikuláš, Lampiónový průvod, Rozsvícení vánočního stromu, Vánoční prodejní výstava, Maškarní, Předtaneční výchova, třídění druhotných surovin, sběr starého papíru ...)

Kompetence komunikativní

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, uvědomuje si sílu vlastního příkladu v odstraňování těchto projevů
- obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor podpořený logickými argumenty a zároveň poslouchat a respektovat názor druhých
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, při výuce využívá osobních zkušeností
- pracuje ve skupině, respektuje její pravidla, učí se asertivnímu chování a nonverbální komunikaci
- učí se publikovat a prezentovat své názory, stížnosti, prosby, problémy (žakovská schránka důvěry, spolupráce s obecním úřadem při tvorbě časopisu Zpravodaj ...)

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině (rozdělí a naplánuje si práci, podřídí se skupině, přijímá odpovědnost za výsledky při zpracování úkolů)
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- je individuálním přístupem ve výuce motivován a veden k důvěře ve vlastní schopnosti, pocitu sebeuvědomění a zdravého sebevědomí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, uvědomujeme si sílu vlastního příkladu v odstraňování těchto projevů
- obhájí a prezentuje svůj vlastní názor a respektuje i názor druhých
- ví, jak se zachovat v obtížných životních situacích vzhledem k sobě i druhým (znalost důležitých telefonních čísel, jednání na úřadech apod., vyplňování různých tiskopisů vzhledem k zajištění občanských záležitostí...)

Kompetence občanské

- řídí se školním řádem, zná svá práva a povinnosti, je aktivní v třídnických hodinách
- respektuje národnostní, kulturní i sociální rozdíly (exkurze, využití různých publikací, Internet, besedy, přednášky)

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví (exkurze do muzeí, galerií, aktivní poznávání regionu a jeho historie ...)
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit (vystoupení pro veřejnost – např. Vítání občánků, školní akademie, Zahájení lázeňské sezony ...)
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví (třídění odpadu, sběr starého papíru)
- ví, jak se zachovat v obtížných životních situacích vzhledem k sobě i druhým (zná pravidla laické první pomoci, znalost důležitých telefonních čísel, jednání na úřadech apod., vyplňování různých tiskopisů vzhledem k zajištění občanských záležitostí...)
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, uvědomujeme si sílu vlastního příkladu v odstraňování těchto projevů
- využívá různých situací k rozvíjení umění vést dialog, zvládat zásady diskuse, učit se asertivnímu chování
- se může zúčastnit aktivit v zájmových útvarech ve škole i mimo školu
- je veden ke zdravému životnímu stylu a ke zodpovědnému chování vůči sobě samému i druhým (projekt Zdravé zuby, dopravní výchova, plavecký kurz, ochrana člověka za mimořádných situací, nácvik první pomoci v různých hodinách apod.)
- plní si své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých
- chápe vztah právo, povinnost, sankce ve škole i mimo školu
- netoleruje sociálně patologické jevy (drogy, šikana, kriminalita mládeže, agrese vůči jiným skupinám obyvatel, úmyslné poškozování cizích věcí)

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání
- je seznamován různými formami s různými profesemi a je veden k posouzení vlastních možností z hlediska vlastního profesního a osobnostního rozvoje
- v kroužcích, sportovních oddílech a v dalších zájmových útvarech ve škole i mimo školu je podporován k rozvoji osobnosti
- snažíme se žáky aktivně zapojovat do různých školních akcí (soutěže, projekty)

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, je na

základě doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě všech žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.): Pedagogové využívají odpovídající DVPP. Škola v případě vzdělávání takového žáka spolupracuje s odpovídajícím poradenským pracovištěm či specializovaným centrem.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem. Ředitelka školy pověří výchovného poradce příp. jiného pedagogického pracovníka školy se spoluprací se ŠPZ.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory, ať již v oblasti metod výuky, v oblasti organizace výuky, střídání forem a činností během výuky, příp. zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Naše péče směřuje také k rozvoji žáků nadaných a mimořádně nadaných. Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou realizovány dle aktuálního RVP ZV.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a ŠPZ. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li

to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky: Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.):

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola navazuje spolupráci s Menzou ČR a Pedagogickou fakultou UK Praha. Pedagogové naší školy se budou vzdělávat v této problematice v rámci DVPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků dle Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Č.j.: MŠMT-28603/2016 – mohou být např.:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit aj.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata rozvíjejí osobnostní, sociální a morální vlastnosti a potřeby žáků, zdůrazňují multikulturní, demokratický, globální a proevropský aspekt výchovy a vzdělávání. Poskytují žákům základní úroveň mediální gramotnosti a vedou je k pochopení důležitosti odpovědného environmentálního jednání.

Rozšiřují dále poznání žáků, umožňují jim získat komplexní pohled na danou problematiku a současně u nich formují postoje a hodnotový systém. Obohacují tak jejich osobnost a pozitivně tím ovlivňují atmosféru a sociální vztahy ve škole.

Procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, mnohostranně propojují vzdělávací obsahy různých oborů a jsou zároveň součástí žákovy běžné životní zkušenosti, která vzniká při kontaktu s prostředím, jež žáka obklopuje.

Některá průřezová témata jsou realizována přednostně v rámci vybraných vyučovaných předmětů, některá jsou realizována přednostně v rámci projektových dnů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy

- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání

- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Prolíná se všemi předměty					Prolíná se všemi předměty			
Sebepoznání a sebepojetí	TV, VV	TV, VV	TV, VV	TV, VV	TV, VV	TV, VV, PČ, VKZ	TV, VV, PČ	TV, VV, PČ	TV, VV, PČ, VKZ
Seberegulace a sebeorganizace	Prolíná se všemi předměty					Prolíná se všemi předměty			
Psychohygiena	Prolíná se všemi předměty					Prolíná se všemi předměty			
Kreativita	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ	VV, PČ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávací schopnosti	ČJL, PRV	ČJL, PRV	ČJL, PRV	ČJL, PŘV	ČJL, PŘV	ČJL, OV, VKZ	ČJL, OV,	ČJL, OV,	ČJL, OV, VKZ

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Mezilidské vztahy	Prolíná se všemi předměty					Prolíná se všemi předměty			
Komunikace	ČJL, PRV, TV	ČJL, PRV, TV	ČJL, PRV, TV	ČJL, PŘV, TV	ČJL, PŘV, TV	ČJL, OV, VKZ, TV	ČJL, OV, TV	ČJL, OV, TV	ČJL, OV, VKZ, TV
Kooperace a kompetice	Prolíná se všemi předměty					Prolíná se všemi předměty			
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			
Hodnoty, postoje, praktická etika	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			
Občan, občanská společnost a stát	PRV			VL		OV			
Formy participace občanů v politickém životě				VL		OV			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		OV			

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJL, PRV,			ČJL, VL		Z, AJ, ČJL			
Objevujeme Evropu a svět	ČJL, PRV			VL, ČJL		Z, AJ, OV			

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jsme Evropané	ČJL, PRV			VL, ČJL		D, AJ, OV, ČJL			

3.5.4 Multikulturní výchova (MKV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	ČJL, PRV, HV			VL, ČJL, VV, HV		ČJL, HV, VV, AJ			
Lidské vztahy	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			
Etnický původ	PRV, ČJL			ČJL, VL		D, OV, Z			
Multikulturalita	PRV, ČJL			ČJL, VL		D, OV, Z			
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV, ČJL			ČJL, VL		D, OV, Z			

3.5.5 Environmentální výchova (ENV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV	PRV	PRV,	PŘV,	PŘV,	Z, PŘ,	Z, PŘ	Z, PŘ	PŘ, Z
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV,	PŘV,	PŘV,	Z, PŘ,	Z, PŘ	Z, PŘ, CH	PŘ, Z, CH
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			
Vztah člověka k prostředí	Přednostně v rámci projektů					Přednostně v rámci projektů			

3.5.6 Mediální výchova (MDV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV, INF	ČJL, OV, INF	ČJL, OV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV, INF	ČJL, OV, INF	ČJL, OV

Stavba mediálních sdělení	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV INF	ČJL, OV INF	ČJL OV
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV INF	ČJL, OV INF	ČJL OV
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV INF	ČJL, OV INF	ČJL OV
Tvorba mediálního sdělení	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL	ČJL, INF	ČJL, INF, OV	ČJL, OV INF	ČJL, OV INF	ČJL OV

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti /obory	Vyučovací předměty	1. stupeň						2. stupeň				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace												
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+1	6+2	6+1	33+8	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
Cizí jazyk	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	Německý jazyk / Ruský jazyk	-	-	-	-	-	0	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace												
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
Informatika												
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět												
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6	-	-	-	-	0
	Vlastivěda	-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	0
	Přírodověda	-	-	-	1	1+1	2+1	-	-	-	-	0
Člověk a společnost												
Dějepis	Dějepis	-	-	-	-	-	0	1	2	2	1+1	6+1
Výchova k občanství	Občanská výchova	-	-	-	-	-	0	1	1	1	1	4
Člověk a příroda												
Fyzika	Fyzika	-	-	-	-	-	0	2	1+1	2	1	6+1
Chemie	Chemie	-	-	-	-	-	0	-	-	2	1+1	3+1
Přírodopis	Přírodopis	-	-	-	-	-	0	2	1+1	1+1	1	5+2
Zeměpis	Zeměpis	-	-	-	-	-	0	2	2	1+1	1	6+1
Umění a kultura												
Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví												
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	0	2	-	-	-	2
Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce												
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	-	0+1	2+1
	Výchova k volbě povolání	-	-	-	-	-	0	-	-	1	-	1
Volitelný obsah												
	Ch praktika/ Konverzace v AJ	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0+1	0+1
	Minimální časová dotace	18	18	21	23	22	102	28	26	28	22	104
	Disponibilní časová dotace	4	4	2	3	3	16	2	4	4	8	18
	Celkem	22	22	23	26	25	118	30	30	32	30	122

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 41 hodin (z toho je 8 hodin z DČD) i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 20 hodin (z toho je 5 hodin z DČD).

Anglický jazyk – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 11 hodin (z toho jsou 2 hodiny z DČD) i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 12 hodin.

Německý jazyk nebo **Ruský jazyk** – vyučovací předměty jsou zařazeny od 7. do 9. ročníku podle organizačních možností školy v rozsahu 6 hodin; žák je podle zájmu a organizačních možností školy vzděláván v jednom z obou jazyků po celé 3 roky

Matematika – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 25 hodin (z toho je 5 hodin z DČD) i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 20 hodin (z toho je 5 hodin z DČD).

Informatika¹ – vyučovací předmět je zařazen na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 2 hodiny (po 1 hodině v ročníku) a do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 4 hodiny (po 1 hodině v ročníku).

Prvouka – vyučovací předmět je zařazen na 1. stupni v 1. až 3. ročníku v rozsahu 6 hodin.

Vlastivěda – vyučovací předmět je zařazen na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 3 hodiny.

Přírodověda – vyučovací předmět je zařazen na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 3 hodiny (z toho je 1 hodina z DČD).

Dějepis – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni ve všech ročnících v rozsahu 7 hodin (z toho je 1 hodina z DČD).

Občanská výchova – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni ve všech ročnících v rozsahu 4 hodiny.

Fyzika – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni ve všech ročnících v rozsahu 7 hodin (z toho je 1 hodina z DČD).

Chemie – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni v 8. a 9. ročníku v rozsahu 4 hodiny (z toho je 1 hodina z DČD).

Přírodopis – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni ve všech ročnících v rozsahu 7 hodin (z toho jsou 2 hodiny z DČD).

Zeměpis – vyučovací předmět je zařazen na 2. stupni ve všech ročnících v rozsahu 7 hodin (z toho je 1 hodina z DČD).

Hudební výchova – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 5 hodin i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 4 hodiny.

Výtvarná výchova – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 7 hodin i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 5 hodin.

Výchova ke zdraví – vyučovací předmět je zařazen do 6. ročníku v rozsahu 2 hodiny.

Tělesná výchova – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 10 hodin i do všech ročníků 2. stupně v rozsahu 8 hodin.

Pracovní činnosti – vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 5 hodin a na 2. stupni v 6., 7. a 9. ročníku v rozsahu 3 hodiny (z toho je 1 hodina z DČD); v 9. ročníku si žáci mohou (podle možností školy) vybrat z témat Využití digitálních technologií nebo Design a konstruování

Výchova k volbě povolání – vyučovací předmět je zařazen v 8. ročníku v rozsahu 1 hodiny.

¹ Informatika, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Pracovní činnosti mohou být spojovány do 90 minutových bloků.

Volitelné předměty:

Chemická praktika – volitelný vyučovací předmět je zařazen v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina, která je z DČD; alternativou je vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce; do předmětu je integrováno téma Práce z laboratorní technikou z oboru Člověk a svět práce

Konverzace v anglickém jazyce – volitelný vyučovací předmět je zařazen v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina, která je z DČD; alternativou je vyučovací předmět Chemická praktika

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.

Vyučovací předmět je tvořen třemi složkami jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova, mezi nimiž neexistují ostré hranice.

V **jazykové výchově** se jedná o to, aby žák ovládal pravopisná pravidla, tvořil mluvnicky i obsahově funkční texty, aby využíval jazykových příruček, např. Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost, Stručné mluvnice české aj. včetně odborných publikací a odborných časopisů.

Komunikační a slohová výchova učí žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah textu, zpracovat mediální sdělení. Žáci se učí posuzovat i formální stránku textu a jeho výstavbu. Pochopí rozvrstvení rolí v různých komunikačních situacích, dokáží vyjádřit své pocity a reflexe; obhájit se před kolektivem. Naučí se vytvářet text podle známých komunikačních zásad a stylistických pravidel. Svůj projev přizpůsobuje situaci. V rámci hodin komunikační a slohové výchovy žáci pracují různými metodami a postupy.

Literární výchova vychází z četby žáků, učí je rozvíjet základní čtenářské návyky i schopnost interpretace literárního textu. V literární výchově se seznamují s různými literárními formami, druhy, žánry, uvědomují si rozdíly mezi nimi a zapojení slohových stylů, postupů a útvarů do textů, jejich prolínání v rámci jednoho literárního žánru a vyhledá je. Důraz se klade na porozumění textu, interpretaci díla – po obsahové a formální stránce, ale i základní znalosti o literárních směrech a jejich představitelích. Na působení textu na žáky po stránce estetické. Žáci formulují názory na přečtené dílo, rozlišují literární fikci od skutečnosti.

Při výuce komunikační a slohové výchovy se průběžně žáci učí průběžně tyto dovednosti:

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

- naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

Organizace:

Na 1. stupni se žáci věnují převážně základnímu pravopisu, psaní je součástí oblasti Komunikační a slohová výchova. Druhý stupeň je orientován na jeho upevňování základního pravopisu a rozšiřování poznatků v této oblasti a na základy české skladby.

V hodinách se používají různé metody a formy práce. Při práci s technikou (internetem, počítačem apod.) i dokumenty si všímají specifických způsobů používání pravidel pravopisu, skladby, tvorby textů. V případě většího počtu žáků ve třídě se třída může rozdělit na dvě skupiny, maximálně ve dvou hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využívají se i učebny IT (interaktivní, jazyková, počítačová), školní knihovna, místní knihovna.

Průřezová témata:

- Mediální výchova
- OSV
- Environmentální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Český jazyk a literatura se opírá rovněž o mezipředmětové vztahy (dějepis, informatika, hudební výchova, občanská výchova, výtvarná výchova...).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- připravuje žáky na celoživotní učení zdokonalováním čtení (čtení s porozuměním, kritické čtení)
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učí žáky zvládnout vlastní tvorbu textů

- vede žáky k umění podpořit svůj názor argumenty
- pomůže žákům s uplatnění získaných poznatků v každodenním životě a následném sebevzdělávání či profesním růstu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k řešení problémových situací prostřednictvím využití vyhledávání různých pramenů a postupů – vlastními zkušenostmi, vyhledáváním informací v různých zdrojích (textech, dokumentech, prostřednictvím moderních technologií)
- pomáhá jim vytvořit pravidla vhodná pro tvorbu požadovaného textu a pracovat s nimi
- učí žáky zformulovat vlastní myšlenky, představit je různou formou veřejnosti a umět si je obhájit
- pomáhá žákům vyhledat argumenty i protiargumenty, najít základní myšlenky daných textů a s nimi dále pracovat

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učí žáky zformulovat vlastní myšlenky, představit je různou formou veřejnosti a umět si je obhájit
- pomáhá žákům vyhledat argumenty i protiargumenty, najít základní myšlenky daných textů a s nimi dále pracovat
- umožňuje žákům setkání s různými druhy projevů (dává jim možnost účastnit se besed, přednášek, prezentací)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině (nalézt si v ní svoji pozici, ve spolupráci s ní nalézt problém a jeho řešení, zapojit vlastní dílčí řešení do souvislostí s výsledky práce ostatních členů skupiny)
- vede žáky ke kritickému hodnocení jiných názorů
- podporuje vzájemnou pomoc a integraci žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- v různých druzích textů ukazuje existenci zákonných pravidel a společenských norem a nutnost jejich dodržování, které není v rozporu s demokratickými pravidly
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií apod.
- vede žáky k vědomí vlastního systému hodnot a respektu k jiným hodnotám
- učí je respektovat kulturní a historické dědictví (regionu, národa, celosvětové společnosti)

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky pracovat s příručkami a různými projevy, různými zdroji informací (včetně IT technologií)
- učí žáky práci s textem (čtení s porozuměním, kritické zhodnocení textu, volnou reprodukcí zachytit hlavní myšlenky textu a využívá základních informací z něj)
- vede žáky k vnímání estetiky projevů
- vede žáky k organizování a plánování učení
- mění způsoby výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňujeme žákům práci s textem v digitální podobě a osvojování základních úprav textu ve vazbě na jeho strukturu a účel
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Český jazyk a literatura

1. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhláskových skupiny	▪ ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ▪ píše první písmena ▪ rozliší psací a tiskací písmena	Prv, Vv, Pč	1.	Roční období, rodina, škola, modelování písmen
	Vázané spojování slabik, slova s předložkami, víceslabičná slova, dvojhlásky, opis, přepis slabik a slov	▪ čte jednoduchý text ▪ rozpozná nové hlásky a dvojhlásky ▪ pozná rozdíl mezi slovem a slabikou ▪ rozvíjí svůj písemný projev	Prv, Vv, Pč	1.	Rodina, lidové zvyky a tradice, roční období, živočichové
	Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči – tempo, intonace, slovní přízvuk. Opis a přepis vět, užití velkých písmen a znamének	▪ správně vyslovuje, má správný slovní přízvuk ▪ podepíše se ▪ píše krátké věty ▪ napíše jednoduchá vlastní jména	Prv, Vv, Pč	1.	Roční období, lidové zvyky
	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění)				
Literární výchova	Základní literární pojmy – literární. druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	▪ ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Vv Hv	1. 1.	Ilustrace textu Lidové písně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnosti), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba. Písemný projev – základní hygienické návyky	▪ ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ▪ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Vv Hv	1. 1.	Ilustrace textu Lidové písně
	Průřezová témata: OSV- komunikace (cvičí dovednosti pro verbální sdělování, cvičí pozdrav, prosbu, omluvu)				

Český jazyk a literatura
2. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyk a jazyková výchova	- Slovo nadřazené, podřazené, souřadné a opačného významu - Věta, druhy vět - Tvrdé měkké souhlásky, slabikotvorné r/l - Slova, slabiky, ú/ů - Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - Velká malá písmena - Věta jednoduchá, souvětí - Grafická podoba věty	Žák - ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - píše velká písmena na začátku věty a typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy			
	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednosti zapamatování a řešení problémů)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Čtení Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
	Naslouchání Praktické naslouchání Věcné naslouchání Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, vzkaz, zpráva, dialog na základě obrazového materiálu, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev Základní hygienické návyky Technika psaní Správné tvary písmen a číslic	▪ reaguje na pokyny učitele ▪ zvládá základní komunikační žánry ▪ převypráví jednoduchý děj ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ úhledně, přehledně, čitelně píše v přirozené velikosti, správně spojuje písmena a slabiky ▪ píše jednoduchý text			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	- Spojování písmen, slabik a slov - Interpunkce, znaménka - Převádí slova a věty z podoby mluvené do polohy psané - Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - Pohádky, povídky, příběhy pro děti, pověsti místní.	Žák ▪ dodržuje sklon písma ▪ převypráví jednoduchý příběh podle obrázků ▪ rozpozná posloupnost příběhu ▪ ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			
	Průřezová témata: OSV – komunikace (cvičí pozorování a empatické a aktivní naslouchání) MKV - lidské vztahy (učí se udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Literární výchova	Rozpočítávadla, hádanky, říkadla, přísloví, pohádky, povídky ze života dětí, loutkové a maňáskové divadlo	Žák - plynule čte jednoduché věty - užívá správný slovní přízvuk - uplatňuje přirozenou intonaci - čte s porozuměním - vypravuje povídky a pohádky o dětech - zdramatizuje jednoduchý příběh - vyjádří své pocity z přečteného textu - všímá si ilustrace lit. děl - povídá si nad literárním textem (knihou) - seznamuje se s knihami, doporučuje knihu spolužákům - seznamuje se základy literatury, literárních děl pro děti - poznává postavy pohádek, hodnotí vlastnosti postav - rozlišuje dobro a zlo			
	Verš, báseň, próza, divadlo, ilustrace, ilustrátor	▪ ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (prostřednictvím četby poznává život dětí v jiných zemích) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (učí se rozlišovat zábavné prvky ve sděleních od informativních)				

Český jazyk a literatura
3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví Slovní druhy, tvary slov Podstatná jména - pád, číslo, rod, podstatná jména obecná a vlastní Slovesa - osoba, číslo, čas, infinitiv Skladba Věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice Pravopis Psaní i, í, y, ý uvnitř slov po b, l, m, p, s, v, z, Řady vyjmenovaných slov	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Prv	2.	Rozmanitost přírody
	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednosti zapamatování a řešení problémů)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (3. ročník)			
Hlavní okruhy učiva	učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Čtení		Pč	3.	Práce s papírem
	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti			
	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti			
	Naslouchání	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru			
	Praktické naslouchání	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost			
	Věcné naslouchání	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči			
	Mluvený projev	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích			
	Základy techniky mluveného projevu	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
	Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování,	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním			
	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače,	ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev			
	zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení			
	Písemný projev	ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			
	Základní hygienické návyky				
	Technika psaní				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozdávka, dopis, popis	kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			
	Průřezová témata: OSV – komunikace (cvičí pozorování a empatické a aktivní naslouchání) MKV - lidské vztahy (učí se udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Literární výchova	Poslech literárních textů Základní literární pojmy, literární druhy a žánry: bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář, verš, rým, poezie, próza Tvořivé činnosti s literárním textem	▪ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vv Hv	3. 3.	Ilustrace textů Poslechové skladby, lidová píseň
	Průřezová témata: VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (prostřednictvím četby poznává život dětí v jiných zemích) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (učí se rozlišovat zábavné prvky ve sděleních od informativních)				

Český jazyk a literatura
4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	▪ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ▪ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Vv	4.	Kresba
	Slovní zásoba a tvoření slov Stavba slova	▪ ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ▪ ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ▪ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ▪ hledá a pozná slova příbuzná	Vv Hv Hv	4. 4. 4.	Písmo, ilustrace písní Písň (texty s citově zabarvenými slovy)
	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	▪ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Cizí jazyk	3., 4.	Mluvnické kategorie
	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (učí se řešit problémy)				
	Předložky a předpony	▪ pozná rozdíl mezi předložkou a předponou, seznamuje se s jejich písemnou podobou	Vv	4.	Grafické znázornění
	Pravopis – základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen)	▪ píše správně i/y po obojetných souhláskách			
	Průřezová témata: OSV - seberegulace a sebeorganizace (učí se organizovat vlastní čas a plánovat učení)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Skladba - stavba věty, základní skladební dvojice	▪ ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty			
	Pravopis – základy syntaktického pravopisu	▪ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
Komunikační a slohová výchova	Čtení praktické a věcné - členění textu, orientace ve stavbě textu, osnova, obrázková osnova	▪ ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti ▪ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Vv	4.	Kresba obrázkové osnovy
	Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní; žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy, vypravování	▪ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Vv, Pč	4.	Práce s papírem (např. vytváření přání, pohlednic)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	▪ rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vv, Pč	4.	Popis pracovního postupu
	Průřezová témata: OSV - sebepoznání a sebepojetí (formuje svůj vztah k sobě samému a k druhým lidem) OSV - komunikace (získává dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)				
	Mediální komunikace	▪ rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě			
	Průřezová témata: MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (učí se hledat rozdíly mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením) MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (učí se poznávat různé typy sdělení a rozlišit jejich funkci)				
	Mluvený projev – komunikační žánry: dialog, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Naslouchání – praktické, věcné	▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (4. ročník)			
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata: OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (získává dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů) MKV - lidské vztahy (učí se uplatňovat principy slušného chování)				
	Písemný projev – oznámení, blahopřání	▪ zvládá grafickou a obsahovou stránku textu ▪ zvládá základní normy písemného vyjadřování	Vv, Pč	4.	Práce s papírem (např. vytváření pozvánek)
	Čtení – praktické a věcné	▪ reprodukuje obsah sdělení, pozná klíčová slova a podstatná fakta ▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty ▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace, podstatné informace zaznamenává	Prv	3.	Rozmanitost přírody
Literární výchova	Základní literární pojmy	▪ vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je, reprodukuje text, tvoří vlastní text ▪ rozlišuje různé žánry a pojmy uměleckých a neuměleckých textů: pohádka, pověst, bajka, povídka, naučná literatura,... ▪ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ▪ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ▪ ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Prv	3.	Rozmanitost přírody
Průřezová témata: VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (poznává lidovou slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MV - fungování a vliv médií ve společnosti (poznává vliv médií na kulturu – role filmu a televize)					

Český jazyk a literatura
5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Slovní zásoba - stavba slova: kořen, předpony, přípony, koncovky Odvozování, skládání slov Slovotvorný základ Předložky a předpony, přípony Slova jednoznačná a mnohoznačná	- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Vv	5.	Kresba (grafické znázornění)
	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (získává dovednosti pro učení a studium) OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učí se zvládat učební problémy vázané na učivo předmětů)				
	Tvarosloví - slovní druhy Skladba - stavba věty Pravopis	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné zákl. skladeb. dvojici označuje základ věty - zvládá základy syntaktického pravopisu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - zvládá základy syntaktického pravopisu			
	Slovesa, mluvnické významy, slovesný způsob	určuje mluvnické významy sloves, slovesa užívá ve správných tvarech			
	Podstatná jména, mluvnické významy, vzory předseda a soudce	určuje mluvnické významy podstatných jmen, určuje vzory podstatných jmen, řídí se jimi			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jazyková výchova	Pravopis – koncovky přídatných jmen tvrdých a měkkých	▪ určuje mluvnické významy a druhy přídatných jmen, skloňování			
	Přímá a nepřímá řeč	▪ určuje věty podle funkce ▪ graficky znázorní přímou a nepřímou řeč ▪ užívá správně znaménka ▪ ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ▪ ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ▪ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ▪ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ▪ ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ▪ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ▪ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ▪ ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ▪ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Vv	5.	Kresba (grafické znázornění)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Komunikační a slohová výchova	Pozorování, popis, popis pracovního postupu	▪ rozlišuje podstatné a nepodstatné informace v textu, podstatné zaznamenává ▪ užívá kultivovaný mluvený projev ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ▪ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ▪ ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ▪ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ▪ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ▪ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vv, Pč	4.	Popis pracovního postupu
	Dopis, blahopřání, sms, e - mail	▪ píše dopis a blahopřání přiměřeného rozsahu, zvládá přehlednou úpravu	Vv, Pč	4.	Práce s papírem (např. výroba přání)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Vypravování, osnova, oznámení, zpráva, líčení zážitku	▪ vyhledává klíčová slova, pozorně vnímá podrobnosti, rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu a zaznamenává je ▪ volí intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru ▪ ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ▪ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ▪ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ▪ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ▪ ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	VI Př	4. 4.	Lidé kolem nás Lidé a čas
	Průřezová témata: OSV – sebepoznání a sebepojetí (poznává svou psychiku – temperament, postoje, hodnoty) OSV – seberegulace a sebeorganizace (cvičí sebekontrolu a sebeovládání) OSV – komunikace (seznamuje se s pravidly dialogu) MKV – lidské vztahy (učí se toleranci, empatii, umění vžít se do role druhého)				
Komunikační a slohová výchova	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (poznává různé typy sdělení, učí se je rozlišovat) MV – stavba mediálních sdělení (poznává příklady stavby a uspořádání zpráv) MV – vnímání autora mediálních sdělení (učí se rozpoznávat postoje a názory autora v mediálním sdělení) MV – fungování a vliv médií ve společnosti (seznamuje se s organizací a postavením médií ve společnosti) MV – tvorba mediálních sdělení (učí se vytvářet mediální sdělení pro školní časopis apod.) MV – práce v realizačním týmu (učí se komunikovat a spolupracovat v týmu)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Literární výchova	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	▪ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ▪ samostatně a subjektivně hodnotí svou práci a práci spolužáků			
	Průřezová témata: MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (učí se poznávat základní orientační prvky v textu)				
	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	▪ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ▪ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ▪ ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Vv Vl Př	4. 4. 4.	Ilustrace Lidé kolem nás Lidé a čas

Český jazyk a literatura
6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (6. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Obecné poučení o jazyce	Úvod o českém jazyce - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - jazykové příručky	- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJ	3. – 5.	Obecné poučení o jazyce
Zvuková podoba jazyka	Hlásky, zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ČJ	1. – 5.	Zvuková podoba jazyka
Tvarosloví	Slovní druhy, jejich vyhledávání a určování	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJ	2. – 5.	Tvarosloví

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (6. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Skladba	▪ rozlišování věty jednoduché a souvětí ▪ větné členy (základní) ▪ shoda přísudku s podmětem	▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	2. – 5.	Skladba
Pravopis	▪ lexikální, morfologický, syntaktický	▪ ČJL-9-2-08 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	1. – 5.	Pravopis

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Český jazyk a literatura (6. ročník)		
Komunikační a slohová výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace) písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, vlastní tvořivé psaní	Slohové pojmy	▪ ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ▪ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ▪ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	ČJ	1. – 5.	Slohové pojmy
	Zpráva a oznámení		ČJ	2. – 5.	Zpráva a oznámení
	Vypravování		ČJ	1. – 5.	Vypravování
	Dopis úřední a soukromý		ČJ	5.	Dopis
	Popis		ČJ	2. – 5.	Popis
	Pozvánka		ČJ	5.	Pozvánka
	Výpisky a výtah		ČJ	5.	Výpisky

Český jazyk a literatura
7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (7. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Slovní zásoba a tvoření slov	- Slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova (homonyma, synonyma) - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování	▪ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	ČJ	1. - 5.	
Tvarosloví	- Slovní druhy - Mluvnické významy a tvary slov	▪ ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJ	6.	Tvarosloví
Skladba	- Základní a rozvíjející větné členy - Stavba věty - Souvětí - Věta jednočlenná a dvočlenná	▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	6.	Skladba
Pravopis	- pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický - Psaní velkých písmen - Shoda přísudku s podmětem	▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	6.	Pravopis

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (7. ročník)		
Komunikační a slohová výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
▪ čtení – praktické (pozorné, znalost orientačních prvků v textu) ▪ naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) ▪ mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) ▪ písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, vlastní tvořivé psaní	Úvod do slohového vyučování	▪ ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ▪ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	ČJ	1. - 6.	Úvod do slohového vyučování
	Vypravování		ČJ	1. - 6.	Vypravování
	Popis		ČJ	1. – 6.	Popis
	Úřední dopis - reklamace - objednávka - žádost		ČJ	6.	Úřední dopis
	Životopis strukturovaný		ČJ	6.	Výtah
Výtah					

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (7. ročník)		
Literární výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Základy literární teorie a historie	Struktura literárního díla - námět a téma díla - literární hrdina - kompozice literárního příběhu	▪ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	ČJ	6.	Základy literární teorie
Literární druhy a žánry	Poezie - jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)	▪ ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	ČJ	6.	Literární druhy a žánry
Základy literární teorie a historie	Proza - literatura umělecká - literatura věcná (Bible, epos, kroniky, legendy) - literatura populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry		ČJ	6.	Základy literární teorie a historie
Tvořivé činnosti s literárním textem	Drama - pojmy, autoři, druhy		D VL	6. 4. – 5.	Historické etapy Dějiny
			ČJ	6.	Tvořivé činnosti s literárním textem
Základy literární teorie a historie	hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé - starověk - středověk	▪ ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	VL D	4. – 5. 6.	Dějiny Historické etapy

Český jazyk a literatura
8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (8. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Obecné poučení o jazyce	skupiny jazyků - slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové rozvrstvení národního jazyka - spisovné a nespisovné útvary a prostředky jazyk a komunikace kultura jazyka a řeči	▪ ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ▪ ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	ČJ	6.	Obecné poučení o jazyce
Slovní zásoba a tvoření slov	▪ slovní zásoba a její jednotky ▪ slohové rozvrstvení slovní zásoby ▪ obohacování slovní zásoby ▪ způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování	▪ ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ▪ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	ČJ	7.	Slovní zásoba a tvoření slov

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (8. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Tvarosloví	slovní druhy	▪ ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJ	6., 7.	Tvarosloví
Skladba	rozvíjející větné členy stavba věty věta jednoduchá a souvětí	▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	6., 7.	Skladba
Pravopis	– lexikální, morfologický, syntaktický	▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	6., 7.	Pravopis

Český jazyk a literatura
9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Obecné poučení o jazyce	čeština jazyk národní, jazyk mateřský skupiny jazyků slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka spisovné a nespisovné útvary a prostředky jazyk a komunikace jazyková norma a kodifikace kultura jazyka a řeči původ a základy vývoje češtiny jazykové příručky	▪ ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ▪ ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ▪ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	ČJ	6., 8.	Obecné poučení o jazyce
Zvuková podoba jazyka	zásady spisovné výslovnosti	▪ ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ČJ	6.	Hláskosloví

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Slovní zásoba a tvoření slov	Slovní zásoba a její jednotky Způsoby obohacování slovní zásoby	▪ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	ČJ	7., 8.	Slovní zásoba a tvoření slov
Tvarosloví	Slovní druhy mluvnické významy a tvary slov	▪ ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJ	6., 7., 8.	
Skladba	věta a výpověď stavba věty stavba textu souvětí rozvíjející větné členy pořádek slov ve větě přímá a nepřímá řeč	▪ ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	ČJ	6., 7., 8.	
Pravopis	lexikální, morfologický, syntaktický	▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ČJ	6., 7., 8.	

Vzdělávací oblast:		Předmět: Předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)			
Komunikační a slohová výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
▪ čtení – praktické (pozorné, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové ▪ naslouchání – praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové ▪ mluvený projev	Pojmy ze stylistiky - funkční styly, slohové postupy, slohové útvary komunikační žánry - připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek - referát, diskuse - teze - charakteristika - subjektivně zabarvený popis - výklad - úvaha	▪ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ▪ ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ▪ ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ▪ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	ČJ	8.	Pojmy ze stylistiky
	ČJ		6., 7. 8.	Slohové pojmy Úvod do slohového vyučování Projev mluvený a psaný	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)		
Jazyková výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
– zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); ▪ písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní					

Vzdělávací oblast:		Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)			
Literární výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) Jazyk literárního díla Poezie, próza, drama (jazyk literárního díla - obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie) Literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	▪ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ▪ ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	ČJ	1. – 5.	Základy literární teorie
Základy literární teorie a historie	žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry	▪ ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich	ČJ	6., 7., 8.	Základy literární teorie a historie

Vzdělávací oblast:			Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (9. ročník)		
Literární výchova					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Literární druhy a žánry	a jejich představitelé - závěr 19. století až současnost	významné představitele v české a světové literatuře ▪ ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ▪ ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ▪ ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	ČJ	6., 7., 8.	Literární druhy a žánry
	Tvořivé činnosti s literárním textem		ČJ	6., 7., 8.	Tvořivé činnosti s literárním textem

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková výchova a vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a jejich aktivní využití při komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti číst přiměřené texty v daném cizím jazyce, porozumět obsahu textu, umět jednoduše reprodukovat jeho obsah
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- schopnost konverzace na dané téma, při čemž témata se dotýkají jak života a zájmů žáka, tak i jeho širšího sociokulturního prostředí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Anglický jazyk se vyučuje na 1. stupni ve všech ročnících – v 1. a 2. ročníku v rozsahu 1 hodiny (z disponibilní časové dotace), ve 3. – 5. ročníku v rozsahu 3 hodiny týdně.

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Organizační zajištění

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v jazykové učebně, v učebně informatiky či v interaktivní učebně.

Dělení: na skupiny v rámci ročníku je možné u vyššího počtu žáků

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání informační a komunikační technologie, snaží se při čtení porozumět textu a odhadnout souvislosti
- u žáků preferuje kladné hodnocení, povzbuzení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede k pochopení problému
- učí žáky vyhledávat vhodné informace
- učí žáky podílet se na vypracování projektů

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k prezentaci vlastní práce, obhájení svých názorů
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné reakci

Postup:

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- vede žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky ke schopnosti sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky dodržovat základní pravidla ve škole i mimo ni
- učí k netoleranci sociálně patologických jevů

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňujeme žákům práci s cizojazyčným textem
- doporučuje vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- ENV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Anglický jazyk

1. – 3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Zvuková a grafická podoba slova Slovní zásoba	Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			
	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Pozdravy, oslovení, poděkování Barvy Čísla 1 – 12	▪ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ▪ rozumí jednoduchým pokynům, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně			
Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)					

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Tematické okruhy	Domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (Vánoce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně ▪ rozumí obsahu jednoduchého a krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí obsahu jednoduchého a krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Prv	1.	Rodina
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) Průřezová témata: MKV – lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, generační příslušnost, lidská solidarita)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Mluvnice	Základní gramatické struktury a typy vět Tvary slovesa být		M Čj	1. 2.	Číslo 1 – 12 Popis předmětu, zvířete
	Sloveso have got Zájmena osobní <i>he, she</i> , přivlastňovací <i>my, your, his, her</i> , tázací <i>who, what, where</i> , ukazovací <i>this, these</i> neurčitá <i>some</i> Otázky na počet, věk, barvu Pevný slovosled věty a nutnost vyjádřit podmět				
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování) MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Anglický jazyk

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Zájmová činnost	Koníčky Sport, hudba, četba Sloveso <i>can / can't</i>	▪ tvoří věty o svých zálibách ▪ vede jednoduchý rozhovor ▪ pomocí slovesa <i>can / can't</i> vyjádří, které činnosti umí a neumí ▪ rozumí krátkému textu o zálibách ostatních ▪ CJ – 5 – 1-02-rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, jsou-li sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ▪ CJ-5-1-03rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ▪ CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností			
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Bydlení	Prostory v domě, v bytě, místnosti Vazba <i>there is / are</i> Předložky - <i>on, in, under, next to, near, on the left, on the right, up, down</i>	▪ popíše svůj dům nebo byt v jednoduchých větách ▪ vyjmenuje místnosti v domě, bytě ▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech, událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ▪ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ▪ CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ▪ CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
	Průřezová témata: MKV - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV - sociální rozvoj– komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Denní program	Dny v týdnu, části dne,	- vypráví o svém denním programu	Prv	1.	Dny v týdnu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk 1 (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Denní program	činnosti Příslovce <i>never, sometimes, seldom, always, usually, often, every day...</i> Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový	- tvoří rozhovory o tom, co právě dělá - pochopí obsah a smysl jednoduchého textu ▪ CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - prezentuje projekt o sobě - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Čj	2.	Popis denního programu
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj– komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) OSV – seberegulace, sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení) MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)				
Povolání	Druhy povolání Sloveso <i>want to</i> Nepravidelné množné číslo dalších frekventovaných podstatných jmen Modální sloveso <i>must</i>	- vypráví, čím chce a nechce být - mluví o povolání rodičů - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Prv	1.	Povolání
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Poslech s porozuměním	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
Mluvení	slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ▪ CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Anglický jazyk (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Čtení s porozuměním	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	▪ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ▪ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Psaní	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního život ▪ vyplní osobní údaje do formuláře ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ▪ CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře			

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je na 2. stupni zařazen do všech ročníků v rozsahu 3 hodiny týdně.

Formy realizace

Vyučovací hodina skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Organizační zajištění

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v jazykové učebně, v učebně informatiky či v interaktivní učebně. Dělení na skupiny v rámci ročníku je možné.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání informační a komunikační technologie
- učí je při čtení porozumět textu a odhadnout souvislosti
- vede je k vyhledávání informací jak za pomoci internetu tak i v učebnicích a slovnících

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky pochopit problém
- pomáhá žákům vyhledat vhodné informace
- pomáhá žákům zúčastnit se olympiády v AJ
- vede žáky k tvorbě projektů

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k prezentaci vlastní práce, obhajobě svých názorů
- učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- učí žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky spolupracovat ve skupině
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k sebekontrolě

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování základních pravidel ve škole i mimo ni
- vede žáky k netoleranci sociálně patologických jevů
- učí žáky se zodpovědně rozhodnout a podle dané situace reagovat

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky efektivně organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- zadává žákům práci s cizojazyčným textem a cizojazyčnými informacemi
- doporučuje vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku

Průřezová témata

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- ENV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Anglický jazyk

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Anglický jazyk (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			Předmět	Ročník	Učivo
Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní	Můj život – prázdniny, měsíce v roce, datum, škola, volný čas, rodina <i>Přítomný čas prostý</i> <i>Frekvenční příslovce</i> <i>Řadové číslovky</i> Zvířata – druhy zvířat <i>Přítomný čas prostý/průběhový</i> <i>Zájmena</i> Prázdniny a dovolená - cestování, dopravní prostředky <i>Minulý čas slovesa být</i> <i>Minulý čas pravidelných sloves</i> <i>Minulý čas frekventovaných nepravidelných sloves</i> Stravovací návyky – druhy jídla, potraviny <i>Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména</i> <i>Vyjádření množství</i> <i>Určitý/neurčitý člen</i> zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech			

	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení			
	Průřezová témata: VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (Evropa a svět, mezinárodní setkávání, symboly a životní styl v anglicky mluvících zemích) OSV - sociální rozvoj - komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) MKV - multikulturalita (užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV - sociální rozvoj - komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) MKV- lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat a rozvíjet spolupráci s jinými)				

	lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, generační příslušnost, lidská solidarita) OSV - sociální rozvoj - komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (Evropa a svět, mezinárodní setkávání, symboly a životní styl v anglicky mluvících zemích) OSV – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)
--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Anglický jazyk (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			Předmět	Ročník	Učivo
Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní	Rodina, bydlení – členové rodiny, dům, místnosti, zařízení Opakování minulého času <i>Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves</i> Svět – geografické názvy, příroda a počasí <i>Stupňování přídavných jmen krátkých i víceslabičných</i> <i>Přirovnání „tak ... jak/jako“</i> Zábava – typy TV programů, filmové žánry <i>Vyjádření budoucnosti pomocí vazby „be going to“</i> <i>Tvoření příslovčí</i> zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	OV Z	6.	

	tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení			
	Průřezová témata: MKV – multikultura (užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost apod.) VMEG – objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět, mezinárodní setkávání, symboly a životní styl v anglicky mluvících zemích)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Anglický jazyk (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			Předmět	Ročník	Učivo
Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní	Budoucnost – Budoucí čas, Vesmír, Předpovědi do budoucna Katastrofy – Přírodní katastrofy Minulý čas prostý/ minulý čas průběhový Město, orientace ve městě – Místa ve městě, budovy, Londýn, popis cesty, určení směru, předložky týkající se míst ve městě Určitý člen s názvy míst Určitý a neurčitý člen Neurčitá zájmena Osobní a přivlastňovací zájmena Zkušenosti – Ambice, zážitky Před přítomný čas prostý Použití „někdy“ a „nikdy“ Použití „právě“ Slovesa <i>should/shouldn't; must/mustn't</i> Minulost – Historie Anglie, nákupy, móda, image, druhy oblečení Sláva, slavné osobnosti – Hudba, divadlo, umění, četba Před přítomný čas – „have been/gone“ Tázací dovětky Slovesa s předložkami	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Či Z Fy	5.,6. 6.,7 7.	

	Podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	---	--	--

	Průřezová témata: MKV – multikultura (užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost apod.) VMEG – objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět, mezinárodní setkávání, symboly a životní styl v anglicky mluvících zemích)
--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Anglický jazyk (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			Předmět	Ročník	Učivo
Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní	<i>Opakování probraných časů</i> <i>Nepravidelná slovesa</i> <i>Vyjádření minulosti pomocí vazby „used to“</i> <i>Modální sloveso „have to“</i> <i>Vazba „made of“</i> Zdraví, lidské tělo – Části těla, zdraví, zdravá výživa, návštěva lékaře, sport <i>Modální slovesa „should, might“</i> <i>Vztažné věty, vztažná zájmena</i> Známé osobnosti <i>Sloveso + „ing“ nebo infinitiv</i> <i>Větná spojení s přítomným příčestím sloves</i> <i>Přídavná jména končící na „-ed“ a „-ing“</i> Životní prostředí – Klimatické změny, životní prostředí, ochrana zvířat a péče o ně, další anglicky mluvící země <i>Trpný rod</i> Vztahy, vlastnosti, šikana – Charakteristika člověka, mezilidské vztahy, šikana, pocity, nálady <i>Opakování slovesných časů</i> Škola, vzdělání v ČR, UK a USA, plány do budoucna –	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	VZD Př Vyp Z Vo	7. 7. 8. 7., 8., 9. 6.	

	Škola, školní pravidla, vzdělání v ČR, UK a USA, plány do budoucna, volba povolání, brigády Podmínkové věty Varování, rady, nebezpečí – Varovná znamení, nápisy, upozornění Opisné tvary modálních sloves Podmínkové souvětí Zvratná zájmena Reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Dopravní prostředky Předložky, které se pojí s dopravními prostředky a zeměmi Předminulý čas Předpřítomný čas průběhový Cestování – Názvy států, jazyk a národnost, měna, cestování, Britská a Americká angličtina Trpný rod Opisné tvary modálních sloves Přímá a nepřímá řeč (časová souslednost) Frázová slovesa zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení			
--	---	---	--	--	--

	jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)			
Průřezová témata: MKV – multikultura (užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost apod.) VMEG – objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět, mezinárodní setkávání, symboly a životní styl v anglicky mluvících zemích, styl života v evropských rodinách)				

	VMEG – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, zvyk a tradice národů Evropy) ENV – vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
--	---

5.1.3 Německý jazyk

Společné informace pro vyučovací předměty Německý jazyk a Ruský jazyk

Žákům je nabízen dle možností školy německý jazyk a ruský jazyk. Vždy se dbá na individuální přístup k žákům, protože se v jedné skupině mohou sejít žáci s různými schopnostmi a dovednostmi. V odůvodněných případech žák nebude vzděláván v dalším cizím jazyce.

Na konci devátého ročníku žák dosáhne úrovně A1. Výuka německého nebo ruského jazyka vede žáky k osvojování základních komunikativních dovedností. Hlavním cílem je připravit žáky na porozumění velmi jednoduchého sdělení v cizím jazyce a zároveň umět takové sdělení vytvářet. Důležitým prvkem ve výuce je také poznávání socio-kulturního prostředí zemí, ve kterých je cílový jazyk užíván. Žák se s tímto prostředím seznamuje a je veden k tomu, aby tyto informace vstřebával i z co možná největšího počtu zdrojů, jako jsou např. televizní programy, časopisy, internet apod. Při rozvoji komunikativních dovedností a kompetencí je také kladen důraz na vlastní motivaci k učení se jazyka, reflexi, učení jak se učit a sebehodnocení. K tomuto cíli napomáhá práce s Evropským jazykovým portfoliem.

Odůvodněné případy pro upevňování a rozvíjení výuky v Cizím jazyce (žák nebude vyučován ve vzdělávacím oboru Další cizí jazyk – druhý cizí jazyk)

- a) žák s přiznanými podpůrnými opatřeními dle s novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a ve znění novějších předpisů:
- se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami, vývojovými poruchami učení nebo chování)
 - se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)
 - se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu)
- b) Žáci cizinci
- c) Organizační důvody:
- dočasné personální problémy se zajištěním výuky
 - dočasné prostorové problémy se zajištěním výuky

O odůvodněných případech rozhoduje ředitel školy, žáci nemusí dokládat žádné potvrzení.

Ředitel školy má možnost vytvářet skupiny žáků napříč paralelními třídami i třídami různých ročníků 1. a 2. stupně. Uvnitř jedné skupiny mohou být vzdělávání i žáci na několika úrovních (pokročilí + začátečníci; obor Cizí jazyk + Další cizí jazyk). Žáci mohou být vzděláváni i podle individuálního vzdělávacího plánu.

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a poskytuje zvykový základ pro komunikaci žáků v německy mluvících zemích, přispívá k chápání a objevování skutečností. Výuka cizího jazyka vede žáky k osvojování komunikativních dovedností. Hlavním cílem je připravit žáky na porozumění sdělení v cizím jazyce a zároveň umět takové sdělení vytvářet. S vytvářením sdělení v cílovém jazyce souvisí i poznání socio-kulturního prostředí zemí, ve kterých je cílový jazyk užíván. Žák se s tímto prostředím seznamuje a je veden k tomu, aby tyto informace vstřebával i z co možná největšího počtu zdrojů, jako jsou např. televizní programy, časopisy, internet apod.. Při rozvoji komunikativních dovedností a kompetencí je také kladen důraz na vlastní motivaci k učení se jazyka, reflexi, učení jak se učit a sebehodnocení. K tomuto cíli napomáhá práce s Evropským jazykovým portfoliem. Mezi další efektivní metody a formy práce patří příprava projektů, práce ve skupinách a párech, možnost využití cizojazyčných časopisů, vytváření videonahrávek, internet a výukové programy na PC.

Základní vyučovací postup vyplývá ze stavby lekcí, učebnice poskytuje především základní strategický rámec, ve kterém je dostatek prostoru pro iniciativu a vynalézavost i pro uplatnění individuálního pracovního stylu. Tímto rámcem je postup od poslechu a čtení textů přes intenzivní komunikativně zaměřený nácvik nových jazykových jevů.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová vymezení

Německý jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Organizační zajištění

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v jazykové učebně, v učebně informatiky či v interaktivní učebně.

Formy realizace

- výklad, poslech, rozhovory, četba, reprodukce textů, odpovědi na otázky,
- práce se slovníkem, nácvik gramatiky, práce s cvičeními, konverzační soutěže, písničky a básničky

Projekty:

Roční doby

- Jaro, léto, podzim, zima
- Charakteristika ročních dob, oblečení, počasí, hry dětí, zájmy

Vánoce, Velikonoce

- Využití tradic, výroba výrobků, popis činnosti
- Rozšíření slovní zásoby

Cestování:

- Využití reálií a poznatků žáků

Já, moje rodina

- Členové rodiny, zájmy, místo bydliště

Německy mluvící země

- reálie německy mluvících zemí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- cílem je vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání.

Učitel:

- učí žáky pracovat s textem, chápat slyšený a psaný text
- zadává úkoly, při kterých žáci sami vyhledávají informace
- vede žáky k sebehodnocení
- rozlišuje učivo základní a rozšiřující
- poskytuje dostatek času na zažití učiva
- umožňuje žákům smysluplně využívat moderní informační technologie
- učí žáky pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- podporuje motivační způsob hodnocení, hodnocení zakládáme na koncipu toho, co žák umí, nestaví na neznalostech, oceňuje pokrok a dodržuje stanovená kritéria hodnocení
- učí žáky sebehodnocení
- zohledňuje integrované a zdravotně znevýhodněné žáky

Kompetence k řešení problémů

- chceme žáky vést k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k hledání správného řešení problému

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci sami vyvozují, řeší, objevují, případně vyslovují závěry
- učí správně posuzovat sdělení, zprávy a informace z různých mediálních zdrojů
- vytváří problémové úkoly a učí žáky samostatně je řešit
- klade vhodné a přiměřené otázky
- umožňuje přístup k informačním zdrojům
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje a oceňuje účast žáků na soutěžích a olympiádách
- součástí výuky jsou také projekty, do kterých jsou organizačně zapojováni žáci

Kompetence komunikativní

- cílem je vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

Učitel:

- učí žáky naslouchat a komunikovat na odpovídající úrovni
- učí žáky vyjadřovat se souvisle a výstižně, rozšiřujeme slovní zásobu
- vede žáky ke komunikaci ve dvojici a skupině
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, uvědomuje si sílu vlastního příkladu v odstraňování těchto projevů
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor podpořený logickými argumenty a zároveň poslouchat a respektovat názor druhých
- do výuky zařazuje projekty
- učí žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- hlavním úkolem je snaha rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

Učitel:

- vede žáky ke vzájemné pomoci
- vede žáky k hodnocení vlastní činnosti na základě jasných kritérií
- podílí se spolu se žáky na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- vede žáky k sebekontrolě

Kompetence občanské

- chceme vychovávat žáky jako svobodné občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Chceme vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí.

Učitel:

- učí žáky respektovat názory jiných lidí
- vede žáky k diskusi (prezentovat vlastní myšlenky a názory)
- podporuje sebedůvěru žáků

Kompetence pracovní

- snažíme se vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky své zdraví chránit

Učitel:

- nešetří pochvalou při kvalitně odvedené práci
- vede žáky k důslednému dodržování vymezených pracovních pravidel a dodržování správných postupů
- vede žáky k organizování a plánování učení
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dovednostem smysluplně využívat digitální techniku pro rozvoj cizího jazyka

Učitel:

- zadává žákům práci s cizojazyčným textem a cizojazyčnými informacemi
- doporučuje vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku

Německý jazyk

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pozdravy a představování	Základní pozdravy a oslovení, poděkování Časování slovesa sein	- pozdraví a rozloučí se s kamarádem i dospělým - představí sebe i kamaráda - poděkuje ▪ vyjádří souhlas a nesouhlas			
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Čísla a abeceda	Abeceda, dny v týdnu, určování času, hodiny Číslovky 1 – 20 Rozkazovací způsob (pokyny ve škole)	- počítá do 20 - vyjmenuje dny v týdnu, barvy - zeptá se, kolik je hodin, odpoví ▪ píše čísla podle diktátu DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Čj	4.	Abeceda
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Škola	Škola, učební pomůcky, vyučovací předměty, rozvrh hodin, činnosti ve škole Časování pravidelných sloves	DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Čj	4.	Časování sloves

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Škola	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Rodina a přátelé	Členové rodiny, přátelé Podstatná jména v 1. a 4. pádě singuláru Pořádek slov ve větě oznamovací a tázací Přivlastňovací zájmena <i>mein, dein</i> Časování dalších pravidelných sloves a slovesa haben Základní realie německy mluvících zemí	- vyjmenuje členy rodiny - popíše rodinné album - sestaví krátké vyprávění o své rodině - zapojí se do jednoduchých rozhovorů „Kde bydlím“ - odpovídá na jednoduché otázky o rodině - sdělí základní informace o sobě a rodině - sdělí základní informace o německy mluvících zemích DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Vo Čj	6. 5.	Rodina Skloňování podstatných jmen, pořádek slov
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Denní program	Činnosti v týdnu Slovosled přímý a nepřímý Měsíce, roční období Časové údaje s předložkou Záporné zájmeno kein Vazba „ich möchte“	▪ sestaví vyprávění na téma „můj týdenní a denní program“ ▪ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník ▪ napíše přání k narozeninám DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Čj	5.	Vypravování

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Německý jazyk

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Volný čas	Aktivity ve volném čase Nepravidelná slovesa s odlučitelnou předponou Pořádek slov, větný rámec Předložka se 3. pádem (in) Skloňování podstatných jmen Sloveso sein v préteritu	- představí sebe a své přátele - napíše dopis kamarádovi - sestaví vyprávění (denní program) ▪ zapojuje se do rozhovorů a reaguje na zadané otázky (volný čas) ▪ rozumí jednoduchým textům (práce se slovníkem)	Vzd Čj	7. 6.	Příbuzenské vztahy Předložky
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Město	Město, kultura, památky, dopravní prostředky Nepravidelná a některá způsobová slovesa Předložky se 3. a 4. pádem	- vyjmenuje památky města - sestaví rozhovor na téma orientace ve městě - napíše vyprávění o městě - zná svoji adresu ▪ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Čj	6.	Zájmena
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Německý jazyk 2 (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Nakupování	Potraviny, ovoce, zelenina, nakupování, měna Další nepravidelná sloves Způsobová slovesa Předložky se 4. pádem Osobní zájmena	- vyjmenuje základní potraviny, ovoce, zeleninu - sestaví krátký rozhovor / vyprávění na téma nakupování ▪ rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Čj	6.	Množné číslo jmen
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Prázdniny a cestování	Prázdniny, počasí, oblékání Časování sloves <i>sein</i> , <i>haben</i> v préteritu Další způsobová slovesa Přivlastňovací zájmena	▪ sestaví vyprávění na téma „roční období“ ▪ napíše dopis z dovolené ▪ ukáže na mapě velká německá města ▪ rozumí a shrne podstatné informace textu ▪ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy nebo jednoduché konverzace DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čj	6.	Minulý čas sloves, všeobecný podmět
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Německý jazyk

8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Sport a zdraví	Druhy sportů Nejběžnější nemoci, návštěva u lékaře Skloňování osobních zájmen Perfektum pravidelných sloves	- vyjmenuje různé druhy sportu - pohovoří na téma „můj oblíbený sportovec“ - orientuje se v textu a vyhledá potřebné informace - vyjmenuje základní druhy nemocí - vyjádří „co mě bolí“ pomocí vazeb - sestaví rozhovor s lékařem DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vzd Čj	7. 6.	Tělesná a duševní hygiena Zájmena
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Stravování	Názvy jídel, nápojů, potravin, recepty Stupňování přídavných jmen a příslovcí Přehled způsobových sloves	- zná názvy různých druhů jídel, nápojů, ovoce a zeleniny - zapojuje se rozhovorů na téma „v restauraci“ - orientuje se v jídelním lístku ▪ sestaví a napíše jednoduchý kuchařský recept ▪ rozumí jednoduchým textům (časopis) DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Vzd	7.	Výživa a zdraví
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Oblékání	Názvy oblečení, móda, velikosti Další slovesa s odlučitelnou předponou Číslovky do milionu	- vyjmenuje různé druhy oblečení - sestaví vyprávění na téma co nosí rád / nerad, kam a při jaké příležitosti - utvoří rozhovor na téma nákup oblečení			
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Domov	Rok v životě žáka, svátky, město, dům, pokoj, pohádky Préteritum slabých a silných sloves Vedlejší věty Přehled předložek	- popíše podrobně svůj denní program - napíše dopis do Německa (správná adresa, atd.) - napíše pozvánku a blahopřání - popíše a zhodnotí svůj pokoj a dům - orientuje se v plánu města - zeptá se na cestu a podá informace DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čj	7.	Přídavná jména, popis, pozvánka, dopis
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				

Německý jazyk

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Příroda a počasí	Měsíce, roční období (opakování) Skloňování podstatných jmen v množném čísle Předložkové vazby Řadové číslovky Vedlejší věty	- vypráví o svém zvířeti a přírodě - tvoří rozhovory na téma „u zvěrolékaře“ ▪ popíše, jaké je typické počasí v daném ročním období ▪ rozumí jednoduchým poslechovým textům např. předpověď počasí ▪ rozumí textům z časopisu (práce se slovníkem)	Čj	8.	Větná skladba, příslovce
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.) ENV – vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)				
Člověk a společnost	Školní rok, prázdniny, Názvy jednotlivých svátků a jejich průběh, zvyky Perfektum silných sloves Skloňování přivlastňovacích zájmen (souhrn)	▪ vypráví o prázdninách, o školním roce ▪ tvoří rozhovory na téma „cestování“ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ▪ vyjmenuje svátky v roce a pohovoří o nich ▪ napíše blahopřání ▪ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů ▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Čj Vo	7. 6.	Slovní druhy Svátky v roce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Německý jazyk 2 (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			
Člověk a společnost	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace, dialog, komunikace v různých situacích – prosba, pozdrav, omluva, odmítání, žádost, apod.)				
Kultura	Divadlo, kino, disko, móda Skloňování přídavných jmen Předložky s druhým pádem Ukazovací zájmena	- vypráví o návštěvě kina, divadla, diskotéky ... - tvoří rozhovory na téma „pozdávka do kina / divadla“ - sdělí svůj názor na určitý kulturní pořad - zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Čj	7.	Pozvánka

5.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru další cizí jazyk. Je zařazen na 2. stupni jako alternativa k Německému jazyku. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Vzdělávání v ruském jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). V práci je uplatňován diferenciovaný přístup k žákům, je kladen důraz na slovní projev.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová vymezení

Ruský jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Průřezová témata

EGS, MKV, OSV, ENV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a postupy při učení,
- využívá získané informace k vytváření vlastního názoru,
- dokáže kriticky zhodnotit své vědomosti a dovednosti,
- dává informace do souvislostí a vyvodí obecné závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- vyhledává samostatně informace vedoucí k řešení problému,
- ověřuje si prakticky správnost řešení problémů,
- zhodnotí výsledky a zdůvodní svá rozhodnutí,

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- využívá získaných znalostí k vytváření nových vztahů mezi lidmi,
- v rámci získaných dovedností a znalostí dokáže naslouchat promluvám ostatních lidí, reagovat na ně,
- dokáže na základě dosažené úrovně jazyka využívat přiměřené informační zdroje (slovníky, učebnice, časopisy),

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- spolupracuje ve skupině,
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry, upevňuje dobré vztahy,
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- respektuje hodnoty a přesvědčení druhých lidí,
- chrání kulturní a společenské tradice, zajímá se o kulturu ostatních národů,
- chová se zodpovědně k sobě k druhým

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- dodržuje vymezená pravidla,
- využívá získané znalosti a dovednosti v praktickém životě
- chrání společenské a kulturní hodnoty

Kompetence digitální

Učitel:

- zadává žákům práci s cizojazyčným textem a cizojazyčnými informacemi

- doporučuje vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku

Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy

- práce s učebnicí a tiskem
- práce s odbornými knihami a encyklopediemi (slovníky, časopisy)
- využití výpočetní techniky (výukové programy a internet)
- využití projektového vyučování
- exkurze, besedy, vycházky
- seminární práce, referáty
- důraz bude kladen na komunikační dovednosti žáků
- časté zařazování poslechu
- práce s reáliemi v mateřském jazyce

Poznámka

Dle počtu žáků ve třídě lze dělit žáky na skupiny.

Ruský jazyk**7. ročník: povinný předmět**

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 7. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
zvuková a grafická podoba jazyka	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov				
slovní zásoba	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 7. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
tematické okruhy	domov, rodina, škola, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí,	POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák ▪ DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ▪ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák ▪ DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 7. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
mluvnice	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)				

Ruský jazyk**8. ročník: povinný předmět**

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 8. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
zvuková a grafická podoba jazyka	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov				
slovní zásoba	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 8. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
tematické okruhy	jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda,	POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák ▪ DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ▪ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák ▪ DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	RJ	7.	domov, rodina, škola, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 8. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
mluvnice	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)				

Ruský jazyk**9. ročník: povinný předmět**

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 9. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
zvuková a grafická podoba jazyka	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov				
slovní zásoba	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 9. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
tematické okruhy	volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, realie zemí příslušných jazykových oblastí	POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák ▪ DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ▪ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák ▪ DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák ▪ DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	RJ	8.	domov, rodina, škola, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Ruský jazyk 9. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
mluvnice	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)				

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) Matematika a její aplikace a vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah na 1. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy *

Vzdělávání obsah na 2. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- číslo a proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy *

*Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání a jsou zaměřené na logiku. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování.

Formy realizace

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí vycházejí ze strategií popsaných na úrovni školy.

Kompetence k učení

Učitel:

- systematizuje učivo podle rozumových schopností žáků;
- podporuje zájem žáků o účast v matematických soutěžích, a ostatních mimoškolních aktivitách;
- trvá na přesnosti, vytrvalosti, je důsledný a netoleruje ledabylost;

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k algoritmizaci postupů řešení problémů;
- při řešení úloh uplatňuje zpětnou vazbu;
- vede žáky k různým variantám řešení problémů, oceňuje netradiční postupy;
- ve spolupráci s předmětem Informatika a výpočetní technika vede žáky k prezentaci svých projektů různými formami;

Kompetence komunikativní

Učitel:

- užívá a vyžaduje po žácích přesné a srozumitelné vyjadřování, vede žáky k osvojování a používání symbolického jazyka matematiky;

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním týmové práce vede žáky ke spolupráci a odpovědnosti za svou činnost;
- kladně hodnotí ocenění práce druhých;

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně trvá na zodpovědnosti žáka k plnění svých povinností;
- vede žáky k sebekritičnosti a k toleranci, ale také ke schopnosti hodnotit názory druhých

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňujeme žákům v matematice práci s digitálními technologiemi ve vazbě na řešení číselných, statistických, geometrických a jiných úloh
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ověřování dat, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti atd.

Matematika

1. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	Přirozená čísla 0 – 20 Sčítání a odčítání přirozených čísel do 20 Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě, vztahy $<$, $>$, $=$ Orientace na číselné ose Pamětné sčítání, odčítání přirozených čísel do 20	▪ užívá lineární uspořádání, počítá předměty, vytváří soubory o určitém počtu prvků ▪ čte, zapisuje, porovnává čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ znázorní číslo na číselné ose ▪ provádí z paměti sčítání a odčítání s přirozenými čísly v oboru 0 – 20 ▪ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých používá a modeluje osvojené početní operace ▪ používá přirozená čísla k modelování reálných situací	Čj Prv	1. 1.	Komunikační a slohová výchova Místo, kde žijeme
	Průřezová témata: OSV – Rozvoj schopností poznávání (učí se pozornosti a soustředění, cvičí si paměť) OSV – Poznávání lidí (učí se komunikaci a spolupráci v pracovní skupině)				
Geometrie v rovině a v prostoru	Základní útvary v rovině a prostoru Základní útvary v rovině Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník	▪ poznává a určuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) ▪ rozliší a pojmenuje tělesa- krychle, koule, kvádr,	Vv Čj	1. 1.	Kreslení tvarů Velká tiskací písmena Psaní tiskacích písmen

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky ; jednotky délky a jejich převody vzájemná poloha dvou přímek v rovině	válec			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Tabulky Orientace v čase Závislosti a jejich vlastnosti	■ doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	Prv	1.	Rozmanitosti přírody

Matematika

2. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (2. ročník)		
Vyučovací p	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	Přirozená čísla 0 – 100 Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku; Obor 0-100 – číselná řada, číselná osa, součet a rozdíl čísel, počítání se závorkami, počítání po desítkách, po jedné, čtení a zápis čísel v desítkové soustavě; Sčítání a odčítání násobků deseti; Sčítání a odčítání v oboru do 100 / s výjimkou sčítání a odčítání dvou dvouciferných čísel – typ 27+42	▪ znázorní číslo na číselné ose do 100 ▪ čte, zapisuje, porovnává čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ počítá po desítkách a jednotkách do 100 ▪ provádí z paměti sčítání a odčítání s přirozenými čísly v oboru 0 - 100 ▪ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých používá a modeluje osvojené početní operace	Prv Čj	2. 2.	Lidé a čas Komunikační a slohová výchova
	Průřezová témata: OSV – Rozvoj schopností poznávání (učí se pozornosti a soustředění, cvičí si paměť)				

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (2. ročník)		
Vyučovací p	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Násobilka Násobek jako opakované sčítání; činitel, záměna činitelů; názorné zavedení násobení a dělení; řady násobků daného čísla; automatizace násobílek 2, 3, 4, 5; automatizace dělení v oboru probraných násobílek; vztahy mezi násobením a dělením; řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení s využitím vztahů n krát více, n krát méně;	▪ násobí a dělí čísla 1 – 5 z paměti a násobením nulou ▪ řeší jednoduché slovní úlohy pomocí násobení, dělení			
Geometrie v rovině a v prostoru	Základní útvary v rovině a prostoru Bod, přímka, úsečka Jednotky délky Osa souměrnosti	▪ dodržuje základní pravidla při rýsování ▪ narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku ▪ porovnává, odhaduje a měří délku úsečky ▪ pojmenuje jednotky délky m, dm, cm ▪ rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh) ▪ rozpozná v praktickém životě základní útvary v prostoru (koule, krychle, kvádr, válec) ▪ vymodeluje osu souměrnosti	Pč Tv	2. 2.	Konstrukční činnosti Modelování těles Základy atletiky
Závislosti, vztahy a práce s daty	Tabulky Čas, hodiny Čtení údajů na hodinách	▪ doplňuje tabulky a schémata, posloupnost čísel ▪ orientuje se v čase - hodiny, minuty	Prv Tv	2. 2.	Lidé a čas Základy atletiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (2. ročník)		
Vyučovací p	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	včetně digitálních; Sledování jednoduchých závislostí na čase /např. změna teploty během dne, příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba snídaně, oběda, večeře, délka spánku/;				

Matematika

3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	Přirozená čísla 0 – 1 000 Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení Písemné sčítání a odčítání	▪ násobí a dělí čísla 6 – 10 z paměti ▪ znázorní číslo na číselné ose do 1000 ▪ čte, zapisuje, porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ počítá po stovkách, desítkách, jednotkách do 1000 ▪ zapisuje číslo v desítkové soustavě ▪ provádí z paměti jednoduché početní operace do 1000 ▪ provádí písemné sčítání a odčítání do 1000 ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých používá a modeluje osvojené početní operace s přirozenými čísly M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Prv Tv	2., 3. 3.	Člověk a jeho zdraví Základy atletiky
	Průřezová témata: OSV – Rozvoj schopností poznávání (procvičuje si paměť) OSV – Komunikace (učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učí se zvládat konfliktní situace v soutěžích)				

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Geometrie v rovině a v prostoru	Rovinné útvary a tělesa	rozezná, pojmenuje, popíše a vymodeluje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník) a tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) a rozpozná je v praktickém životě porovnává velikost útvarů M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci			
	Bod, přímka, úsečka	rozlišuje pojmy bod, přímka, úsečka, průsečík přímek rýsuje přímku, úsečku, polopřímku měří, porovnává a odhaduje délky úseček používá základní jednotky délky M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	M	2.	Základní útvary v rovině
Geometrie v rovině a v prostoru	Osová souměrnost	M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Tabulky Čas a jednotky času	M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel			

Matematika

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	Milion Písemné sčítání a odčítání Písemné násobení a dělení Zaokrouhlování	- čte a zapisuje a porovnává čísla do milionu - znázorní číslo na číselné ose - zapisuje číslo v desítkové soustavě - provádí písemné početní operace do milionu - zaokrouhluje - provádí odhady a kontrolu výpočtů početních operací - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení při pamětném a písemném počítání - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých užívá osvojené početní operace s přirozenými čísly M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel			
	Průřezová témata: OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednost řešení problémů, procvičuje si paměť) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učí se řešit problémy při zvládnutí učiva)				
Geometrie v rovině a prostoru	Vzájemná poloha přímek v rovině	- sestojí rovnoběžky a kolmice - pozná v běžné praxi pravý úhel M-5-3-03 sestojí rovnoběžky a kolmice pozná v běžné praxi pravý úhel	Prv	1.- 3.	Dopravní situace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Trojúhelník Kružnice, kruh	▪ narýsuje a znázorní kružnici ▪ rozlišuje pojmy kružnice, kruh, poloměr, průměr, střed kružnice a používá je ▪ užívá jednoduché konstrukce trojúhelníka			
	Úsečky	▪ graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry ▪ porovnává úsečky ▪ provádí jednoduché převody jednotek délky M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran			
	Osově souměrné útvary	▪ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru ▪ dokresluje útvary souměrné podle osy M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Vv M	4. 2., 3.	Souměrné předměty Souměrné útvary
Geometrie v rovině a prostoru	Čtverec, obdélník	▪ narýsuje obdélník, čtverec M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce ▪ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▪ určí obsah čtverce a obdélníku ▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě ▪ užívá základní jednotky obsahu M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Závislosti, vztahy a práce s daty	Tabulky a diagramy Přímá úměrnost	- pracuje s jednoduchými tabulkami a diagramy - vyhledává, sbírá a třídí data - seznamuje se s pojmem přímá úměrnost, řeší jednoduché slovní úlohy - řeší slovní úlohy se vztahy o n více, méně, n krát více, méně M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce	rozvíjí logické myšlení a úsudek při řešení jednoduchých slovních úloh nezávislých na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			

Matematika

5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení			
		M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel			
		M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel			
		M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel			
		M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku			
		M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel			
		M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a početní operace	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose			
Číslo a početní operace	vlastnosti početních operací s čísly	▪ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ▪ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly			
Číslo a početní operace	písemné algoritmy početních operací	▪ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ▪ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Závislosti, vztahy a práce s daty	závislosti a jejich vlastnosti	M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data			
Závislosti, vztahy a práce s daty	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy			
Geometrie v rovině a v prostoru	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	▪ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce ▪ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Geometrie v rovině a v prostoru	základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	▪ pojmenuje a popíše jednotlivá tělesa ▪ rozliší síť kváдру a krychle			
	délka úsečky; jednotky délky a jejich převody	▪ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▪ orientuje se v jednotkách délky a obsahu			
	obvod a obsah obrazce	▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu			
	vzájemná poloha dvou přímek v rovině	▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice			
	osově souměrné útvary	▪ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	slovní úlohy	M-5-4-01 -řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			

Matematika

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (6.ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a proměnná	Přirozená čísla	▪ porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla ▪ sčítá, odčítá, násobí a dělí v oboru přirozených čísel ▪ řeší jednoduché slovní úlohy	M	1. – 5.	Číslo a početní operace
	Desetinná čísla Zápis a znázornění desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Početní výkony s desetinnými čísly	▪ čte a zapisuje desetinná čísla ▪ znázorňuje desetinné číslo na číselné ose, porovnává čísla ▪ správně zaokrouhluje desetinná čísla ▪ sčítá a odčítá desetinná čísla ▪ odhaduje výsledky a porovnává je s přesným výpočtem ▪ násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000,... ▪ násobí a dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným ▪ řeší slovní úlohy z praxe s využitím početních operací s desetinnými čísly ▪ M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor			
	Převody jednotek	▪ převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti, času	F	6.	Délka, objem, hmotnost, čas
	Dělitelnost	▪ používá znaky dělitelnosti ▪ rozlišuje rozdíl mezi pojmy násobek a dělitel ▪ složené číslo správně rozloží na součin prvočísel ▪ určuje nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele čísel ▪ určuje všechny dělitele čísel ▪ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti ▪ M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	M	3. – 5.	Číslo a početní operace (součin, podíl)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (6.ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				
Geometrie v rovině a prostoru	Základní geometrické konstrukce	▪ M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ▪ načrtne a rýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník ▪ používá trojúhelníkovou nerovnost ▪ při zápisech konstrukce užívá matematickou symboliku ▪ M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	M	4.,5.	Trojúhelník, čtverec, obdélník
	Úhel	▪ definuje, rýsuje, správně popisuje a měří úhloměrem libovolný úhel ▪ odhaduje velikost úhlu ▪ rýsuje osu úhlu, přenáší a porovnává úhly, sčítá a odčítá úhly (graficky i početně) ▪ klasifikuje úhly (ostrý, pravý, tupý, přímý, konvexní, nekonvexní - konkávní) ▪ rozlišuje úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé a využívá jejich vlastností při řešení úloh ▪ M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	M	4.	Osa úsečky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (6.ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Trojúhelník	▪ rozlišuje vnější a vnitřní úhly trojúhelníku ▪ určuje velikost úhlů v trojúhelníku ▪ klasifikuje trojúhelníky ▪ rýsuje výšky, těžnice, střední příčky, kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku ▪ M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	M	4., 5.	Trojúhelník
	Čtverec a obdélník	▪ rozlišuje pojmy obvod a obsah (výměra) ▪ odhaduje a výpočtem ověřuje obvody a obsahy čtverce a obdélníka ▪ M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ▪ řeší slovní úlohy z geometrie	M	4., 5.	Čtverec, obdélník
Geometrie v rovině a prostoru	Krychle, kvádr	▪ definuje vlastnosti kvádra a krychle ▪ načrtne a sestrojí síť těles ▪ načrtne a sestrojí obraz kvádra a krychle v rovině ▪ odhaduje a výpočtem ověřuje objem a povrch kvádra a krychle ▪ M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	F	6.	Měření objemu
	Shodná zobrazení	▪ zobrazuje body v osově a středové souměrnosti ▪ zobrazuje rovinné útvary v osově a středové souměrnosti ▪ určuje středově a osově souměrné útvary ▪ M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (6.ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Závislosti, vztahy, práce s daty	Aritmetický průměr	- určuje aritmetický průměr - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	M	4., 5.	Práce s daty
Aplikační úlohy	Logické úlohy	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				

Matematika

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a proměnná	Zlomky	▪ graficky znázorňuje zlomek ▪ převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ▪ krátí a rozšiřuje zlomek, určuje základní tvar zlomku ▪ určuje společného jmenovatele zlomků, využívá poznatků z dělitelnosti ▪ porovnává zlomky, znázorňuje je na číselné ose ▪ provádí základní početní operace se zlomky a smíšenými čísly (součet, rozdíl, součin, podíl) ▪ upravuje složené zlomky ▪ řeší slovní úlohy z praxe, provádí rozbor matematického problému			
	Celá čísla	▪ vysvětluje pojem celé číslo, číslo kladné, záporné, uvádí příklady ▪ znázorňuje celá čísla na číselné ose, určuje čísla opačná ▪ provádí početní operace s celými čísly ▪ při výpočtech správně odstraňuje závorky ▪ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, využívá matematický aparát v oboru celých čísel	M	6.	Přirozená čísla
	Racionální čísla	▪ aplikuje znalosti z oboru celých čísel a zlomků v oboru čísel racionálních ($\mathbb{Q}$) ▪ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	M	7.	Zlomek, celá čísla

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a proměnná	Poměr	- dělí celek na části v daném poměru - provádí jednoduché úpravy poměru (krácení na základní tvar, rozšiřování) - zvětšuje a zmenšuje čísla a veličiny v daném poměru - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem			
	Měřítko plánu a mapy Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka	- pracuje s měřítky map a plánů - ve vztahu dvou veličin pozná přímou a nepřímou úměrnost a své rozhodnutí zdůvodňuje - řeší úlohy využívající přímou a nepřímou úměrnost pomocí trojčlenky - řeší slovní úlohy z praxe, provádí rozbor matematického problému M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Z	6.	Kartografie
	Procenta	- užívá základní pojmy procentového počtu - určuje 1%, 2%, 5%, 10%, 25%, 50%, 75% z celku - matematizuje a řeší reálné situace s využitím procentového počtu, zdůvodňuje postup řešení - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procenty) M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - k zefektivnění výpočtů využívá kalkulátor M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Z M	6., 7. 6.	Demografie regionů Desetinná čísla

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				
Geometrie v rovině a prostoru	Trojúhelníky Věty o shodnosti trojúhelníků	▪ využívá vlastností trojúhelníka při řešení úloh ▪ užívá k argumentaci a při výpočtech shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky ji vyjadřuje ▪ objasňuje věty o shodnosti trojúhelníků a využívá jich při konstrukcích ▪ dodržuje zásady správného rýsování ▪ postup konstrukce zapisuje pomocí matematických symbolů ▪ odhaduje a počítá obsahy a obvody trojúhelníků ▪ matematizuje reálné situace ▪ M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	M	6.	Trojúhelník
	Čtyřúhelníky	▪ popisuje vlastnosti základních čtyřúhelníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník) ▪ načrtne a rýsuje čtyřúhelníky, při konstrukcích využívá jejich vlastností ▪ používá matematickou symboliku ▪ diskutuje počet řešení ▪ odhaduje a počítá obsahy a obvody čtyřúhelníků, ▪ matematizuje a řeší jednoduché reálné situace ▪ při výpočtech účelně využívá kalkulátor	F M	7. 6.	Výslednice sil Trojúhelník
	Kolmý hranol	▪ popisuje vlastnosti hranolů ▪ znázorňuje síť hranolů ▪ M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ▪ určuje povrchy a objemy hranolů ▪ odhaduje řešení, při výpočtech používá kalkulátor k zefektivnění výpočtů ▪ M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch	F M	6. 5.	Hustota Kvádr, krychle

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles			
Závislosti vztahy, práce s daty	Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Procenta	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, vyjadřuje ho tabulkou, grafem a rovnicí - porovnává a vyhodnocuje data znázorněná grafy a diagramy s procenty - tvoří jednoduché diagramy - M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat - M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	M F Inf	6. 7. 7.	Práce s daty Rychlost Excel
Aplikační úlohy	Logické úlohy	- užívá logické úvahy, kombinuje, hledá různá řešení úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				

Matematika

8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a proměnná	Druhá mocnina Druhá odmocnina	- určuje bez tabulek a kalkulačky druhou mocninu některých Q (čísla 1 - 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	M	7.	Racionální čísla
	Mocniny s přirozeným mocnitelem	- určuje mocniny s přirozeným mocnitelem z paměti i na kalkulačce - používá pravidla pro počítání s mocninami - zapisuje číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo - určuje mocninu s mocnitelem nula	M	7.	Racionální čísla
	Reálná čísla	zařazuje čísla do různých číselných oborů	M	7.	Racionální čísla

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Výrazy	- rozlišuje pojmy – číselný výraz, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, členy výrazu - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určuje hodnotu výrazu a mnohočlenu - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí jednočlen mnohočlenem, mnohočlen mnohočlenem - používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a rozdíl druhých mocnin M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	M	6. 7. 8. 9.	Dělitelnost Číselný výraz Lineární rovnice Lomený výraz, rozklad mnohočlenů
Číslo a proměnná	Lineární rovnice Slovní úlohy	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku dosazením - pomocí ekvivalentních úprav vyjadřuje neznámou ze vzorce - formuluje a řeší reálné situace pomocí proměnných a rovnic	M	8.	Výrazy
	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy	- řeší jednoduché soustavy libovolnou z metod (sčítací, dosazovací, kombinovaná, srovnávací) - formuluje a řeší reálné situace pomocí proměnných, rovnic a soustav	M Ch	7. 8.	Úměrnost Člověk a chemie

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Geometrie v rovině a prostoru	Kružnice a kruh	- vysvětluje rozdíl mezi kružnicí a kruhem - popisuje vlastnosti kruhu, kružnice, vztah poloměru a průměru - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem či průměrem, její vnější přímkou, tečnu, sečnu - určuje vzájemné polohy bodu, přímky a kružnice či kruhu - určuje obvod a obsah kruhu M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	M	6.	Rovinné útvary
	Válec	- načrtne válec - popisuje jeho části a vlastnosti - určuje povrch a objem válce	M	7.	Kolmé hranoly
Geometrie v rovině a prostoru	Pythagorova věta	- popisuje vlastnosti pravoúhlého trojúhelníka - pomocí Pythagorovy věty určuje třetí stranu trojúhelníka - pomocí obrácené Pythagorovy věty zjišťuje, zda je trojúhelník pravoúhlý - matematizuje a řeší reálné situace a slovní úlohy pomocí Pythagorovy věty - k zefektivnění výpočtů využívá kalkulátor	M	6. 8.	Trojúhelník Mocniny
	Množiny bodů	- vyjmenuje množiny bodů dané vlastnosti a vysvětluje je s porozuměním - využívá Thaletovu větu a množiny bodů dané vlastnosti při řešení úloh	M	8.	Pythagorova věta
	Konstrukční úlohy	- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení konstrukčních úloh - rýsuje trojúhelníky a čtyřúhelníky podle zadaných parametrů - provádí rozbor úlohy	M	7.	Konstrukce trojúhelníka

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ používá matematickou symboliku ▪ diskutuje počet řešení			
Aplikační úlohy	Logické úlohy	▪ užívá logické úvahy, kombinuje, hledá různá řešení úloh ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				

Matematika

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Číslo a proměnná	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy	- řeší jednoduché soustavy libovolnou z metod (sčítací, dosazovací, kombinovaná, srovnávací) - formuluje a řeší reálné situace pomocí proměnných, rovnic a soustav M-9-1-08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	M	6. 7. 8.	Dělitelnost Racionální čísla Výrazy, lineární rovnice
	Lineární funkce	- znázorňuje body v pravoúhlé soustavě souřadnic - využívá definici funkce v úlohách - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí a grafem - klasifikuje lineární funkce - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	M Ch F	7. 8. 8. 7.	Úměrnost Lineární rovnice Složení roztoků Pohyb tělesa
Geometrie v rovině a prostoru	Podobnost	- vysvětluje pojem podobnost geometrických útvarů, pozná podobné útvary, správně ji zapíše matematickou symbolikou - určuje poměr podobnosti, využívá vět o podobnosti k řešení příkladů - s využitím podobnosti rozděluje úsečku v poměru a na určitý počet částí, zmenšuje nebo zvětšuje úsečku nebo rovinný útvar - užívá podobnost a věty o podobnosti při řešení úloh z běžného života	M F	6. 9.	Shodná zobrazení Optika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků			
	Jehlan Kužel Koule	▪ načrtne tělesa, popisuje jejich vlastnosti a části ▪ nachází je v reálných situacích ▪ určuje povrch a objem těles ▪ znalostí o nich využívá při matematizaci a řešení reálných problémů ▪ M-9-3-09určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ▪ M-9-3-10odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ▪ M-9-3-11načrtne a sestrojí síť základních těles ▪ M-9-3-12načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ▪ M-9-3-13analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	M	8.	Válec, lineární rovnice
Závislosti vztahy, práce s daty	Statistika	▪ zaznamenává do tabulky jednoduchá statistická šetření a vyhodnocuje je ▪ řeší reálné situace s využitím aritmetického průměru, vyhledává a vyhodnocuje data v tabulkách a grafech ▪ užívá kalkulátor ke zefektivnění výpočtů ▪ porovnává soubory dat ▪ M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▪ M-9-2-02 porovnává soubory dat ▪ M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ▪ M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace			Vyučovací předmět: Matematika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
Aplikační úlohy	Logické úlohy	▪ užívá logické úvahy, kombinuje, hledá různá řešení úloh ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ▪ M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ▪ M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (řeší problémové úlohy, procvičuje si paměť)				

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) Informatika. Zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časové vymezení

Vyučovací předmět Informatika je zařazen na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a na 2. stupni ve všech ročnících, vždy s časovou dotací 1 hodina týdně.

Organizace výuky

Výuka probíhá ve specializované učebně. Výuka je realizována v rámci možností

v 90minutových blocích jednou za čtrnáct dní. Třída se dělí podle potřeby na skupiny.

Průřezová témata

- Mediální výchova
- OSV
- Environmentální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky se základními pojmy z oblasti informatiky a výpočetní techniky
- zadávanými úkoly žáky vede k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, literaturu apod.
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů
- vede žáky k ověřování a srovnávání informačních zdrojů, a tím k dosahování větší
- věrohodnosti vyhledaných informací
- učí žáky obhajovat svá řešení problémů
- vede žáky k vlastnímu úsudku a zkušenostem
- učí žáky rozlišovat fakta, vlastní názory a domněnky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznámí žáky s různými možnostmi komunikace s okolním světem – např. elektronická pošta, ICQ, sociální sítě
- při komunikaci je učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti obsahové a typografická pravidla vzniklých dokumentů apod.)

- využíváním počítače a dalších periferních zařízení zvyšuje organizaci a efektivitu práce zařazováním individuální i skupinové výuky vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat odpovědnost jednotlivce za výsledky při zpracování dílčích úkolů a potřebu efektivní spolupráce při zpracování celkových výsledků a tvorbě obecných závěrů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti pracovat nejen individuálně, ale i ve dvojici, skupině (rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.)
- učí žáky respektovat dohodnutá pravidla práce ve skupině
- dává žákům možnost obhajovat vlastní ~~žákům~~ názor, samozřejmě podle daných pravidel slušného chování
- využívá individuální přístup k různým schopnostem a zručnostem žáků
- vyzývá žáky k hodnocení práce, žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních a také to, že kritika nehledá jen negativa
- rozvíjí u žáků schopnost poskytnout pomoc druhým, pokud ji potřebují

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamujeme je s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- učí žáky plnit si své povinnosti, včetně ochrany majetku
- vede žáky k ochraně svého zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- učí žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- pomáhá rozvíjet schopnosti žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vhodnému využívání digitálních technologií ve výuce, v domácí přípravě i v zapojení do života školy
- umožňuje žákům samostatně volit způsoby získávání dat a práce s nimi podle konkrétního zadání a účelu, v případě potřeby jim nabízíme vhodné zdroje
- při práci s digitálními technologiemi předchází situacím, které ohrožují bezpečnost a zdraví žáků, seznamujeme žáky s etickým jednáním a s riziky sdílení informací v digitálním prostředí

Průřezová témata

- OSV
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Výchova demokratického občana

Mezipředmětové vztahy

Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Jazyková a komunikační výchova, Využití digitálních technologií ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce,

Informatika

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 4. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	▪ I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu			
	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	▪ I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí			
	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	▪ I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi			

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 4. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat			
	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji			

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 4. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu			

Informatika

5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	INF	4.	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	INF	4.	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	INF	4.	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	INF	4.-	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	INF	4.-	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	INF	4.-	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	▪ systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	▪ I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	INF	4.	Celý předmět INF
	▪ práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	▪ I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	4.	Celý předmět INF

Informatika

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	▪ I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ▪ I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace,	I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	▪ I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ▪ I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	INF	4., 5.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	▪ I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	INF	4., 5.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	▪ modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	▪ I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	INF	4., 5.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 7. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Data, informace a modelování	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	INF	4., 5., 6.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	INF	4., 5., 6.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	INF	4., 5., 6.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 7. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5., 6.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5., 6.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Informatika**8. ročník: povinný předmět**

Vzdělávací oblast: Informatika			Vyučovací předmět: Informatika 8. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	▪ I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ▪ I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

	▪ počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	▪ I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	▪ řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	▪ I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

	▪ bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	▪ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	▪ digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace,	▪ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

ALGORITMI ZACE A PROGRAM OVÁNÍ	▪ algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	▪ I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ▪ I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ▪ I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	INF	4. – 7.	Celé učivo
	▪ programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné ▪ kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	▪ I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ▪ I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			

	▪ tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora				
--	---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Informatika			Předmět: Informatika 9. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	INF	4., 5., 6.-8.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	INF	4., 5., 6.-8.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	INF	4., 5., 6.-8.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5., 6.-8	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	INF	5., 6.-8.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	▪ I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ▪ I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ▪	INF	4.-8	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	▪ počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	▪ I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	INF	4.-8	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

▪ řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	▪ I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	INF	4.-8	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
▪ bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat ▪	▪ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.-8	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
▪ digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, ▪	▪ I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	INF	4.-8	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	▪ algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	▪ I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ▪ I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ▪ I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ▪	INF	4. – 8.	Celé učivo
------------------------------	--	--	-----	---------	------------

	▪ programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné ▪ kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu ▪ ▪ tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	▪ I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ▪ I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ▪			
--	---	---	--	--	--

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) Člověk a jeho svět, učí se jako samostatný předmět na 1. stupni základního vzdělávání v 1. až 3. ročníku.

- Učí se v kmenových třídách ve vzájemném propojení s exkurzemi, vycházkami, výlety, učebnou informatiky apod.
- při výuce jsou používány různé pomůcky (karty s dopravními značkami, interaktivní testy, interaktivní programy, modely, mapy apod.), žáci hrají určené role, řeší modelové situace;
- vzdělávání vede žáka mj. k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií,
- žáci si v předmětu budují prvotní ucelený obraz světa a ujasňují si základní vztahy v něm, učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si přírodní krásy i krásy lidských výtvorů a také je chránit, porozumět problémům světa (včetně situací ohrožení)
- předmět propojuje učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví – poznávání živé a neživé přírody, člověka a jeho základních činností, formování zdravého životního stylu (včetně otázky zdraví jako stavu bio-psycho-sociální rovnováhy života),
- předmět je zaměřen na základní orientaci v různých druzích techniky a informatiky, na osvojování základních pracovních návyků a dovedností, na jednoduché pracovní postupy potřebné pro praktický život, vede žáky k uvědomění si, co je bezpečí a bezpečné chování, včetně možností poskytování různých druhů pomoci v závislosti na druhu situace, prostředí, znalostem ... apod.
- podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející
- z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování (včetně situací ohrožení, situací v dopravní výchově, v poznávání problematiky financí – zejména osobního rozpočtu, regionu či globálních problémů apod.)

Obsahové vymezení

Prvouka má 5 tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Časová Vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se realizuje v 1. – 3. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel učí žáky:

- organizovat a řídit své učení (promýšlení úkolu, plánování, navržení postupu řešení a výběr prostředků, vyhledávání informací, zpracování úkolu, kontrola výsledků)
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí, chápat jejich smysl a význam, aplikovat je v reálných situacích a při řešení praktických problémů
- operovat s přiměřeně náročnými a obecně užívanými termíny
- uvádět věci a jevy do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a oborů a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy i na různé lidské činnosti
- vyvozovat závěry na základě pozorování a experimentování i na základě informací, které odhalují různé stránky života
- pracovat s učebnicemi, s různými učebními texty a materiály, s encyklopediemi, učebními pomůckami a dalšími informačními zdroji
- samostatně a systematicky se učit, kriticky posuzovat výsledky vlastní práce, překonávat případné obtíže při učení, být za výsledky svého učení odpovědný

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáky:

- vnímat nejrůznější situace ve škole i mimo ni, přemýšlet o jejich smyslu a o příčinách s nimi spjatých problémů, diskutovat o nich, hledat jejich řešení a využívat přitom svého úsudku a zkušeností
- reagovat přiměřeně na změny a domýšlet jejich možné důsledky, změněným podmínkám se přizpůsobovat, nepříznivé podmínky měnit, překonávat překážky v případě obtíží
- vytvářet si na problém vlastní názor, rozhodnout se pro řešení, uvědomit si důsledky zvoleného způsobu řešení a nést za ně odpovědnost
- samostatně, odpovědně a kriticky myslet a nepodléhat manipulacím
- vést žáky tak, aby se nedali odradit dílčím neúspěchem
- orientovat se v problematice peněz a cen
- odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáky:

- vyjadřovat se srozumitelně, souvisle, kultivovaně a v logickém sledu v písemném i ústním projevu

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory uspořádaně a výstižně
- obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, zapojovat se do diskuse
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci – k bezpečné komunikaci
- komunikovat s lidmi na základě osvojených základních komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) potřebných k soužití s druhými lidmi (umět naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, být přístupný návrhům druhých apod.)
- komunikovat a žít ve skupině, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáky:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- respektovat kulturní, sociální a další rozdíly mezi lidmi

Kompetence občanské

Učitel učí žáky:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Učitel učí žáky:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné

- poznávání podstaty zdraví – příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákům poznat různé možnosti digitálních technologií pro konkrétní účely, pro zefektivnění a zkvalitnění práce s daty a informacemi i pro využití technologií ke kreativní činnosti

Prvouka

1. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí	Žák ▪ bezpečně se orientuje v místě svého bydliště ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí			
	Obec, místní krajina Název obce, její části Poloha v krajině Význačné budovy	▪ začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR ▪ pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)			
	Průřezová témata				
Lidé kolem nás	Rodina Postavení jedince v rodině,	▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická a duševní, zaměstnání	toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
	Soužití lidí Mezilidské vztahy a komunikace	▪ usiluje o dobré vztahy ve třídě ▪ respektuje odlišné názory a zájmy jiných			
	Chování vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	▪ rozlišuje nevhodné chování, vyjádří svůj názor ▪ neprosazuje své potřeby silou			
	Právo a spravedlnost Základní lidská práva, práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
	Průřezová témata				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidé a čas	Orientace v čase a časový řád Určování času, čas jako fyzikální veličina Dějiny jako časový sled událostí, generace Kalendáře, letopočet, Denní režim	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
	Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby Průběh lidského života	- pojmenuje některé významné rodáky, kulturní nebo historické památky, významné události regionu - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost			
Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové Znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů	- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě			
	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů	ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
Rozmanitost přírody	Látky a jejich vlastnosti Třídění látek (přírodniny,	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	suroviny, lidské výtvořiny) Změny látek a skupenství Vlastnosti látek	základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
	Průřezová témata				
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo Stavba těla, základní funkce a projevy Péče o zdraví Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim; Úrazy a poranění	▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví			
	Osobní bezpečí Vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Čísla tísňového volání,	▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; základní pravidla bezpečného chování účastníka účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení, integrovaný záchranný systém	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

Prvouka

2. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Prvouka 2. ročník
---------------------------------------	--------------------------------------

Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	Domov - Prostředí domova - Orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí - škola, prostředí školy, orientace v budově školy, v okolí školy, - bezpečná cesta do školy, místní dopravní prostředky - obec, její okolí, začlenění do krajiny, význačné budovy, význačná - místa, kulturní, sportovní a společenské akce v obci a okolí	Žák - se orientuje v místě svého bydliště a školy, zná nejkratší cestu do školy, dokáže bezpečně dojít do školy a zpět - orientuje se ve škole, ví, jak se chovat, aby se podílel na příznivé klimatu ve třídě, vhodně se chová ke spolužákům, učitelů a všem zaměstnancům školy - dodržuje školní i denní režim - orientuje se v obci, začlení ji správně do krajiny, určí směry okolních obcí, zná několik významných			
	Průřezová témata ENV – vztah člověka k prostředí (ochraňuje přírodu, třídí odpad ve škole i doma)				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidé kolem nás	- rodina, postavení jedince v rodině, role členů v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny - soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí, pravidla slušného chování - vlastnictví lidí, soukromé, veřejné, osobní a společné, rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti, banka - právo a spravedlnost, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání	▪ rozlišuje blízké společenské vztahy, role příslušníků rodiny a vztahy mezi nimi, vyjmenuje jména jednotlivých členů rodiny, - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny, - orientuje se v profesi svých rodičů, odvodí význam a potřebu různých povolání a potřebu různých povolání a pracovních činností, - projevuje toleranci k jednotlivým zejména přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich nedostatkům i přednostem, - uvede a napíše adresu svého bydliště - bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště, používá telefon, aplikuje pravidla chování v kontaktu s cizí osobou ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Prv Prv Čj	1., 2. 1., 2. 3.	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Komunikační a slohová výchova - vypravování, popis
	Průřezová témata OSV – poznávání lidí (orientuje se ve vzájemných vztazích ve třídě) OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičí pozornost a soustředěnost)				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidé a čas	- orientace v čase, časový řád, určování času, kalendář, roční období, režim dne	Žák	Prv	1., 2.	Lidé a čas
	- současnost a minulost našeho života, proměny způsobu života,	- orientuje se v čase, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,	Čj	3.	Literární výchova - pověst, dramatizace pověstí
	- bydlení, předměty denní potřeby,	- pojmenuje dny, měsíce a jejich sled / v týdnu, roce/, charakterizuje měsíce a roční období, určuje čas	Vv	3.	Uplatňování subjektivity
	- průběh lidského života	- používá kalendář	Hv	1., 2., 3.	Poslechové činnosti
	- významné dny a státní svátky	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti			
	- regionální památky	- na příkladech porovnává minulost a přítomnost,			
		- orientuje se v chápání lidského života dětství, dospělost, stáří			
	Průřezová témata ENV – ekosystémy (rozlišuje základní přírodní společenstva) ENV – základní podmínky života (učí se poznávat význam vody pro lidský život) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (seznamuje se s ekologickým zemědělstvím)				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a jeho zdraví	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, jeho části, základní funkce - péče o zdraví a zdravá výživa - osobní bezpečí - nebezpečné látky a zdraví - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních	▪ Žák - uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny a řadí je pravidelně do denního režimu, - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, změří teplotu, případně přivolá telefonem první pomoc, - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - zachází s běžnými mycími prostředky používanými v domácnosti, dodržuje zásady bezpečnosti, - pojmenuje základní části lidského těla	Prv	1., 2. 1. – 3.	Člověk a jeho zdraví Komunikační a slohová výchova – popis, vypravování Uplatňování subjektivity
			Čj Vv		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích				

Prvouka

3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí	Žák ▪ bezpečně se orientuje v místě svého bydliště ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí			
	Obec, místní krajina Název obce, její části Poloha v krajině Význačné budovy	▪ začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR ▪ pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)			
	Průřezová témata ENV - vztah člověka k prostředí (ochraňuje přírodu, třídí odpad ve škole i doma)				
Lidé kolem nás	Rodina Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická a duševní, zaměstnání	▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Prv Prv Čj	1., 2. 1., 2. 3.	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Komunikační a slohová výchova – vypravování, popis
	Soužití lidí Mezilidské vztahy a komunikace	▪ usiluje o dobré vztahy ve třídě			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ respektuje odlišné názory a zájmy jiných			
	Chování vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	▪ rozlišuje nevhodné chování, vyjádří svůj názor ▪ neprosazuje své potřeby silou			
	Právo a spravedlnost Základní lidská práva, práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy	ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy			
	Průřezová témata				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	OSV – poznávání lidí (orientuje se ve vzájemných vztazích ve třídě) OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičí pozornost a soustředěnost)				
Lidé a čas	Orientace v čase a časový řád Určování času, čas jako fyzikální veličina Dějiny jako časový sled událostí, generace Kalendáře, letopočet, Denní režim	▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Prv Čj Vv Hv	1., 2. 3. 3. 1., 2., 3.	Lidé a čas Literární výchova – pověst, dramatizace pověstí Uplatňování subjektivity Poslechové činnosti
	Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby Průběh lidského života	▪ pojmenuje některé významné rodáky, kulturní nebo historické památky, významné události regionu ▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivy, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti; nemovitých i movitých kulturních památek			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík			
Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové Znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Prv Čj	1., 2. 1. – 3.	Rozmanitost přírody Komunikační a slohová výchova – vypravování, popis, Rozvíjení smyslové citlivosti Pěstitelské práce – péče o pokojové rostliny Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – „Cvičení v přírodě“
	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů		Vv Pč Tv	2;3. 2., 3. 1., 2.	
Rozmanitost přírody	Látky a jejich vlastnosti Třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvary) Změny látek a skupenství Vlastnosti látek	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
	Voda a vzduch Výskyt, vlastnosti a formy	vysvětluje význam vody a vzduchu pro život člověka			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	vody Oběh vody v přírodě Vlastnosti, složení Proudění vzduchu Význam pro život	▪ rozpoznává a pojmenuje různá skupenství vody ▪ v přírodě			
	Nerosty a horniny, půda Vznik půdy a její význam	▪ poznává běžné zástupce hornin a nerostů ▪ vysvětluje význam půdy pro živé organismy ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
	Průřezová témata ENV – ekosystémy (rozlišuje základní přírodní společenstva) ENV – základní podmínky života (učí se poznávat význam vody pro lidský život) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (seznamuje se s ekologickým zemědělstvím)				
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo Stavba těla, základní funkce a projevy Životní potřeby člověka Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Vývoj jedince	▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých	Prv Čj Vv	1., 2. 1. – 3. 3.	Člověk a jeho zdraví Komunikační a slohová výchova – popis, vypravování Uplatňování subjektivity

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Péče o zdraví Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim; Úrazy a poranění	orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc			
	Osobní bezpečí Vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým	▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; základní pravidla bezpečného chování účastníka účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná;			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Prvouka (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	situacím v dopravě a v dopravních prostředcích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení, integrovaný záchranný systém	v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek při mimořádných událostech reaguje adekvátně na pokyny dospělých			
Člověk a jeho zdraví	Průřezová témata OSV – sebepoznání a sebepojetí (poznává své tělo) MKV – lidské vztahy (učí se udržovat tolerantní vztahy ve skupině)				

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda:

- vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) ČLOVĚK A JEHO SVĚT, která vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti,
- učí se jako samostatný předmět pouze na prvním stupni základního vzdělávání, a to ve 4. – 5. ročníku
- učí se v kmenových třídách ve vzájemném propojení s exkurzemi, vycházkami, výlety, učebnou informatiky, interaktivní učebnou apod.
- přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat, pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život
- buduje u žáků prvotní ucelený obraz světa a ujasňují si základní vztahy v něm
- propojuje učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví poznávání živé a neživé přírody, člověka a jeho základních činností, formování zdravého životního stylu, základní orientace v různých druzích techniky a informatiky, osvojování základních pracovních návyků a dovedností, jednoduché pracovní postupy potřebné pro praktický život, seznamuje se se základními informacemi z vesmíru, s celosvětovým uspořádáním fauny, flóry a podnebných procesů, poznává základy fungování lidského těla
- podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování
- žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa
- poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději
- učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek, krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je, přemýšlet o nich a chránit je
- na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel učí žáky:

- organizovat a řídit své učení (promýšlení úkolu, plánování, navržení postupu řešení a výběr prostředků, vyhledávání informací, zpracování úkolu, kontrola výsledků)
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí, chápat jejich smysl a význam, aplikovat je v reálných situacích a při řešení praktických problémů
- operovat s přiměřeně náročnými a obecně užívanými termíny
- uvádět věci a jevy do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a oborů a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy i na různé lidské činnosti

- vyvozovat závěry na základě pozorování a experimentování i na základě informací, které odhalují různé stránky života
- pracovat s učebnicemi, s různými učebními texty a materiály, s encyklopediemi, učebními pomůckami a dalšími informačními zdroji
- samostatně a systematicky se učit, kriticky posuzovat výsledky vlastní práce, překonávat případné obtíže při učení, být za výsledky svého učení odpovědný

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáky:

- vnímat nejrůznější situace ve škole i mimo ni, přemýšlet o jejich smyslu a o příčinách s nimi spjatých problémů, diskutovat o nich, hledat jejich řešení a využívat přitom svého úsudku a zkušeností
- reagovat přiměřeně na změny a domýšlet jejich možné důsledky, změněným podmínkám se přizpůsobovat, nepříznivé podmínky měnit, překonávat překážky v případě obtíží
- vytvářet si na problém vlastní názor, rozhodnout se pro řešení, uvědomit si důsledky zvoleného způsobu řešení a nést za ně odpovědnost
- samostatně, odpovědně a kriticky myslet a nepodléhat manipulacím
- vést žáky tak, aby se nedali odradit dílčím neúspěchem

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáky:

- vyjadřovat se srozumitelně, souvisle, kultivovaně a v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory uspořádaně a výstižně
- obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, zapojovat se do diskuse
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- komunikovat s lidmi na základě osvojených základních komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) potřebných k soužití s druhými lidmi (umět naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, být přístupný návrhům druhých apod.)
- komunikovat a žít ve skupině, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáky:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel učí žáky:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Učitel učí žáky:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k účelnému využívání digitálních zdrojů pro zvýšení zájmu o přírodní děje a prohloubení poznatků o přírodě i člověku
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a posilování vědomí o výhodách i rizicích spojených s touto komunikací.

Přírodověda

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Průběh a způsob života Výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů rostlin, hub a živočichů	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - na základě pozorování porovnává projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché atlasy	Prv Čj	1. – 3. 1. – 4.	Rozmanitosti přírody Komunikační a slohová výchova – popis, vypravování Pěstitelské práce – péče o pokojové rostliny
	Rovnováha v přírodě Význam Vzájemné vztahy mezi organismy Přírodní společenstva	- zdůvodňuje vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - poznává a rozlišuje přírodní společenstva v okolí školy a bydliště	Pč	2., 3., 4.	
	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana rostlin a živočichů Ochrana a tvorba životního prostředí	- chová se ohleduplně k přírodě a ochraňovat ji - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Voda a vzduch Výskyt, vlastnosti a formy vody Oběh vody v přírodě Vlastnosti, složení a proudění vzduchu	rozpozná principy rovnováhy v přírodě rovnováhy v přírodě			
Rozmanitost přírody	Nerosty a horniny, půda Hospodářsky významné nerosty a horniny Zvětvování Vznik půdy a její význam	nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Prv Pč	1. – 3. 2., 3., 4.	Rozmanitosti přírody Pěstitelské práce - péče o pokojové rostliny
	Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat			Hledání a ukládání informací pro referát na dané téma, hledání obrázků k tématu, vyhledá informace a vytvoří prezentaci pro spolužáky
	Průřezová témata: ENV – ekosystémy (pozná nejznámější zástupce přírodních společenstev) ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (dokáže se ohleduplně chovat k přírodě)				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	ENV - vztah člověka k prostředí (seznamuje se s přírodními zdroji své obce)				
Člověk a jeho zdraví	Osobní bezpečí Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky Předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky a jiné.)	▪ uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ vhodně se chová v situacích ohrožujících zdraví člověka ▪ ošetří drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc ▪ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Prv Čj	1. – 3. 1. – 4.	Člověk a jeho zdraví Komunikační a slohová výchova – popis, vypravování
	Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání a jiné.), brutalita a jiné formy násilí v médiích	▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví			
	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Služby odborné pomoci Čísla tísňového volání – správný způsob volání na tísňovou linku	▪ dokáže správně zareagovat v modelových situacích stimulujících mimořádné události			
Člověk a jeho zdraví	Průřezová témata: OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednost zapamatování) OSV – seberegulace a sebeorganizace (učí se regulovat vlastní jednání) OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (snaží se o rozhodování z hlediska různých typů problémů)				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozmanitost přírody	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
Rozmanitost přírody	voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
Rozmanitost přírody	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
Rozmanitost přírody	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozmanitost přírody	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy			
Rozmanitost přírody	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozmanitost přírody	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	▪ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ▪ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ▪ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat			
Rozmanitost přírody	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	▪ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ▪ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ▪ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a jeho zdraví	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	▪ využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození			
Člověk a jeho zdraví	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	▪ využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a jeho zdraví	návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ▪ využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			
Člověk a jeho zdraví	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ▪ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Přírodověda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a jeho zdraví	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	▪ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista			
Člověk a jeho zdraví	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ▪ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc			

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda:

- Vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) ČLOVĚK A JEHO SVĚT
- učí se pouze na prvním stupni základního vzdělávání jako samostatný předmět ve 4. – 5. ročníku
- učí se v kmenových třídách ve vzájemném propojení s exkurzemi, vycházkami, výlety, učebnou informatiky apod.
- žáci si budují prvotní ucelený obraz světa a ujasňují si základní vztahy v něm
- propojuje učivo vlastivědné s učivem dějinným, žák poznává naši vlast, její povrch, vodstvo, podnebí, obyvatelstvo a politicko-sociální uspořádání; poznává jednotlivé kraje ČR a seznamuje se s jejich nejznámějšími oblastmi; poznává Evropu a její nejbližší okolí, světadíly a oceány; z historického učiva žák zachycuje nejdůležitější mezníky ve vývoji naší země od příchodu Keltů, Slovanů, přes středověk až k novověku, 1. a 2. světová válka a období komunistické moci
- podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních situací při osvojování potřebných dovedností (návštěva muzea apod.), způsobů jednání a rozhodování

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- organizovat a řídit své učení (promýšlení úkolu, plánování, navržení postupu řešení a výběr prostředků, vyhledávání informací, zpracování úkolu, kontrola výsledků)
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí, chápat jejich smysl a význam, aplikovat je v reálných situacích a při řešení praktických problémů
- operovat s přiměřeně náročnými a obecně užívanými termíny
- uvádět věci a jevy do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a oborů a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy i na různé lidské činnosti
- vyvozovat závěry na základě pozorování a experimentování i na základě informací, které odhalují různé stránky života
- pracovat s učebnicemi, s různými učebními texty a materiály, s encyklopediemi, učebními pomůckami a dalšími informačními zdroji
- samostatně a systematicky se učit, kriticky posuzovat výsledky vlastní práce, překonávat případné obtíže při učení, být za výsledky svého učení odpovědný

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- samostatně, odpovědně a kriticky myslet a nepodléhat manipulacím
- vedeme žáky tak, aby se nedali odradit dílčím neúspěchem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- vyjadřovat se srozumitelně, souvisle, kultivovaně a v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory uspořádaně a výstižně
- obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, zapojovat se do diskuse
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- komunikovat s lidmi na základě osvojených základních komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) potřebných k soužití s druhými lidmi (umět naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, být přístupný návrhům druhých apod.)
- komunikovat a žít ve skupině, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k pochopení základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat vymezená pravidla
- k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k účelnému využívání digitálních zdrojů pro zvýšení zájmu o společenské děje a k prohloubení poznatků o člověku a společnosti
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a posílení vědomí o výhodách a rizicích spojených s touto komunikací

Vlastivěda

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	Domov	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Prv Vv Čj	1. – 3. 4. 1. – 4.	Místo, kde žijeme Rozvíjení smyslové citlivosti Komunikační a slohová výchova – popis
	Okolní krajina (místní oblast, region) Světové strany Orientační body a linie	- určí světové strany v přírodě i podle mapy - orientuje se v přehledném terénu podle turistické mapy a busoly - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu	M Hv Tv	3., 4. 4. 1. – 4.	Číslo a početní operace – porovnávání čísel Poslechové činnosti – státní hymna Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – turistika
	Zemský povrch a jeho tvary	- vyhledává hlavní zeměpisné dominanty, uvede jejich název - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její rozmanitosti			
	Regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR Státní symboly Armáda ČR	- orientuje se na mapě ČR - pozná státní symboly			
	Naše vlast Domov, krajina, národ	- vypráví ostatním zážitky a zajímavosti z cest po ČR - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Mapy obecně zeměpisné a tematické Obsah, grafika, vysvětlivky	- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje na mapě města, regionu a ČR			
Místo, kde žijeme	Průřezová témata: VDO – občan, občanská společnost a stát (seznamuje se s právy a povinnostmi občanů) VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (využívá své vlastní zkušenosti při poznávání principů demokracie)				
Lidé kolem nás	Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Principy demokracie Pomoc nemocným a sociálně slabým	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v obci, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Prv	1. – 3.	Lidé kolem nás
	Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování	uplatňuje základní pravidla slušného chování	Prv	1. – 3.	Lidé kolem nás
	Právo a spravedlnost Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Protiprávní jednání	- vhodně uplatňuje vlastní práva - rozlišuje jednání, která ohrožují práva druhých nebo jsou protiprávní a upozorní na ně	Prv	1. – 3.	Lidé kolem nás
	Kultura Kulturní instituce	podle možností navštěvuje kulturní instituce obce	Prv	1. – 3.	Lidé kolem nás
	Základní globální	obhájí a odůvodní své názory, případně připustí svůj	Prv	1. – 3.	Lidé kolem nás

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	problémy Nesnášenlivost mezi lidmi Problémy konzumní společnosti	omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi			
Lidé kolem nás	Průřezová témata: OSV – poznávání lidí (učí se hledat výhody v odlišnostech různých lidí) OSV – mezilidské vztahy (aktivně se podílí na vytváření dobrých vztahů ve třídě) OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učí se zvládat učební problémy) MKV – kulturní difference (uvědomuje si jedinečnost každého člověka) MKV – lidské vztahy (snaží se udržovat tolerantní vztahy ve skupině) MKV – multikulturalita (učí se komunikovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin)				
Lidé a čas	Orientace v čase a časový řád Dějiny jako časový sled událostí Letopočet Časová přímka	• pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a jevy • orientuje se na časové přímce (do konce 18. století)	Prv Čj	1. – 3. 3., 4.	Lidé a čas Literární výchova – pověsti a báje
	Současnost a minulost v našem životě Nejstarší dějiny naší země (do konce 18. st.) Státní svátky a významné dny	• pojmenuje některé prameny, z nichž se může dovědět o historii země (regionu) a využívá je • získává informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatily naši kulturu • srovnává a hodnotí rozdíly ve způsobu života a práce rodiny a společnosti dnes a dříve	Prv Čj	1. – 3. 3., 4.	Lidé a čas Literární výchova – pověsti a báje
	Báje, mýty, pověsti Domov, rodný kraj	• pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu			Hledání a ukládání informací pro vypracování referátu na dané téma, hledání obrázků k tématu, prezentace vyhledaných dat,
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičí si paměť)				

Vlastivěda

5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam			
Místo, kde žijeme	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam			
Místo, kde žijeme	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			
Místo, kde žijeme	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			
Místo, kde žijeme	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Místo, kde žijeme	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	▪ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ▪ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy			
Lidé kolem nás	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat			
Lidé kolem nás	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat			
Lidé kolem nás	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidé kolem nás	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat			
Lidé kolem nás	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy			
Lidé a čas	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy			
Lidé a čas	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			Vyučovací předmět: Vlastivěda (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	dny	a současnosti s využitím regionálních specifik			
Lidé a čas	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	▪ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik			
Lidé a čas	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	▪ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik			

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Má společenskovědní charakter. Je vyučován na druhém stupni základní školy a navazuje na předměty prvouka a vlastivěda. Poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro společnost. Vede žáky k orientaci v čase a k poznání, že historie není pouze věda výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti. Rozvíjí vlastní historické vědomí a utváření pozitivního hodnotového systému.

Časová dotace

V 6. ročníku je výuka zařazena v rozsahu 1 hodiny týdně, v 7 – 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Jedna hodina v 9. ročníku je čerpána z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, využívá se počítačová učebna s výukovými programy a přístupem na internet pro práci s informacemi, pro některé hodiny se využívá interaktivní učebna.

Průřezová témata

- Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky chápat komplexní spojení různých rovin poznání, vede k zamyšlení nad historickým vývojem
- předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznávání dějepisné problematiky
- učí žáky využívat mapu jako další zdroj (orientovat se na ní, pracovat s vysvětlivkami)
- zadává úkoly, při kterých žáci sami vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k posouzení a kritickému hodnocení svých výsledků

- používá pozitivní motivaci, aby vzbudil trvalý zájem nejenom o učení, ale i o dějepis (využívá vhodné problémové úkoly, rébusy, křížovky)
- podporuje účast žáků v různých dějepisných soutěžích (např. Dějepisná olympiáda),
- popřípadě v různých projektech s dějepisnou tematikou

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- využívá různé formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy (vycházky, exkurze, besedy, projektová výuka, práce s učebnicí a tiskem, práce s odbornými knihami a encyklopediemi, s mapou, využití výpočetní techniky výukové programy a internet, projektové vyučování, prezentace), které přiblíží dějepisnou problematiku a její pozůstatky a užití v praktickém životě vede žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů při práci v kroužku, či zpracování seminárních prací
- učí žáky kriticky myslet, obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k samostatnému řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožní žákům formulovat a vyjadřovat myšlenky v diskuzích a besedách
- učí je vyjadřovat se výstižně, logicky, užívat odbornou terminologii
- umožní žákům poznávat různé typy textů (mapy, grafy, diagramy) a dokumentů (zvukové záznamy, video, DVD)
- pomocí skupinové práce a projektové výuky vede žáky ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací vedoucích ke spolupráci ve skupině
- podílí se na utváření atmosféry v týmu

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách historických památek
- vede je k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve městě v soutěžích a na výstavách
- rozvíjí u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování se podle nich
- vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí vyvozených z historie

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využití znalostí a zkušeností z různých vzdělávacích oblastí a z vlastních zkušeností
- zadává samostatné práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií k získávání historických dat a k virtuální prohlídce různých muzeí a archivů

Dějepis

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk v dějinách	Úvod Prameny, pomocné vědy historické Rozdělení historického vývoje	- vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání archivů, muzeí, knihoven a galerií - orientuje se v historickém čase a prostoru - vyjmenuje hlavní období historie D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků			
	Počátky lidské společnosti	D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	Starověk Vznik nejstarších států Starověká Mezopotámie Egypt Indie Čína	D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - vyjmenuje říše na těchto územích - postihne zvláštnosti společenského, kulturního a náboženského vývoje D-9-3-02-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Z	6.	Regiony Afriky
	Řecko Starověká kultura Příchod prvních řeckých kmenů	- zařadí základní vynálezy a objevy a objasní dnešní využití - popíše a porovná státní zřízení a způsob života v městských státech	M Čj	6. 6.	Geometrie v rovině a prostoru Báje

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Období mykénské Aténský stát Sparta Řecko-perské války Peloponéská válka	- vysvětlí podstatu antické demokracie - charakterizuje příčiny konfliktů			
	Průřezová témata: VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (charakterizuje principy antické demokracie)				
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	Řím Počáteční osídlení Itálie	popíše přírodní poměry v Itálii a objasní jejich vliv na vývoj římské společnosti			
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	Řím Raná republika Punske války Ovládnutí Středomoří Pozdní republika Principát Dominát Císařství Pád Říma Antická kultura	- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v Římě - popíše průběh válek - zrod křesťanství D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie			

Dějepis

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Křesťanství a středověká Evropa	Středověk Formování středověké Evropy Stěhování národů Arabská říše, Turci Franská říše Křesťanství Počátky státu v Anglii, Francii, Německu, Polsku Slované Kyjevská Rus Jižní Slované Velkomoravská říše	▪ D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ▪ popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše ▪ charakterizuje vývoj v arabském světě ▪ objasní postavení a úlohu církve ve středověkém světě, vysvětlí úlohu víry v životě středověkého člověka ▪ charakterizuje první státní útvary v Evropě a na našem území ▪ D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech			
	Křesťanství a středověká Evropa Počátky státu v Čechách Křížové výpravy Společnost a hospodářský život v českém státě v raném středověku Vrchol českého státu v raném středověku Románská kultura Hospodářství	▪ D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ▪ objasní příčiny křížových výprav, popíše základní znaky "křížáků" ▪ charakterizuje románskou kulturu, rozpozná základní znaky a uvede příklady významných kulturních památek ▪ popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev	Vo	7.	Kulturní život

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury			
Křesťanství a středověká Evropa	Vznik měst a řemesel Český stát za posledních Přemyslovců Stoletá válka Český stát za posledních Lucemburků	▪ charakterizuje český stát v kontextu s evropským vývojem ▪ popíše příčiny a hlavní události „Stoleté války“			
Křesťanství a středověká Evropa	Gotika	▪ charakterizuje gotickou kulturu, rozpozná základní znaky a uvede příklady významných kulturních památek	Vo Hv Čj	7. 8. 7.	Kulturní život Gotika Kosmova kronika
Objevy a dobývání, počátky nové doby	Jan Hus a husitství Vláda Jiřího z Poděbrad Čechy za vlády Jagellonců	▪ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
Objevy a dobývání, počátky nové doby	Novověk Pokroky ve výrobě a obchodu – období pozdního středověku Zámořské objevy Humanismus a renesance Reformace a německá selská válka Protireformace	▪ charakterizuje hospodářství, výrobu a obchod v období pozdního středověku ▪ popíše příčiny, význam a důsledky zámořských objevů ▪ charakterizuje renesanci a humanismus, vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka ▪ D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Vo	7.	Kulturní život

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		popíše příčiny reformy církve a reakci církve na ni („protireformace“) D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
	16. století Nizozemská revoluce Anglie v 16. století Francie v 16. století Rusko v 16. století Český stát v 16. století	- charakterizuje vývoj v jednotlivých evropských zemích v 16. století D-9-5-04-objasní postavení českého státu v Evropě a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie			
	17. - 18. století Třicetiletá válka Barokní kultura	D-9-5-05-objasní příčiny a průběh „třicetileté války“ a její důsledky D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Vo Hv Vo	7. 8. 8.	Kulturní život Baroko Rozdělení moci

Dějepis

8. ročník: povinný předmět

Pro vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
Objevy a dobývání, počátky nové doby	Počátky novověku v Evropě Anglická revoluce Francie v době vlády Ludvíka XIV. Rusko za vlády Petra I. a Kateřiny II.	▪ charakterizuje vývoj v jednotlivých zemích, vysvětluje ekonomické, politické a kulturní změny u nás a ve vybraných zemích ▪ rozliší pojmy absolutismus a konstituční monarchie, parlamentarismus ▪ Popisuje průběh a výsledky anglické revoluce ▪ Francie v době Ludvíka XIV. ▪ Rusko za vlády Petra I. a Kateřiny II.	Vo Hv Vo	7. 8. 8.	Kulturní život Baroko Rozdělení moci
Modernizace společnosti	Baroko Rokoko Osvícenství Marie Terezie a Josef II. Počátky USA Francouzská revoluce Napoleonské války Vídeňský kongres a rozbití starých společenských struktur v Evropě Industrializace- průmyslová revoluce	▪ charakterizuje kulturu baroka a rokoka ▪ objasní vliv osvícenství na rozvoj zemí Evropy ▪ D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ▪ charakterizuje období osvěcenského absolutismu, vyjmenuje a vysvětlí reformy ▪ postihne základní rozdíly vývoje Severu a Jihu v Americe, popíše situaci ▪ objasní příčinu vzniku „Francouzské revoluce“ a napoleonských válek, popíše průběh a výsledky ▪ D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ▪ popisuje výsledky VK ▪ D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření	Vo Hv Vo	7. 8. 8.	Kulturní život Baroko Stát a právo

Pro vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
		novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ▪ objasní pojem industrializace a její důsledky pro společnost, sociální hnutí			
	Průřezová témata: VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základy fungování demokracie, význam ústavy jako základního zákona země) VDO – občan, občanská společnost a stát (občan jako samostatně rozhodující a odpovědný člen společnosti)				
Modernizace společnosti	19. století Klasicismus a romantismus Národní obrození České revoluční hnutí v revoluci 1848 Vznik Rakousko - Uherska Mezinárodní situace – Balkán Situace před 1. světovou válkou Mezinárodní situace před 1. světovou válkou, konflikty mezi velmocemi a kolonialismus	▪ objasní příčiny vzniku ohnisek napětí ▪ objasní postavení českých zemí v Rakousko-Uhersku ▪ vysvětlí důvody a důsledky nerovnoměrného vývoje v jednotlivých státech Evropy a světa, soupeření velmocí a příčiny vzniku ohnisek napětí, charakterizuje politické proudy – liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany a občanská práva ▪ D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Z	8.	Historie ČR
Moderní doba	1. světová válka 1. světová válka, vznik	▪ popíše příčiny, průběh a výsledek 1. světové války	Čj	9.	Literatura 20. století

Pro vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
	ČSR	▪ vysvětlí její politické, sociální a kulturní důsledky ▪ popíše příčiny vzniku revolucí v Rusku ▪ objasní faktory, které vedly ke vzniku ČSR			

Dějepis

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Moderní doba	Situace mezi dvěma světovými válkami 1. sv. v. a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě-	▪popíše příčiny, průběh a výsledek 1. světové války ▪vysvětlí její politické, sociální a kulturní důsledky ▪popíše příčiny vzniku revolucí v Rusku ▪objasní faktory, které vedly ke vzniku ČSR	Čj	9.	Literatura 20. století
	První vláda v ČSR Pařížská mírová konference (1919-1920) a zahraniční politika ČSR 20. léta 20. století Krize ve 30. letech 20. století Nacismus v Německu Příprava na 2. světovou válku, Mnichov	▪objasní význam „Pařížské mírové konference“ pro další vývoj ▪D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ▪popíše vývoj v ČSR a nástup totalitních režimů ve 20. a 30. letech 20. století ve světě ▪D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ▪vysvětlí pojmy fašismus, nacismus a komunismus, příčiny vzniku, následky a rozdíl mezi komunismem a nacismem ▪D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého	Vo	6.	Významné osobnosti naší vlasti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		nacionalismu ■objasní příčiny "Mnichova" a jeho důsledky			
	Průřezová témata: VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha totalitních režimů)				
	Druhá světová válka Druhá světová válka, situace v našich zemích v době 2. sv. v. Domácí a zahraniční odboj	■popíše příčiny, průběh a výsledek 2. světové války D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Vo	7.	Zásady lidského soužití
Moderní doba	Holocaust	■ D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ■na příkladech vyloží antisemitismus a rasismus			
Rozdělený a integrující se svět	Situace ve světě a u nás po druhé světové válce Politické, mocenské a hospodářské důsledky 2. sv. v. Studená válka a její fáze Československo 1945-48 Československo 1948-68 Rok 1968 v Československu Vývoj u nás v letech	■charakterizuje vývoj ve světě po roce 1945 – příčiny vzniku dvou mocenských bloků, uvede příklady jejich střetávání (studenou válku) a fáze střetávání těchto dvou bloků ■v kontextu se světovým vývojem charakterizuje vývoj v Československu po roce 1945 ■charakterizuje výsledky boje demokratických sil proti totalitním režimům u nás a ve světě			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Dějepis (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	1968-1989 Rok 1989- Sametová revoluce Vznik České republiky Vstup do NATO Rozpad koloniálního systému a mimoevropský svět Globální problémy lidstva Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Sport a zábava	▪ D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ▪ D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí ▪ D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa			

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova je vyučován jak samostatný předmět na 2. stupni základní školy a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Integruje a rozvíjí poznatky žáků jak z vlastivědy, přírodovědy, tak i z literární výchovy a dalších vyučovacích předmětů 1. stupně. Využívá poznatků žáků z dějepisu, zeměpisu a přírodopisu a dalších předmětů. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Také přispívá k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech a přispívá k rozvoji finanční gramotnosti tak, aby žáci byli schopni aktivně se zapojit do ochrany zdraví, života a majetku. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických orgánů včetně činnosti armády (vede žáka k poznávání otázek obrany státu, včetně kolektivní obrany). Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Tento vyučovací předmět integruje všechna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu demokratického občana, Multikulturní výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchovu a Mediální výchovu.

Místo realizace

- třídy
- učebna PC, interaktivní učebna
- veřejná prostranství mimo školu
- muzea, galerie a další zařízení

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, diskuse, výklad, samostatná práce, testy, dramatizace, projekty, PC, video)
- besedy, přednášky
- dotazníky
- exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí
- výukové materiály – učebnice a doložkou MŠMT, multilicence výukových programů, DVD

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné metody pro efektivní učení a propojují získané poznatky do širších celků (souvislostí)
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
- samostatně pozorují a experimentují (kritické posuzování, diskuse o výsledcích)

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá problémové situace ve škole (i mimo ni)
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o něm
- promyslí a naplánuje způsob řešení (dle vlastního úsudku a zkušeností)
- vyhledá informace pro řešení (shoda, podoba, odlišnosti)
- objevování různých variant řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence komunikativní:

- formuje a vyjadřuje své myšlenky a názory (logicky, souvisle, kultivovaně) v písemném i ústním projevu
- aktivně se zapojuje do diskuse (argumentace svého názoru)
- zkvalitňuje účinnou komunikaci s okolním světem (rozumí textu, záznamu, gestům, obrazům, atd.)
- vytváří kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- podílí se a utváří příjemnou tvůrčí atmosféru
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- spolupracuje ve skupině (týmová práce)
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém (posílení sebedůvěry, ovládnutí emocí, sebeúcta)

Kompetence občanské:

- respektování názorů druhých lidí (ocenění vnitřních hodnot, empatie, odmítání týrání...)
- chápe základní principy zákonných norem (právo a povinnost)
- rozhoduje a chová se zodpovědně (umí poskytnout pomoc)

- chrání tradice, kulturní a historické dědictví
- respektuje kvalitní život a ochranu zdraví
- chápe globální i základní ekologické souvislosti a problémy
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z různých hledisek: kvality, funkčnosti, hospodárnosti, významu, ochrany zdraví, životního prostředí a kulturních hodnot

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při komunikaci s různými institucemi v rámci školy, obce
- učí žáky respektovat autorská práva i jiné právní otázky
- upozorňuje na rizika spojená s využíváním osobních dat a sdílením osobních informací na síti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (6. ročník)		
Člověk ve společnosti					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Naše škola	život ve škole práva a povinnosti žáků význam a činnost žákovské samosprávy společná pravidla a normy vklad vzdělání pro život	▪ VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, ▪ podřizuje své chování školnímu řádu			
Naše obec, region, kraj	- důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	▪ zná historii své obce a okolí ▪ na příkladech vysvětlí úkoly a kompetence jednotlivých subjektů obecní samosprávy			
Naše vlast	- pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti - státní symboly, státní svátky, významné dny	▪ VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ▪ VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (6. ročník)		
Člověk ve společnosti					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Kulturní život	- rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura, prostředky komunikace	▪ VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (7. ročník)		
Člověk ve společnosti					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidská setkání	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám			
Vztahy mezi lidmi	- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	▪ VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti			
Zásady lidského soužití	- morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	▪ VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ▪ zdůvodní nutnost dodržování mravních zásad v životě člověka ▪ uvede na příkladech případy morálního a nemorálního jednání a zaujme k nim postoj ▪ vysvětlí, na čem je založena svoboda člověka			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (7. ročník)		
Člověk, stát a hospodářství					
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Majetek a vlastnictví	formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti			
Protiprávní jednání	druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ▪ rozpozná protiprávní jednání			
Peníze	formy placení	▪ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení			
Hospodaření	rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (7. ročník)		
Člověk, stát a hospodářství					
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		rozpočtu domácnosti			
Banky a jejich služby	aktivní a pasivní operace, úročení	▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého			
Právní základy státu	znaky státu, typy a formy státu; složky státní moci	▪ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▪ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (8. ročník)		
Člověk jako jedinec					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Podobnost a odlišnost lidí	projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter vrozené předpoklady, osobní potenciál komunikace a kooperace	▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí			
Vnitřní svět člověka	vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (8. ročník)		
Člověk jako jedinec					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Osobní rozvoj	životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Předmět: Výchova k občanství (8. ročník)		
Člověk, stát a hospodářství					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Principy tržního hospodářství	nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Předmět: Výchova k občanství (8. ročník)		
Člověk, stát a hospodářství					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (9. ročník)		
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Právní základy státu	státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	▪ VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu			
Státní správa a samospráva	orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	▪ VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů			
Principy demokracie	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev	▪ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (9. ročník)		
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Lidská práva	základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	▪ posoudí význam základních lidských práv a svobod ▪ přiměřeně uplatňuje svá práva ▪ respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (9. ročník)		
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Právní řád České republiky	význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	▪ VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ▪ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (9. ročník)		
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Protiprávní jednání	trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	▪ VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ▪ VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ▪ VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			Vyučovací předmět: Výchova k občanství (9. ročník)		
Člověk, stát a právo					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Právo v každodenním životě Evropská integrace	důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	▪ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů			

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně, v 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně v 9. ročníku jednu hodinu týdně. V 7. ročníku je jedna hodina dotována z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v odborných učebnách (v učebně přírodních věd, v interaktivní učebně a v počítačové učebně).

Fyzika obsahuje 7 tematických okruhů:

1. Látky a tělesa
2. Pohyb těles; Síly
3. Mechanické vlastnosti tekutin
4. Energie
5. Zvukové děje
6. Elektromagnetické a světelné děje
7. Vesmír

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování

- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vyučovací předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (ENV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak?, Proč?, Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Klade se důraz na:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment
- Zadáváme žákům úkoly vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- Umožňujeme žákům pozorovat jednoduché pokusy, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Vedeme žáky k řešení problémů podle jejich schopností
- Nabízíme žákům úlohy, které vyžadují propojení znalostí z jiných vzdělávacích oblastí

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému formulování a interpretaci vlastních myšlenek, fyzikálních pojmů a zákonitostí
- Vytváříme dostatečný prostor žákům pro prezentování vlastních názorů
- Vedeme žáky k diskuzi, k naslouchání a respektování názorů druhých

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Do výuky zařazujeme práci v týmu, dbáme na rozdělení rolí ve skupinách, na vytváření pravidel týmové práce

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Fyzika

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Látky a tělesa	měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas -skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	F-9-1-01 -změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - objasní pojem fyzikální veličina, seznámí se s její historií - osvojí si označení a jednotku fyzikální veličiny - zvládne porovnání velikostí fyzikálních veličin stejného druhu na základě předpon pro dílčí a násobné jednotky - zvládá praktická měření fyzikálních veličin, včetně použití příslušných vzorců F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	M	6.	Převody jednotek
			M	6.	Základní útvary v prostoru
Pohyb těles, síly	Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační	F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry	M	7.	Čtyřúhelníky

[illegible]

Fyzika

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Látky a tělesa	skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	F-9-1-02 - žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Fy	6.	Skupenství látek
Pohyby těles	Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	- F-9-2-01 -rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - F-9-2-02 -Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	M	7.	Grafy
	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí		M	6.	Základní útvary v rovině
			M		Prostorová představivost

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Světelné děje	-vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	▪ F-9-6-05 - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh ▪ F-9-6-06 - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami ▪ rozliší různé zdroje světla a různá optická prostředí ▪ vysvětlí vznik stínu a polostínu, vyjmenuje a vysvětlí měsíční fáze ▪ vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce ▪ využívá zákona odrazu světla při zobrazení rovinným zrcadlem ▪ vysvětlí, proč dochází k zatmění Slunce a Měsíce ▪ vysvětlí zobrazení kulovými zrcadly a uvede příklad jejich využití			
Mechanické vlastnosti tekutin	Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou	▪ objasní účinky tlakové síly na hladinu kapaliny ▪ vysloví a objasní Pascalův zákon, zná jeho využití v praxi (např. hydraulický lis) ▪ na základě pokusů se seznámí s účinky gravitační síly na kapalinu ▪ popíše tlakovou sílu působící kolmo na dno	M Fy	6. 6.	Základní útvary v rovině Měřené veličiny- hustota, objem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	a hydrostatický tlak ▪ zvládá algoritmy pro výpočet hydrostatického tlaku, vztlkové síly apod. ▪ vysloví Archimédův zákon a dokáže jej vysvětlit ▪ vyvodí podmínky pro plavání těles v kapalině ▪ F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů			
	Atmosféra Země, atmosférický tlak, Torricelliho pokus, tlakoměry, změny atmosférického tlaku,	▪ objasní pojem atmosféra, zná její složení, vysvětlí příčiny atmosférického tlaku ▪ popíše Torricelliho pokus a princip měření atmosférického tlaku ▪ vysvětlí příčinu vzniku tlaku plynu v uzavřené nádobě, seznámí se s přístroji k měření tlaku v uzavřené nádobě, rozlišuje pojmy podtlak a přetlak	Z	6.	Atmosféra
Průřezová témata: VMEGS – objevujeme Evropu a svět (seznámí se s díly významných Evropanů – fyziků) OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (spolupracuje ve skupině, řeší jednoduché problémy, respektuje názory druhých) OSV – rozvoj schopností poznání (poznává význam pokusu jako prostředku poznání)					

Fyzika

8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Energie	- formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie, - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	▪ F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - F-9-4-02-žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ▪ orientuje se v matematicko – fyzikálních tabulkách ▪ popíše jednotlivé změny skupenství ▪ zvládne výpočet výkonu podle fyzikálního vzorce, zná jednotku výkonu ▪ vypočítá účinnost, chápe účinnost v praxi ▪ definuje pojem mechanická práce a vnímá práci jako jeden z účinků síly ▪ s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$	Ch	8.	Směsi
			Př		Ochrana přírody a životního prostředí
			Z		Vztah přírody a společnosti
Průřezová témata: ENV – základní podmínky života (dokáže vyjmenovat různé druhy energií, uvede způsob šetření energie v domácnosti)					

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Elektrickomagnetické jevy	Elektrický náboj, elektrická síla elektrické pole, elektrický proud (podmínky vedení el. proudu v látce), elektrický obvod- spotřebič, spínač ,tepelné účinky el. proudu vedení el. proudu v pevných látkách, elektrické napětí, zdroje el. napětí, Ohmův zákon, elektrický odpor, elektrická energie, elektrická práce, příkon, výkon, účinnost elektrické spotřebiče v domácnosti první pomoc při úrazu elektrickým proudem.	▪ zná základní dělení magnetů včetně jejich vlastností ▪ zná základní vlastnosti magnetického pole včetně jeho znázornění F-9-6-04 žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	M	8.	Schémata
			M		Prostorová představivost
			Ch		Zásady bezpečné práce
			Z	6.	Země – vesmírné těleso Sluneční soustava

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Stejnoseměrný elektromotor, transformátor Magnety – druhy, magnetické pole, magnetická síla magnetizace látky, magnetické pole Země.				
Energie	Dop. laboratorní práce	▪ určování měrné tepelné kapacity látky ▪ určování tepla přijatého tělesem při tepelné výměně			
	Průřezová témata: OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (spolupracuje ve skupině, řeší jednoduché problémy, respektuje názory druhých)				

Fyzika

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Fyzika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Zvukové děje	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku;	F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Fy	6.	Skupenství látek
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznání (poznává význam pokusu jako prostředku poznání)				

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Fyzika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Jaderná energie	Formy energie-jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením druhy jaderného záření a jejich využití, jaderné reakce, jaderný reaktor, jaderná energetika.	popíše stavbu atomu, používá příslušné pojmy a názvosloví F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Ch	9.	Chemie a společnost
Vesmír	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	- popíše Sluneční soustavu, její hlavní součásti (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - uvede, jaké děje se odehrávají na Slunci - zařadí naši galaxii do souvislostí ve vesmíru F-9-7-01-objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Z	6.	Země - vesmírné těleso Sluneční soustava
	Doporučené laboratorní práce	- zapojí základní elektrické obvody podle schématu - ověření Ohmova zákona			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Fyzika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (spolupracuje ve skupině, řeší jednoduché problémy, respektuje názory druhých)				

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně, z toho jedna hodina v 9. ročníku je z disponibilní časové dotace. Chemie se vyučuje v běžné učebně nebo v odborné učebně, materiální vybavení je dostatečné.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Realizace výuky

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáky:

- rozlišovat shodné, podobné a odlišné znaky
- podle minulých zkušeností aplikovat shodné nebo podobné znaky
- pro odlišné vyhledávat adekvátní informace

- objevovat různé varianty řešení
- pracovat s různými možnostmi řešení
- vyhodnocovat optimální řešení
- využívat logických, matematických a empirických postupů
- navrhnout postup na základě svých zkušeností
- vnímat nejrůznější problémové situace
- chápat podstatu problémové situace
- zamýšlet se nad řešením problémové situace
- přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- analyzovat příčinu problému
- samostatně hledat řešení
- využívat vlastního úsudku a zkušeností
- aplikovat své poznatky a zkušenosti z minulosti
- porovnávat různé varianty řešení
- dokázat vybrat optimální způsob
- aplikovat své poznatky z řešení jiných problémů
- vyhledávat informace
- samostatně vyhledávat informace potřebné k řešení problémů
- efektivně třídit a používat informace

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- k tomu, aby vhodným chováním dosáhli sebeuspokojení a sebeúcty
- ke stanovení si cíle pro sebezlepšení
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k poděkování druhým za uznání
- k radosti z úspěchu celé skupiny
- k funkční diskuzi v malém kolektivu i v kolektivu třídy
- k ocenění nápadů a práce druhých dřív
- k ponaučení se z názorů druhých
- k respektu názorů druhých

Kompetence pracovní

Učitel učí žáky

- spolupracovat, respektovat práci svou i úspěchy druhých
- neodmítat návrhy ostatních
- oceňovat úspěchy druhých
- uznávat propojení techniky s pracovní činností člověka
- pro vlastní činnost vybírat takové techniky, materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají zadanému úkolu
- poznávat různé obory lidského konání, vysvětlit, v čem spočívá jejich význam
- získávat informace o různých profesích a začíná se v nich orientovat
- získávat informace o případné budoucí profesi, posuzovat profese z různých hledisek a vyhodnotit je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- pod vedením učitele dodržovat bezpečnostní pravidla při práci, pracovat tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- s pomocí učitele zjišťovat, jaký vliv mají výrobní postupy, které používá, na kvalitu životního prostředí
- posuzovat výrobní postupy, které sám používá z hlediska jejich bezpečnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- při vlastní činnosti používat z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu
- připravit si i vhodné pracovní místo
- šetřit materiálem, elektrickou energií
- dodržovat bezpečnost práce, pracovat tak, aby chránil zdraví své i ostatních

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, že:

- žák rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k učení
- žák zdokonaluje své učení strategie
- žák obohacuje svou poznatkovou zkušenost
- žák neustále rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k učení
- žák vyhledává, třídí informace a zpracovává je, informace využívá v praktickém životě
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- žák kriticky posuzuje získané výsledky a vyvozuje závěry
- žák uvádí věci do souvislostí
- žák si zapamatuje důležitá fakta
- žák posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- žák porovnává získané výsledky
- žák shrne, co bylo řečeno

- žák diskutuje o výsledcích učení
- žák využívá vhodné způsoby, metody a strategie k učení
- žák samostatně pozoruje a vyvozuje závěry
- žák při řešení problému experimentuje, třídí různá řešení a vybírá to řešení nejlepší
- žák je aktivní, k učení přistupuje se zájmem
- žák se připravuje na vyučování
- žák projevuje ochotu dál se vzdělávat
- žák si uvědomuje smysl učení
- žák poznává cíl učení
- žák stále prohlubuje své poznatky, vědomosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- čte s porozuměním
- interpretuje přečtený text vlastními slovy
- zaznamenává své myšlenky písemně
- správně používá gramatická pravidla
- rozumí různým typům textů a záznamů a obrazovým materiálům
- vyjadřuje a obhajuje svůj vlastní názor
- soustředěně naslouchá projevům druhého
- vyjadřuje se výstižně, srozumitelně a kultivovaně ústně i písemně
- při výstavbě projevu dodržuje logičnost
- k prezentaci svých názorů, výsledků práce na veřejnosti používá i vhodné věcné prostředky od tabule po multimediální prostředky i postupy a metody
- je ohleduplný na schopnosti i zájmy adresáta projevu, na situaci (místo, čas, další okolnosti), účel i cíl projevu
- zvažuje vhodnou délku projevu a vhodné množství předávaných informací
- reaguje vhodně na manipulativní komunikaci
- rozeznává skryté významy a záměry autora (ústního i písemného projevu)

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- je si vědom svých práv a povinností
- respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého
- používá postupy, kterými je možné odmítnout agresí proti sobě i druhému

- chová se zodpovědně i v krizových situacích
- osvojil si důležitá telefonní čísla
- řídí se radami a doporučeními dospělých
- dodržuje známé zásady bezpečnosti při zábavě i práci
- projevuje znalosti o místě, kde žije
- zapojuje se do sportovních a kulturních aktivit
- aktivně přistupuje k akcím pořádaných školou
- respektuje požadavky ekologie
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- chápe základní ekologické souvislosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání různých ověřených zdrojů pro poznávání chemických látek, chemických pokusů i rizik spojených s chemikáliemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Chemie (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Dějiny chemie základní pojmy, Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	- objasní, čím se zabývá chemie - určí její zařazení do systému věd - zná významné chemiky a jejich podíl na vzniku periodické soustavy prvků - CH-9-1-01 společné a rozdílné vlastnosti látek - CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Fy	6.	Měřené veličiny- hustota

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Chemie (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Směsi	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok,	- CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky - CH-9-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění látek pevných látek	M	8.	Číslo a proměnná-trojčlenka
	Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	- CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Fy	6.	Skupenství látek
	Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	- CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody - zná základní chemické i fyzikální vlastnosti vody - rozliší různé druhy vody - popíše úpravu pitné vody	Př	6.	Voda
	Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	- CH-9-2-04 uvede příklady znečišťování vzduchu - uvede složení vzduchu a jeho vlastnosti - pracuje s pojmem tlaková láhev, určí její označení včetně použití	Z	6.	Atmosféra a hydrosféra
	Průřezová témata: ENV – základní podmínky života (uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění, používá s porozuměním pojmy globální oteplování, freony, ozonová díra, ozon, smog a jeho druhy, samočištění vody a vzduchu)				

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Chemie (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	- CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Ch	8.	Zásady bezpečné práce
			Ch	8.	Nebezpečné látky a přípravky
			Z		Vztah přírody a společnosti
Chemické reakce	Základy názvosloví	-aplikuje znalosti o názvosloví anorganických sloučenin, rozlišuje pomocí něho známé chemické látky	M	7.	Celá čísla
	Redoxní reakce Oxidace a redukce	-vysvětlí a rozlišuje pojmy z redoxních reakcí: oxidace, redukce, oxidační a redukční činidla a aplikuje znalosti na příklady v běžném životě	F	8.	Elektromagnetické děje
	Elektrolýza	- vysvětlí princip a použití v praxi - využívá fyzikální pojmy jako anoda, katoda, pojem pokovování a výroba čistých látek	F	8.	Elektromagnetické děje
	Elektrochemické články	- vysvětlí princip a použití v praxi uvede příklady běžného použití galvanického článku a akumulátoru	F	8.	Elektromagnetické děje

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Chemie (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Organické sloučeniny	Chemie uhlíku, úvod do organické chemie	- chápe rozdíl mezi anorganickou a organickou chemií určí vlastnosti uhlíku a principy tvorby organických sloučenin	Fy Př Př	8.	Energie Ochrana přírody a životního prostředí Nemoci, úrazy a prevence
	Vazby v organických sloučeninách	- rozděluje a třídí organické sloučeniny podle typů			
	Zdroje uhlovodíků	- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy			
	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami(alkeny, alkyny) a aromatických uhlovodíků (areny)	- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy			
	Derivát uhlovodíků – halogenderiváty, kyslíkaté deriváty a dusíkaté deriváty, příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	- CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Chemie (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Přírodní látky Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí, sacharidů Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí tuků Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí a vitaminů Vznik života	CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - uvede zdroje, rozliší výskyt, složení, přípravu, výrobu a použití, klady a zápory sacharidů chápe význam glukosy pro život člověka CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů tuků - klady a zápory lipidů -popíše zmýdelnění tuků, chápe význam pro život CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů vitaminů Průřezové téma: ENV – základní podmínky života ▪ jednoduše vysvětlí důležitost aminokyselin, RNA, DNA na vznik života			

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Přírodopis. Vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně. V 6. až 8. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně. V 7. a 8. ročníku je jedna hodina dotována z disponibilní časové dotace.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- laboratorní práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Organizace výuky

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu. Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vyučovací předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- promýšlí a plánuje způsob řešení
- analyzuje podstatu problému a navrhuje jeden či více způsobů řešení
- aplikuje nejvhodnější způsob řešení
- vyhledává informace
- samostatně vyhledává informace potřebné k řešení problémů
- efektivně třídí a používá informace

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- spolupracuje se členy pracovní skupiny
- neodmítá a nekritizuje nápady druhých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- spolupracuje, respektuje práci svou i úspěchy druhých
- neodmítá návrhy ostatních
- oceňuje úspěchy druhých

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k učení,
- zdokonaluje své učení strategie obohacuje svou poznatkovou zkušenost
- je aktivní, k učení přistupuje se zájmem, připravuje na vyučování, je iniciativní
- vyhledává a třídí informace
- využívá vhodné způsoby, metody a strategie k učení
- posuzuje vlastní pokrok
- ochotně spolupracuje

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- naslouchá pozorně
- soustředěně naslouchá projevům druhého

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- respektuje požadavky ekologie
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- chápe základní ekologické souvislosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k získávání a ověřování informací ze spolehlivých zdrojů
- nabízí různé digitální aplikace pro určování rostlin, živočichů i přírodnin
- Vede žáky k respektování autorských práv fotografií a videí z přírodní tematikou

**Přírodopis 6. ročník: povinný
předmět**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Předmět: Přírodopis (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Praktické poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem za použití lupy - používá jednoduchý žákovský mikroskop - správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus <i>P-9-8-01p</i> <i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</i>			
Obecná biologie a genetika	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí význam abiotických podmínek života (slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek) objasní význam biotických podmínek života P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě - uvede příklady využívání bakterií člověkem - uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi a viry			

		<i>P-9-1-01p</i> <i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> <i>P-9-1-04p</i> <i>uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka – má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích – pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</i>			
Biologie hub	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami <u>lišejníky</u> - výskyt a význam	P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - podle přírodnin, modelů nebo obrázků přírodnin s rozlišovacími znaky určí houby naší přírody - rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků - uvede zásady bezpečného sběru hub <i>P-9-2-01p</i> <i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i>			
Biologie rostlin	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyzologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin			

		<u>P-9-3-02p</u> rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití, uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování			
Biologie živočichů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, <u>rozmnožování</u>, <u>vývoj</u>, <u>vývin</u> a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady - uvede příklady skupin bezobratlých P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla při měnících se podmínkách vnějšího prostředí - uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života - uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období			

		P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - na příkladu uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka - objasní význam biologické rovnováhy - uvede příklady bezobratlých a obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsob ochrany před nimi - uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek - uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční - vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady <i>P-9-4-01p</i> porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>P-9-4-02p</i> rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce <i>P-9-4-03p</i> odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí <i>P-9-4-04p</i> ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
--	--	--	--	--	--

*minimální výstupy

Přírodopis

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Přírodopis (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Biologie živočichů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady - uvede příklady skupin živočichů - strunatci P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla při měnících se podmínkách vnějšího prostředí - uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života - uvede změny ve způsobu života živočichů podle			

		ročních obdobích P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - na příkladu uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka - objasní význam biologické rovnováhy - uvede příklady bezobratlých a obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsob ochrany před nimi - uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek - uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční - vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady <i>P-9-4-01p</i> <i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> <i>P-9-4-02p</i> <i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i> <i>P-9-4-03p</i> <i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> <i>P-9-4-04p</i> <i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>			
Biologie rostlin	systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně,	P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - popíše rozdíly ve stavbě těla nižších a vyšších			

	přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	roślin - vyjmenuje společné znaky vyšších rostlin - popíše vnější a vnitřní stavbu rostlinných orgánů a objasní jejich funkci - vysvětlí pojem nahosemenné rostliny a krytosemenné rostliny, popíše jejich charakteristické znaky - vysvětlí význam jehličnanů pro přírodu i pro člověka - určí běžné stromy a keře, objasní jejich hospodářský význam - objasní pojmy jedno a dvouděložná rostlina, uvádí příklady těchto rostlin - uvede příklady cizokrajných rostlin, jejich původ a význam - vyjmenuje typy lesů podle vegetačních stupňů a rostliny v nich žijících - charakterizuje umělý ekosystém a uvede příklady - obhájí nutnost ochrany rostlin, odliší louky, pastviny a pole a uvede typické zástupce rostlin a objasní vliv člověka na tyto ekosystémy <i>P-9-3-03p</i> <i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i>			
--	---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Přírodopis (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Biologie člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - určí přibližné umístění hlavních orgánů orgánových soustav v těle člověka - popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka a vysvětlí jejich vztahy - objasní způsob získávání informací o okolním prostředí P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - uvede odlišnosti dnešního člověka od předchůdců člověka podle současného vědeckého názoru - má představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky - vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky - objasní důležitost péče o novorozence - charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období			

		lidského života P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - uveďte příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby <i>P-9-5-01p</i> <i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i> <i>P-9-5-02p</i> <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> <i>P-9-5-03p</i> <i>popíše vznik a vývin jedince</i> <i>P-9-5-04p</i> <i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>			
--	--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Přírodopis (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Neživá příroda	Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty - rozezná nejběžnější nerosty z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - rozliší vnitřní a vnější geologické děje a jejich možné důsledky pro člověka - na základě obrázku popíše průběh geologického oběhu P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede rozdíl mezi počasím a podnebím - vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny - uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro			

	mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	vývoj jednotlivých typů ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy <i>P-9-6-01p</i> <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i> <i>P-9-6-02p</i> <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i> <i>P-9-6-03p</i> <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i>			
Základy ekologie	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí význam vztahů mezi organismy pro oběh látek v přírodě - rozliší přírodní a umělý ekosystém P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí <i>P-9-7-01p</i> <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> <i>P-9-7-02p</i> <i>a objasní základní princip některého ekosystému</i>			

		<i>P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> <i>P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky, pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i>			
--	--	--	--	--	--

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně, v 6. – 8. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1 hodinu týdně. V 8. ročníku je jedna hodina dotována z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty
- aktuality, referáty, prezentace samostatných prací

Vyučovací předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty dalších vzdělávacích oblastí: chemie, fyzika, matematika, přírodopis, dějepis, informatika. Četnost mezipředmětových vztahů je velmi vysoká. V předmětu lze výborně reagovat na aktuální dění v oblastech vědy, výzkumu, světového hospodářství a politiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- analyzuje podstatu problému a navrhuje jeden či více způsobů řešení
- rozlišuje shodné, podobné a odlišné znaky
- podle minulých zkušeností aplikuje shodné nebo podobné znaky
- využívá logických, matematických a empirických postupů
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- využívá vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně vyhledává informace potřebné k řešení problémů i v médiích
- efektivně třídí a používá informace

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- spolupodílí se na vytvoření pravidel spolupráce
- nezištně nabízí svou pomoc
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- děkuje druhým za uznání
- poskytuje pomoc nebo o ni požádat
- stanovuje si cíle pro sebezlepšení
- spolupracuje se členy pracovní skupiny
- neodmítá a nekritizuje nápady druhých
- diskutuje v malém kolektivu i v kolektivu třídy
- vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku
- respektuje zkušenosti a názory druhých a různá hlediska
- raduje se z úspěchu celé skupiny
- čerpá ponaučení z názorů druhých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve škole v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- chápe práci jako příležitost k seberealizaci

- plánuje, organizuje a hodnotí činnost samostatnou i v týmu
- plánuje s pomocí učitele činnosti nutné ke splnění úkolu
- rozpoznává kvalitní práci a dobře splněný úkol
- spolupracuje, respektuje práci svou i úspěchy druhých
- neodmítá návrhy ostatních
- oceňuje úspěchy druhých
- využívá znalostí a zkušeností v zájmu své přípravy na budoucí povolání
- získané znalosti využívá ke svému vlastnímu rozvoji, své přípravy na budoucí povolání
- uplatňuje osvojené vědomosti při rozhodování o vlastní profesní orientaci
- při vlastní činnosti používá z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu
- připraví si i vhodné pracovní místo
- uznává propojení techniky s pracovní činností člověka
- pro vlastní činnost vybírá takové techniky, materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají zadanému úkolu
- poznává různé obory lidského konání, vysvětlí, v čem spočívá jejich význam
- získává informace o různých profesích a začíná se v nich orientovat
- získává informace o případné budoucí profesi posuzuje profese z různých hledisek a vyhodnotí je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k učení
- vyhledává a třídí informace
- informace využívá v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- kriticky posuzuje získané výsledky a vyvozuje závěry
- využívá vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- uvádí věci do souvislostí
- porovnává získané výsledky
- diskutuje o výsledcích učení
- zdokonaluje své učební strategie
- samostatně pozoruje, experimentuje
- posoudí vlastní pokrok
- přistupuje k učení iniciativně

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- obohacuje a prohlubuje svou poznatkovou zkušenost

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- čte s porozuměním
- zaznamenává své myšlenky písemně
- rozumí různým typům textů a záznamů a obrazovým materiálům
- vyjadřuje a obhájí svůj vlastní názor
- naslouchá pozorně a srozumitelně se vyjadřuje
- užívá odbornou terminologii
- prezentuje vhodně výsledky své i skupinové práce
- používá technické prostředky komunikace
- snaží se kvalitně spolupracovat a komunikovat s ostatními lidmi

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k tomu, že žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- odmítá agresivitu proti sobě nebo proti třetí osobě
- podle svých možností se jí postaví
- nesouhlasí s fyzickým a psychickým násilím
- chová se zodpovědně i v krizových situacích
- osvojil si důležitá telefonní čísla
- řídí se radami a doporučeními dospělých
- dodržuje známé zásady bezpečnosti při zábavě i práci
- respektuje tradice
- projevuje znalosti o místě, kde žije
- projevuje pozitivní postoj k umění a kultuře
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví chápe základní ekologické souvislosti

Zeměpis
6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda					
Vyučovací předmět: Zeměpis (Geografie) (6. ročník)					
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Přírodní obraz země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů - popíše na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život organismů a lidí Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry - vyjmenuje příklady příčinných vztahů v krajině - ilustruje na příkladech tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - na mapách určí a ohraničí podnebné pásy - vyjmenuje vlivy šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství - objasní rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí - popíše rozmístění vody na Zemi a dostupnost vodních zdrojů v různých regionech světa - popíše pomocí školního atlasu světa rozmístění hlavních typů půd - pojmenuje rozdíly hlavních přírodních krajin (biomů) a			

		ilustruje pomocí školního atlasu světa jejich prostorový výskyt na Zemi <i>Z-9-2-01p objasní důsledky pohybu Země</i> <i>Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost, uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i>			
Životní prostředí	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín	Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - pojmenuje specifické znaky a funkce pozorované krajiny - ilustruje na příkladech vzhled a znaky krajín z hlediska působení lidských činností Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - objasní, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země, na rozmanitost přírody (biodiverzitu) - vyhledá na mapě světa hlavní přírodní krajiny - interpretuje příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí <i>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</i> <i>Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i>			
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary:	Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - rozpozná geografické informace			

	důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	- vyjádří požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech a procesech Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy - objasní základní geografické, topografické a kartografické pojmy <i>Z-9-1-02p</i> <i>rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</i>			
Terénní geografická výuka, práce a aplikace	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran,	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - Orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů, plánů a map - určí světové strany pomocí přístrojů			

	pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - rozliší a popíše konkrétní objekty, jevy a procesy ve sledované krajině - charakterizuje objekty v krajině podle určitých příslušných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací - objasní vhodné chování v modelových krizových situacích za mimořádných událostí (živelné pohromy, povodně, atmosférické poruchy, zemětřesení, sopečné výbuchy, sesuvy půdy, laviny) <i>Z-9-7-01p</i> <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> <i>Z-9-7-03p</i> <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>			
--	---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Zeměpis (Geografie) (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Přírodní obraz země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů - popíše na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život organismů a lidí Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry - vyjmenuje příklady příčinných vztahů v krajině - ilustruje na příkladech tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - vyjmenuje vlivy šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství - objasní rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí - popíše rozmístění vody na Zemi a dostupnost vodních zdrojů v různých regionech světa - popíše pomocí školního atlasu světa rozmístění hlavních			

		typů půd - pojmenuje rozdíly hlavních přírodních krajin (biomů) a ilustruje pomocí školního atlasu světa jejich prostorový výskyt na Zemi <i>Z-9-2-01p</i> <i>objasní důsledky pohybů Země</i> <i>Z-9-2-03p</i> <i>uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost, uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i>			
Regiony světa	svěťadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Z-9-3-01 lokalizuje na mapách svěťadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé svěťadíly, oceány a regiony světa - vymezí ve svěťadílech a jejich regionech rozvojová jádra a periferní oblasti - popíše vybrané regiony svěťadílů podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých svěťadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - lokalizuje geografickou polohu a porovnává rozlohu jednotlivých svěťadílů, oceánů a modelových regionů - charakterizuje vybrané modelové regiony světa podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek			

		Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - charakterizuje vývoj regionů světa z hlediska přírodních procesů - odhadne dopad změn na přírodní prostředí - jmenuje příčiny společenských a politických změn v regionech světa Z-9-3-01p <i>vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</i> Z-9-3-02p <i>rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i>			
--	--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Zeměpis (Geografie) (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Regiony světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé světadíly, oceány a regiony světa - vymezí ve světadílech a jejich regionech rozvojová jádra a periferní oblasti - popíše vybrané regiony světadílů podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - lokalizuje geografickou polohu a porovnává rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů a modelových regionů - charakterizuje vybrané modelové regiony světa podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou			

		zásadních změn v nich - charakterizuje vývoj regionů světa z hlediska přírodních procesů - odhadne dopad změn na přírodní prostředí - jmenuje příčiny společenských a politických změn v regionech světa Z-9-3-01p <i>vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</i> Z-9-3-02p <i>rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i>			
Česká republika	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské,	Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - lokalizuje místní region podle zvolených kritérií (bydliště, sídlo školy, obec, okres, kraj) - uvede na příkladech znaky a specifika místního regionu Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - vyjmenuje silné a slabé stránky místního regionu - zařadí místní region do příslušného okresu a kraje - diskutuje o perspektivách místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - objasní význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie - charakterizuje přírodní poměry ČR - charakterizuje společenské poměry ČR (hodnotí hustotu obyvatelstva, zařazuje obyvatele ČR do národnostních			

	politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	skupin, vysvětlí pojem nízkého přirozeného přírůstku) - lokalizuje největší sídla na území ČR - charakterizuje hospodářské poměry ČR (vymezí hlavní zemědělské oblasti, porovná jednotlivá průmyslová odvětví z hlediska jejich zastoupení na našem území, lokalizuje hlavní průmyslové oblasti) Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a další vybrané regiony - vyjmenuje a ukáže na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti ČR - uvede přírodní, společenské a hospodářské charakteristiky krajů a dalších vybraných regionů ČR Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - jmenuje příklady zapojení ČR do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států - svými slovy vysvětlí význam členství České republiky v Evropské unii Z-9-6-01p <i>vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i> Z-9-6-02p <i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> Z-9-6-03p <i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy, rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost, uvede hlavní údaje o rozmístění</i>			
--	---	--	--	--	--

		obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti			
--	--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Zeměpis (Geografie) (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Společné a hospodářské prostřední	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní	Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - uvede rozdíly v rozložení a základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa - pojmenuje společenské a kulturní odlišnosti různých částí světa Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - charakterizuje význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel - popíše na příkladech sídelní funkce a úrovně - jmenuje specifika života na venkově a ve městě - popíše vzájemný vztah mezi venkovem a městem Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - uvede sektorové struktury hospodářství - popíše sektorovou zaměstnanost v jednotlivých zemích - lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě - popíše složky a funkce světového hospodářství - objasní funkci zemědělství pro život lidí			

	hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, světová konfliktní ohniska	Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby - vyjmenuje hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - zařadí do kategorií státy a regiony světa podle různých kritérií (kulturních, hospodářských, obchodních, politických, vojenských) - jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa - uvede příklady působnosti světových integrací a organizací Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě - jmenuje na příkladech charakter napětí a konfliktů ve světě - uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací <i>Z-9-4-02p</i> <i>uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i>			
Životní prostředí	vztah přírody a společnosti - udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí,	Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - reprodukuje příklady důsledků nežádoucích změn			

	chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	přírodního prostředí na lidské činnosti - pojmenuje dopady hospodářských aktivit na krajinu - definuje přírodní riziko a jak riziku předcházet - objasní zásady správného chování a postupů v přírodním prostředí - charakterizuje na příkladech principy ochrany přírody <i>Z-9-5-03</i> <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>			
Terénní geografická výuka, práce a aplikace	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů, plánů a map - určí světové strany pomocí přístrojů Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - rozliší a popíše konkrétní objekty, jevy a procesy ve sledované krajině - charakterizuje objekty v krajině podle určitých příslušných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací - objasní vhodné chování v modelových krizových situacích za mimořádných událostí (živelné pohromy, povodně, atmosférické poruchy, zemětřesení, sopečné výbuchy, sesuvy půdy, laviny) <i>Z-9-7-01p</i>			

		<i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> <i>Z-9-7-03p</i> <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>			
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým	Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - rozpozná geografické informace - vyjádří požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech a procesech Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy - objasní základní geografické, topografické a kartografické pojmy <i>Z-9-1-02p</i> <i>rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</i>			

	stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě				
--	---	--	--	--	--

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova. Umožňuje žákům jiné poznávání světa než racionální a rozvíjí nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako neoddělitelnou součást každodenního života a umění jako informace o vnějším a vnitřním světě, které jsou sdělovány uměleckými prostředky.

Vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Časové vymezení

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 1 hodiny týdně ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

Obsahové vymezení

- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:
- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Organizační vymezení

- žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící
- skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují,
- hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané
- hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k poslechu a vnímání hudby z digitálních zařízení
- nabízí žákům různé aplikace, které umožňují vytvářet vlastní elektronickou hudbu

Průřezová témata

ENV vztah člověka k přírodě

EGS jsme Evropané

Evropa a svět nás zajímá

OSV poznávání lidí

kreativita

sebepoznání a sebepojetí

komunikace

hodnoty, postoje

rozvoj schopností poznávání

řešení problémů a rozhodovací dovednosti

kooperace

MEDV schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Hudební výchova

1. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus	▪ HV-3-1-01 zpívá v jednohlase ▪ HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	Vv Čj	1.	Ilustrace dané písně, říkadla, Rozpočítadla....
	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hud. nástrojů (Orffův instrumentář)	▪ HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			
Průřezová témata: OSV - osobnostní rozvoj- kreativita (podle svých možností předvede hru na dřívka, bubínek, triangel)					
Hudebně pohybové činnosti	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem	▪ HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie			
Poslechové činnosti	Kvality tónů – délka, síla, výška Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, ▪ rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby ▪ odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální			
	Průřezová témata: OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (v klidu vyslechne krátkou ukázkou a hodnotí ji - cvičení sebekontroly) OSV - osobnostní rozvoj – psychohygiena (rozlišuje hudbu veselou a smutnou, relaxuje při poslechu)				

Hudební výchova

2. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), Hlasová hygiena Hudební rytmus realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu	- zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty			
	Hra na hudební nástroje Reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace a melodizace Hudební hry	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			
Průřezová témata: OSV- osobnostní rozvoj - kreativita (rytmicky doprovází zpěv svůj i spolužáků)					
Hudebně pohybové	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje rytmus, tempo, dynamiku, směr melodie			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
činnosti	Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Orientace v prostoru Reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách				
Poslechové činnosti	Kvality tónů Délka, síla, výška Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Prv, Čj Vv	3. 3.	Lidová slovesnost Zvyky a tradice
	Průřezová témata: OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (v klidu vyslechne krátkou ukázkou, hodnotí ji - cvičení sebekontroly) OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena (relaxuje při poslechu)				
Seznámení s pojmy hudební nauky	Pomlky, noty celé, půlové, čtvrtové Houslový klíč Noty c1 – c2	▪ rozezná a pojmenuje noty c1- c2, napíše houslový klíč, vyhledá a označí pomlku a notu celou, půlovou, čtvrtovou			

Hudební výchova

3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnost, nácvik písní	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), Intonace, vokální improvizace – hudební hry Hlasová hygiena Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas (kánón apod.)	▪ HV-3-1-01 zpívá v jednohlase ▪ HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty,			
Instrumentální činnost	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hud. nástrojů (Orffův instrumentář) Rytmizace a melodizace – hudební hry	▪ HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (rytmicky doprovází zpěv svůj i spolužáků)				
Hudebně pohybové činnosti	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Orientace v prostoru	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Poslechové činnosti	Kvality tónů – délka, síla, výška Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	▪ HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ▪ HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Prv, Čj Vv	3. 3.	Lidová slovesnost Zvyky a tradice
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (v klidu vyslechne krátkou ukázkou, hodnotí ji – cvičení sebekontroly) OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena (relaxuje při poslechu)				
Seznámení s pojmy hudební nauky	Pomlky, noty celé, půlové, čtvrté Houslový klíč Noty c1 – c2	▪ rozezná a pojmenuje noty c1- c2, napíše houslový klíč, vyhledá a označí pomlku a notu celou, půlovou, čtvrtovou			

Hudební výchova

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnost a nácvik písní	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	▪ HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not			
	Hudební rytmus, realizace písní ve 2/4,3/4,4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas Intonace a vokální improvizace				
Instrumentální činnost	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů (Orffův instrumentár)	▪ HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní			
	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební hry				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (technicky správně a vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře)				
Hudebně pohybové činnosti	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v hudbě – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	▪ podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje tancem jednoduchou melodii			
	Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	• najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu			Žák si vyhledá informace i různých tancích a vytvoří krátkou prezentaci.
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (předvede jednoduché taneční kroky)				
Poslechové činnosti	Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, pohyb melodie, změny	▪ v hudbě rozpozná některé z užitých hudebních výrazových prostředků ▪ rozpozná základní hudební styly a žánry ▪ HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Vv, Čj	4.	Lidová slovesnost, zvyky a tradice

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	v hudebním proudu Hudební styly a žánry				
	Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	▪ data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů ▪ najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu			Žák si vyhledá informace o hudebních stylech a žánrech, doplní obrázky, zvukovou ukázkou, porovná data z historie a současnosti, vytvoří jednoduchý graf. Žák si otevře textový dokument ve kterém si zpracuje vyhledané informace.
Poslechové činnosti	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (v klidu vyslechne krátkou ukázkou, hodnotí ji – cvičení sebekontroly) OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena (relaxuje při poslechu)				
Seznámení s pojmy hudební nauky	Noty c1 - c2, pomocné linky, předznamenaní, procvičování notového písma, noty s tečkou, noty	▪ napíše správně noty c1 - c2 ▪ zná noty c1 – c2			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	na pomocných linkách, stupnice C dur	- vysvětlí, co je stupnice, zapíše ji a zazpívá - vyjmenuje tóny stupnice C dur			

Hudební výchova

5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnost, nácvik písní	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus, realizace písní ve 2/4,3/4,4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas Intonace a vokální improvizace Záznam vokální hudby – zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření, notový zápis jako opora při realizaci písně	▪ HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností zpěvem jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not			
	Průřezová témata: MKV – kulturní difference (zazpívá z paměti ve sboru hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii, správně se chová při hymně)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Instrumentální činnost	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů (Orffův instrumentár) Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební hry	▪ podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje hrou nebo doprovodnou hrou jednoduchou melodii nebo píseň zapsanou pomocí not ▪ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché i hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ▪ HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace			
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (technicky správně a vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře)				
Hudebně pohybové činnosti	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v hudbě – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	▪ podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje tancem jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků ▪ HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Tv	5.	XXXXX
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (kultivovaně improvizuje při tanci)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Poslechová činnost	Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, pohyb melodie, změny v hudebním proudu Hudební styly a žánry Hudební formy	▪ v hudbě rozpozná některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmičné, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ▪ rozpozná základní hudební styly a žánry ▪ rozpozná hudební formu jednoduché písně nebo skladby	Vl Čj Vv	5. 5. 5.	Obrazy z českých dějin Lidová slovesnost Grafické značky v hudbě
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby, toleruje různé hudební žánry, které nepreferuje) OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena (relaxuje při poslechu)				
Seznámení s pojmy hudební nauky	Noty c1 – c2 Basový klíč Délky not, rytmická cvičení	▪ čte a píše noty v rozsahu c1 – c 2 v houslovém klíči, ▪ vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používaná v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci			

Hudební výchova

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnost	Zvuk, tón, intervaly, akordy, těžká a lehká doba, durové stupnice, tónika, subdominanta, dominant	▪ správně nasadí tón, správně dýchá ▪ učí se základům hlasové hygieny ▪ pracuje s dynamikou a výrazem ▪ zazpívá lidový dvojhlas, kánon ▪ HV-9-1-01-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hv	5.	O hudebním materiálu
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, zapamatování, rozvoj dovedností)				
Instrumen- tální činnosti	Hudební nástroje - melodické, rytmické, nástroje symfonického orchestru., mateníky, lidové nástroje	▪ doprovází jednoduchými rytmickými figurami vybrané písně ▪ samostatně vytváří jednotlivé rytmické motivy ▪ rozezná 2/4, 3/4 a 4/4 takt ▪ reaguje na změnu rytmu v matenícíchHV-9-1-03 HV HV– 9-1-03reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace			
	Průřezová témata: OSV – kreativita (originalita, nápady)				
Hudba	Opera, opereta,	▪ vnímá hudbu jako vyjadřovací prostředek	Vv	5.	Vývojové epochy

spjatá s jinými druhy umění	symfonie, symfonická báseň, hlavní představitelé daných žánrů ve světě i u nás	▪ vnímá estetické prožitky dané hudbou ▪ poznává život a dílo vybraných hudebních skladatelů ▪ uvědomuje si a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ▪ HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby			
	Průřezová témata: MKV – multikulturalita (vzájemné poznávání a obohacování)				
Hudebně pohybová činnost	Lidové tance, lidové tradice	▪ zvládá jednoduché taneční kroky a rytmy ▪ dovede se vyjádřit pohybem ▪ HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Čj	6.	Nářečí, nářeční oblasti
Hudebně pohybová činnost	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj vlastních nápadů, spolupráce)				

Hudební výchova

7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnost	Lidové písně – lidový dvojhlas, obřadní písně, pracovní písně, písně různých národů O lidském hlase – pravidla hlasové hygieny	▪ upevňuje si základní pěvecké dovednosti (dech, postoj, artikulace, výraz) ▪ uvědomuje si důležitost navazování na tradice předků ▪ HV – 9-1-03Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb ▪ poznává staré zvyky a obyčeje a stává se aktivním účastníkem některých z nich, např. vynášení smrtky, otvírání studánek, lidových koled – nejen zpěvem, ale i obnovením těchto zvyků v rámci školních i mimoškolních aktivit	Hv	6.	Lidové písně, hlasová hygiena
	Průřezová témata: VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (poznávání zvyků a tradic jiných zemí)				
Hudební materiál	Stupnice dur a moll, homofonie, polyfonie – kánon, fuga, sonáta a sonátová forma, jednotliví představitelé těchto žánrů u nás i v ostatních evropských zemích	▪ rozezná skladby a písně durové a mollové ▪ poznává nejtypičtější skladby jednotlivých hudebních žánrů	Hv, Vv	6.	Díla vybraných hudebních skladatelů Jednotlivé vývojové epochy umění v Čechách i v Evropě
Instrumentální činnosti	Hudební nástroje – lidový soubor,	▪ zvládá složitější rytmické doprovody, případně jednoduché doprovody melodické	Čj, D, Vv	6.	Vývojové směry, rozvoj společnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	symfonický orchestr, komorní orchestr Vývoj a použití hudebních nástrojů v jednotlivých epochách vývoje	seznamuje se s možnostmi jednotlivých hudebních nástrojů, které rozpozná podle jejich hlasu			
Hudebně pohybové aktivity	Balet, pantomima a jejich významní skladatelé a představitelé	- poznává baletní umění a možnost vyjádřit tancem příběh - na doprovodnou hudbu se pokouší vyjádřit pantomimu - uvědomuje si sílu hudby jako vyjadřovacího prostředku - vnímá proměnlivost estetických norem v umění			
Průřezová témata: OSV – kreativita (schopnost dotahovat nápady do konce, originalita, nápaditost)					
Poslechová činnost	Dějiny hudby – významní hudební skladatelé jednotlivých období	- vnímá vzájemné podněty a vztahy v hudbě, provázanost mezi hudbou lidovou a vážnou, spojení autora a jeho díla, různé interpretace - orientuje se v chronologickém vývoji hudebních směrů - dovede žánrově zařadit typickou skladbu	Hv, Čj, Vv, D	6.	Vývojové etapy
Průřezová témata: OSV – psychohygienu (pozitivní naladění mysli, vnímání, relaxace)					

Hudební výchova

8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnosti	Lidové i umělé písně, spirituály, písně autorů 20. století, muzikálová tvorba, dvojhlas, kánon, písně J. Ježka, J. Suchého – složitější rytmické písně	- snaží se o kultivovaný emoční projev při přednesech písní - ovládá svůj hlas - přiměřeně intonuje - orientuje se v notovém zápisu - utváří si svůj názor na jednotlivé hudební žánry - odděluje hodnotnou hudbu od brakové - tříbí si svůj vkus HV-9-1-02-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Hv	6., 7.	Zásady zpěvu, hlasová hygiena
	Instrumentální činnost	- ovládá rytmické i melodické doprovody - využívá svých znalostí a dovedností k přednesu skladby			
	Průřezová témata: MKV – kulturní difference (kulturní zakotvení, respektování zvláštností různých etnik)				
Hudebně pohybové aktivity	Moderní a klasické tance, lidové soubory	- zvládá samostatnou choreografii k vážné i moderní hudbě - využívá různé výrazové prostředky, aerobic, jazzgymnastiku a jiné - připravuje své vlastní interpretace ukázek k filmové či muzikálové tvorbě	Čj	6.,7.	Ústní lidová slovesnost

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ respektuje odkaz našich předků v lidových písních a tancích ▪ HV-9-1-04-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě			
	Průřezová témata: OSV – kooperace a kompetice (umění spolupráce)				
Poslechová činnost	Symfonie, symfonická báseň, sonáta, sonátová forma, lidová hudba jako hlavní téma vážné hudby, kantáta, oratorium, kánon, fuga Typičtí představitelé a ukázky z jejich děl	▪ chápe význam hudebních pojmů ▪ poznává typické představitele jednotlivých žánrů podle typu hudby ▪ má přehled o nejvýznamnějších hudebních festivalech, soutěžích a přehlídkách vážné i lidové hudby			
	Vliv autorů v kontextu doby, hudba a technika, hudební nosiče, využití prvků techniky v elektronické hudbě	▪ tříbí si vkus a chápe význam masmédií pro šíření různé hudby a dovede se k němu kriticky vyjádřit			
	Průřezová témata: MV – vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění různých výrazových prostředků, kombinace slov, zvuků, hudby)				

Hudební výchova

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Hudební výchova (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Vokální činnosti	Žánrové typy 20. století – jazz, beat, swing, blues, rock, písně z filmů, muzikálů	▪ ovládá správné dýchání při zpěvu, správně a vhodně artikuluje ▪ pracuje s dynamikou, při zpěvu využívá i další výrazové prostředky ▪ hodnotí projevy různých interpretů ▪ uvědomuje si škodlivost různých vnějších i vnitřních vlivů na hlasové dispozice (kouření, znečištěné životní prostředí, stres) ▪ orientuje se v široké nabídce různých hudebních proudů současnosti			
	Průřezová témata: OSV – sebepoznání a sebepojetí (temperament, postoje, vnímání)				
Hudebně pohybové činnosti	Moderní taneční hudba	▪ vyjadřuje pohybem své pocity, nálady ▪ uvědomuje si bezprostřední sepětí hudby a pohybu ▪ poznává vývoj hudebních směrů 20. století v době předválečné, během války i v poválečném období			
Instrumentální činnosti	Rytmus, tempo. Využití moderní techniky, jejich autoři a interpreti	▪ využívá nabytých poznatků a dovedností k doprovodu písní nebo skladeb ▪ má přehled o nejvýznamnějších interpretech či orchestrech ▪ je si vědom praktického využití techniky v hudbě i pokusů o různé experimenty	Čj, F	8., 9.	Rozvoj slovní zásoby Elektronika

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vyučovací předmět: Hudební výchova (9. ročník)			
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních i cizích postojů, projevů chování, odpovědnost jedince i celku)				

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást duchovního života, citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. V praktických činnostech si osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Cíle výtvarné výchovy

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- rozvoj fantazie a tvořivosti (originalita projevu)
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se základními výtvarnými technikami (tradičními i netradičními)
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání
- chápání uměleckého díla jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddělitelném vztahu tvůrce a interpretací
- získávání praktických a teoretických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření
- praktické a teoretické seznámení s různými výtvarnými technikami a prostředky
- rozvíjení a prohlubování vztahu žáků k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
- získané představy o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- schopnost získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě

Členění obsahu učiva

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření
- ověřování komunikačních účinků vizuálně obrazného vyjádření

Časové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je zařazen ve všech ročnících 1. i 2. stupně. V 1. – 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, ve 4. – 6. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně, v 7. – 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky

Na 1. stupni základní školy se zaměřuje na budování kompetencí, kterými žáci ocení přiměřeně svému věku a zkušenostem naše tradice a kulturní i historické dědictví. Projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost. Výuka ve výtvarné výchově přispívá k aktivnímu zapojení do kulturního i společenského života ve škole i v prostředí, které žák dobře zná.

Na 2. stupni začíná být při výtvarných činnostech dětská fantazie a představivost korigována intelektem. Žáci přeházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Utváří a rozvíjí se vztah žáků k volnému výtvarnému umění, užité tvorbě, lidovému umění, k ochraně životního prostředí a kulturního dědictví. Ubývá spontánnosti, bezprostřednosti, fantazie a mizí hravost. Objevují se zábrany a ostych způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti a možností srovnávání výtvarné úrovně. Žáci si více uvědomují nedostatky svého výtvarného projevu. Úlohou vyučujícího je proto posilovat sebevědomí žáků, podporovat jejich výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarné činnosti vhodnou motivací a zaujmout je zvolenými náměty.

Realizace: učebny, práce v plenéru, učebna výpočetní techniky

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve výtvarné výchově užíváme různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.).

Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata:

VDO – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost

EGS – poznávání evropských kultur

OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání, kreativita, rozvoj schopností poznávání

ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí

MDV – kritický přístup k výtvarnému umění, vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

Rozvíjíme především průřezová témata Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření uměleckého estetického) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků na 1. stupni

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci jsou vedeni k poznatkům v dalších výtvarných činnostech (rozvoj motoriky)

- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj ke světu

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse, respektují názory jiných a jejich vidění světa
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je a hodnotí je
- vyučující vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence k řešení problémů

- vyučující vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení originálního vyjádření
- žáci přemýšlejí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj (originalita)
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence sociální a personální

- žáci tvořivě pracují samostatně, ale i ve skupinách
- vyučující vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky pro dané náměty
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- vyučující vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- vyučující pomáhá žákům si vytvořit postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

Učitel:

- upozorňuje žáky na digitální aplikace, které umožňují jiné možnosti rozvoje výtvarných prostředků a vizuálních obrazů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků na 2. stupni

Kompetence k učení

- žáci si vytvářejí takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro svou vlastní práci
- žák při své tvorbě poznává vlastní pokroky
- Učitel: zadává jednotlivé úkoly tak, aby si žák mohl zorganizovat vlastní činnosti
- Učitel: využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- Učitel: zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žák při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
-

Kompetence komunikativní

- žák dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- vyučující dohlíží na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

- vyučující dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákovi pomáhá
- vyučující umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žák se učí respektovat pravidla při práci v týmu a dodržovat je, pomáhá druhým
- vyučující zohledňuje individuální pracovní tempo u jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentuje školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
-

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- Učitel: vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- Učitel: požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- Učitel: vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:-

- umožňuje žákům práci s různými aplikacemi zaměřenými na výtvarné umění
- doporučuje žákům aplikace, které přibližují muzea a galerie s výtvarným uměním z celého světa

Výtvarná výchova
období (1. – 3. roční): povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	Malba a kresba prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	▪ VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Čj Prv Prv Prv	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3.	Komunikační a slohová výchova (vypravování) Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost přírody
	Dekoratивní práce, koláž uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		1. – 3. 2. – 3.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (1. – 3. ročník)			
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie) MKV – etnický původ (seznamuje se s různými způsoby života) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (seznamuje se s vlivem dopravy na životní prostředí) ENV – vztah člověka k prostředí (seznamuje se s okolní přírodou obce a její ochranou)				
Uplatňování subjektivity	Malba, kresba prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	▪ VV-3-1-03 vnímání události různými smysly vizuálně je vyjadřuje	Prv Prv Prv	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3.	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost přírody
	Malba, kresba typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama			1.-3.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Koláž, kombinace technik Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností		1. – 3.	
Uplatňování subjektivity	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj a kreativita (uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie) MKV – etnický původ (seznamuje se s různými způsoby života) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (seznamuje se s vlivem dopravy na životní prostředí) ENV – vztah člověka k prostředí (seznamuje se s okolní přírodou obce a její ochranou)				
Ověřování komunikačních účinků	Kombinace technik osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	▪ VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ČJ	1. – 3.	Komunikační a slohová výchova (vypravování)

Ověřování komunikač- ních účinků	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj a kreativita (uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie) MKV – etnický původ (seznamuje se s různými způsoby života) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (seznamuje se s vlivem dopravy na životní prostředí) ENV – vztah člověka k prostředí (seznamuje se s okolní přírodou obce a její ochranou)
---	--

Výtvarná výchova

2. období (4. – 5. ročník): povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	Kresba, malba, využívání rozmanitých výtvarných technik prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	- pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření při vlastních tvůrčích činnostech - porovnává prvky vizuálně obrazných vyjádření na základě vztahů – světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.			
	Kresba, malba, modelování uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření ve vztahu k celku v objemovém vyjádření modelování a sochařského postupu - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Čj, Vl, Př	4.-5.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Malba, kresba, kombinace technik reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly ▪ uplatňuje vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Čj, V1, Př	4. – 5.	
	Malba, kresba, kombinace technik smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		Čj, V1, Př	4. – 5.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (4. – 5. ročník)			
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	Průřezová témata: OSV – psychohygiena (učí se uvolnění a relaxaci) OSV – kreativita (učí se schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) MKV – etnický původ (seznamuje se se základními informacemi o různých etnických a kulturních skupinách) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (je schopen diskutovat o základních problémech životního prostředí a vizuálně obrazně ho vyjádřit)				
Uplatňování subjektivity	Malba, kresba, kombinace technik prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	▪ vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření ▪ v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obraných vyjádření uplatňuje osobitost svého vnímání ▪ pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ▪ VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních ▪ VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Čj, VI, Př	4. – 5.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Malba, kresba, kombinace technik typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	▪ VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ▪ VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Čj, V1, Př	4. – 5.	
	Průřezová témata: OSV – psychohygiena (učí se uvolnění a relaxaci) OSV – kreativita (učí se schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) MKV – etnický původ (seznamuje se se základními informacemi o různých etnických a kulturních skupinách) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (je schopen diskutovat o základních problémech životního prostředí a vizuálně obrazně ho vyjádřit)				
Ověřování komunikačních účinků	Kombinace technik komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);	▪ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil ▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření	Čj, V1, Př	4. – 5.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Kombinace technik proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy			
Ověřování komunikačních účinků	Průřezová témata: OSV – psychohygiena (učí se uvolnění a relaxaci) OSV – kreativita (učí se schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) MKV – etnický původ (seznamuje se se základními informacemi o různých etnických a kulturních skupinách) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (je schopen diskutovat o základních problémech životního prostředí a vizuálně obrazně ho vyjádřit)				

Výtvarná výchova

6. – 7. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Svět fantazie	Malba Kresba Kombinovaná technika	VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smyly , zaznamenává podněty z představ a fantazie ▪ sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel ▪ sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel ▪ vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie ▪ shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznam, audionahrávka, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie), třídí je podle samostatně zvolených kritérií VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Čj	6.	Pohádky Příběhy z dávných dob

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (cvičí rozvoj schopností vidět a tvořit s citem)				
Člověk a příroda	Linie Tvary Objemy Kontrast Rytmus	VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ▪ určí na příkladech výtvarných uměleckých děl prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary) ▪ určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické	Př	6.	Základy ekologie
	Průřezová témata: ENV – vztah člověka k prostředí (učí se vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a k přírodnímu dědictví)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a jeho svět	Kombinovaná technika Reklama Tiskoviny Vyjádření vlastních děl a děl výtvarného umění	▪ VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ▪ vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu ▪ najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen ▪ využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně	Čj	6.,7.	Příroda v dílech našich i cizích autorů
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (získává nový pohled na věci kolem sebe)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Objem Linie Prostor	▪ VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; ▪ vybere takové prostředky a jejich vztahy (např.: harmonická nebo kontrastní barevnost, objemové nebo lineární vyjádření objektů, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější ▪ najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil			
	Průřezová témata: ENV – vztah člověka a prostředí (uvědomuje si zdravý životní styl a vnímá estetické hodnoty prostředí) Průřezová témata: MKV – multikulturalita (zaujímá vstřícný postoj k odlišnostem – multikulturalita jako prostředek ke vzájemnému obohacování)				

Výtvarná výchova

8. – 9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a umění			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Člověk a umění	Kombinace a variace ve vlastní tvorbě Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	▪ VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ▪ zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky ▪ u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a způsob (techniku) zpracování			
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (projevuje schopnost citlivě vnímat a originálně se projevovat)				

Vzdělávací oblast: Člověk a umění			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Umělecká výtvarná tvorba Reprodukce uměleckých děl Fotografie Interpretace vlastní tvorby a děl výtvarného umění Moderní umění	▪ VV-9-1-06 - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ▪ rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy ▪ využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznamy, audionahrávky, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí ▪ VV-9-1-07 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ▪ interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné ▪ interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se při tom na prostředky, které použil, a na jejich podobnosti či odlišnosti s prostředky, které byly využívány různými výtvarnými styly (např.: expresionismem, fauvismem, nefigurativním uměním) ▪ prezentuje výsledek vlastní tvorby; svoji interpretaci porovná s interpretacemi ostatních (spolužáků, učitelů, členů rodiny apod.); sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují	D	8.	Umělecké slohy

Vzdělávací oblast: Člověk a umění			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (přispívá k utváření životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí) MKV – multikulturalita (chápe multikulturalitu jako prostředek vlastního obohacení)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Svět kolem nás	Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl	▪ VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ▪ rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření ▪ určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické ▪ představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom ▪ zjišťuje, jak probíhá komunikace v prostoru prostřednictvím zde umístěných objektů a jejich hmotných i symbolických účinků			
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (projevuje originalitu, pružnost nápadů a schopnost vidět věci jinak)				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			Vyučovací předmět: Výtvarná výchova (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Fotografie Tiskoviny Elektronická média Komunikační grafika	▪ VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ▪ vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje ▪ vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší ▪ seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek			

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Tento předmět má mezipředmětové vztahy s občanskou výchovou, přírodopisem a tělesnou výchovou.

Časové vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje na 2. stupni v 6. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně biologie. Je využívána skupinová práce, projektové vyučování aj. Formy výuky: Vyhledávání informací pomocí internetu. Exkurze a přednášky odborníků. Využití interaktivní učebny, DVD.

Vzdělávání je zaměřeno:

Na preventivní ochranu zdraví

- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- osobnostní a sociální rozvoj
- vztahy mezi lidmi
- k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- rozlišuje shodné, podobné a odlišné znaky
- podle minulých zkušeností aplikuje shodné nebo podobné znaky

- pro odlišné vyhledává adekvátní informace
- vyhledává informace
- samostatně vyhledává informace potřebné k řešení problémů
- efektivně třídí a používá informace

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- spolupracuje se členy pracovní skupiny
- neodmítá a nekritizuje nápady druhých
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- děkuje druhým za uznání
- raduje se z úspěchu celé skupiny
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- spolupodílí se na vytvoření pravidel spolupráce
- nezištně nabízí svou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- chápe práci jako příležitost k seberealizaci
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- pod vedením učitele dodržuje bezpečnostní pravidla při práci. Pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních.
- s pomocí učitele zjišťuje, jaký vliv mají výrobní postupy, které používá, na kvalitu životního prostředí.
- posuzuje výrobní postupy, které sám požívá z hlediska jejich bezpečnosti.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- žák používá termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- žák si zapamatuje důležitá fakta
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- porovnává získané výsledky

- shrne, co bylo řečeno

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- srozumitelně se vyjadřuje
- vyjadřuje se výstižně, srozumitelně a kultivovaně ústně i písemně
- při výstavbě projevu dodržuje logičnost
- používá vhodné jazykové prostředky
- naslouchá pozorně
- soustředěně naslouchá projevům druhého

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- respektuje požadavky ekologie
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- chápe základní ekologické souvislosti
- nesouhlasí s fyzickým a psychickým násilím
- nepoužívá násilné řešení sporů
- používá postupy, kterými je možné odmítnout agresi proti sobě i druhému
- násilí nepřihlíží, ale podle svých možností se mu postaví

Kompetence digitální

Učitel:

- upozorňuje žáky na ověřené zdroje informací o zdraví
- umožňuje práci s digitálními daty, jejich vyhodnocování a diskusi nad aktuálními problémy souvisejícími se zdravím
- nabízí různé digitální aplikace, které vedou ke sledování tělesných hodnot

Výchova ke zdraví

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověka zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Zdravý způsob života a péče o zdraví	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky			
	Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce			
	Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	PŘ	8	Biologie člověka

Vzdělávací oblast: Člověka zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	PŘ	8	Biologie člověka
	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím			
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně,	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu	i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
	Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích	VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	ohrožení	i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	PŘV	4.	Dopravní výchova
	Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí			
	Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí	PŘV	1. – 5.	Ochrana člověka za mimořádných situací

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	i mimořádných událostí			
	Průřezová témata:				

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	PRV PŘV	1. – 3. 4. – 5.	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví			
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	PŘ	8	Biologie člověka
	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a	VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	PŘ	8	Biologie člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity				
	Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví			

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Dle možností škola nabízí žákům plavání, bruslení, lyžování, turistiku a pobyt v přírodě.

Časová dotace

Vyučovací předmět je vyučován 1. – 9. ročníku v devadesátiminutových blocích týdně na obou stupních základního vzdělávání. Výuka je ovlivněna tím, že škola nemá vlastní tělocvičnu a žáci musí využívat tělocvičnu a sportovní hřiště T.J. Sokol Mšené-lázně. Na výuku míčových her je také využíváno menší hřiště s umělým povrchem vedle školy. Na prvním stupni žáci absolvují základní plavecký výcvik. Pravidelně je pořádán lyžařský výcvik za účasti odborných instruktorů.

Průřezová témata

EGS, MKV, ENV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj
- pohybový projev i správné držení těla
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- při hodnocení používáme především pozitivní motivaci

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- vybírá a využívá vhodné metody, způsoby a postupy při aktivním odpočinku,
- poznatků aktivně využívá v běžném životě,
- na základě zkušeností a poznatků si vytváří pozitivní vztah k pěstování svého zdraví,
- dokáže zhodnotit své schopnosti a dovednosti, nepřeceňuje své síly

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby pozitivně prožívali pohybové aktivity a využívali je k překonávání negativních tělesných či duševních stavů
- vedeme žáky k tomu, že žák vnímá problémové situace a na základě zkušeností je dokáže řešit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, problémových situací dokáže využít jako příklad pro další jednání

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- dokáže vyjádřit své myšlenky a názory vhodným způsobem,
- rozumí pravidlům a gestům jednotlivých sportovních disciplín,
- získává další informace prostřednictvím dostupných informačních zdrojů,
- využívá komunikativních poznatků k vytváření plnohodnotných vztahů mezi lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- podílí se na utváření dobrých mezilidských vztahů a příjemné pracovní atmosféry,
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se utváření pravidel soužití,
- vytváří si pozitivní představu o sobě, podporuje svou sebedůvěru a rozvoj,
- ovládá a řídí své chování a jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- účastní se sportovních soutěží

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, je schopen se vcítit do situací druhých,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace a možností,
- chová se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- dodržuje společenské normy a zákony

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, že žák:

- dodržuje vymezená pravidla činnosti, her a sportů
- chrání bezpečnost svou i ostatních při vykonávání jednotlivých sportů (bruslení, lyžování, plavání atd.),
- využívá veškerých poznatků k dalšímu životu

Kompetence digitální

- upozorňujeme žáky na různé ověřené zdroje informací o TV a sportu
- umožňujeme žákům zpracovávat jejich výkony a výsledky soutěží v digitální podobě a prezentovat je
- doporučujeme žákům různé aplikace pro sledování pohybu (krokoměry, záznam TF, PGS pro orientaci v terénu atd.)

Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy:

- kolektivní sportovní hry (vybíjená, kopaná, přehazovaná, basketbal, volejbal atd.),
- individuální sporty (plavání, lyžování, bruslení),
- atletické disciplíny,
- gymnastika,
- pohybová cvičení, tanec
- úpolová a silová cvičení,
- posilovací, protahovací a uvolňovací cvičení,
- cvičení v přírodě

Tělesná výchova

1. – 3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Činnosti ovlivňující zdraví	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Seznámení s tělocvičnou Převlékání, hygiena Bezpečné chování a jednání v prostředí sportoviště	▪ dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV ▪ bezpečně se pohybuje v terénu ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Prv	2.	Místo, kde žijeme
	Příprava organismu	▪ rozcvičí se před pohybovou činností	Prv	2.	Člověk a jeho zdraví
	Zdravotně zaměřené činnosti	▪ dbá na správné držení těla ▪ provádí podle pokynů průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	Prv	2.	Člověk a jeho zdraví
	Význam pohybu pro zdraví	▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené možnosti			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Základy atletiky Běh v terénu, překonávání přírodních překážek Hod do dálky a na cíl Cvičení v přírodě Skok daleký z místa Rychlý běh	▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce, usiluje o jejich zlepšení ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na poznámky k vlastním chybám	M	2.	Geometrie v rovině a prostoru – jednotky délky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí (uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání)				
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Základy sportovních her, pohybové hry Nácvik herních činností Závodivé hry Manipulace s míčem a jiným herním náčiním	▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ▪ jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží ▪ zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ▪ umí základní pravidla hry a uplatňuje je ve hře TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Prv	2.	Místo, kde žijeme
	Průpravné úpoly	▪ provádí úpolové hry a soutěže			
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj - komunikace (uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace) OSV – sociální rozvoj - mezilidské vztahy (je schopen spolupráce v týmu)				

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Cvičení na náradí, základy gymnastiky Rytmické, gymnastické, kondiční a relaxační formy cvičení Průpravná cvičení Akrobacie Cvičení s náčiním a na náradí odpovídajícím velikosti a hmotnosti Cvičení s hudbou	▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny ▪ uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ▪ TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ▪ usiluje o zlepšení jednoduchých pohybových činností ▪ používá alespoň pasivně základní pojmy k osvojovaným cvikům a dovede pojmenovat základní gymnastické náradí a náčiní pohybem vyjádří rytmus a jednoduchou melodii	Hv	2.	Lidové a populární písně pro děti Hudebně pohybové činnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (je schopen zdravé a vyrovnané sebekontroly a sebeovládání)				
	Zimní sporty, turistika Cvičení v přírodě Hry na sněhu a na ledě	▪ spolupracuje ve skupině dětí, jedná v duchu fair play a dodržuje pravidla bezpečného chování	Prv	2.	Lidé a čas – roční období
	Plavání Základní plavecké dovednosti	▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny ▪ dodržuje pravidla bezpečného chování ▪ ovládá jeden plavecký způsob	Prv	2.	Lidé a čas – roční období

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (1. – 3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Činnosti podporující pohybové učení	Komunikace v Tv	▪ TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Čj	2.	Jazyk a jazyková výchova -druhy vět
	Zásady jednání a chování	▪ TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ▪ TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy			
	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Hry, závody, soutěže	▪ za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží a her			

Tělesná výchova

4. – 5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Činnost ovlivňující zdraví	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Seznámení s tělocvičnou Převlékání, hygiena Bezpečné chování a jednání v prostředí sportoviště První pomoc	▪ dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV ▪ dodržuje základy hygieny ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro TV ▪ ovládá základní pravidla první pomoci ▪ vhodně zareaguje při úrazu spolužáka TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Př	4.	Člověk a jeho zdraví – první pomoc
	Příprava organismu	▪ před pohybovou činností se řádně rozcvičí TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti			
	Zdravotně zaměřené činnosti Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Vyrovnávací cvičení Relaxační cvičení	▪ dbá na správné držení těla TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením			
	Význam pohybu pro zdraví	▪ TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Základy atletiky Rychlý běh Vytrvalý běh Skok do dálky Hod míčkem	▪ přiměřeně a samostatně zlepšuje úroveň své zdatnosti ▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách	M	3.	Závislosti, vztahy a práce s daty – převody jednotek
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Průřezová témata: OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí (uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání)				
	Základy sportovních her, pohybové hry Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Manipulace s míčem a jiným herním náčiním Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Drobné pohybové hry Hry s využitím různého náčiní	▪ organizuje nenáročné pohybové aktivity pro ostatní žáky na úrovni třídy TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ▪ dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách ▪ jedná v duchu fair play ▪ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a přiměřeně na ně reaguje ▪ při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví ▪ v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		▪ vytváří varianty osvojených pohybových her ▪ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, dovede získat základní potřebné informace			
	Průpravné úpoly	▪ provádí úpolové hry a soutěže			
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj - komunikace (uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích) OSV – sociální rozvoj - mezilidské vztahy (je schopen účinné spolupráce v týmu) MKV – lidské vztahy (přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin)				
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Zimní sporty, turistika Hry na sněhu a ledě Cvičení v přírodě Plavání	▪ chová se ohleduplně ke spolužákům ▪ dodržuje pravidla bezpečného chování ▪ zlepšuje úroveň své zdatnosti ▪ TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti ▪ TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Př	5.	Rozmanitost přírody – podnebí a počasí
	Průřezová témata: ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (uvědomuje si vliv prostředí na své zdraví při sportování, dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji)				
	Cvičení na nářadí, základy gymnastiky Rytmičké, gymnastické, kondiční a relaxační formy cvičení Průpravná cvičení	▪ uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla ▪ provádí kondičně zaměřené činnosti ▪ poskytne základní pomoc a záchranu při cvičení, vhodně zareaguje při úrazu spolužáka ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti	Hv	3., 4.	Hudebně pohybové činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Akrobacie Cvičení s náčiním a na nářadí odpovídajícím velikosti a hmotnosti	a reaguje na pokyny k vlastním chybám ▪ cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu cvičení ▪ při pohybové činnosti užívá základní osvojené tělocvičné názvosloví			
	Průřezová témata: OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (je schopen zdravé a vyrovnané sebekontroly a sebeovládání)				
Činnosti podporující pohybové učení	Komunikace v TV	▪ reaguje na základní smluvené povely a signály ▪ TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ▪ uplatňuje svá práva a své povinnosti v roli hráče, rozhodčího a diváka			
Činnosti podporující pohybové učení	Zásady jednání a chování	▪ spolupracuje ve skupině dětí, jedná v duchu fair play a dodržuje pravidla bezpečného chování ▪ respektuje opačné pohlaví			
	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Hry, závody, soutěže	▪ TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy ▪ TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ▪ TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ▪ dodržuje pravidla soutěží a her			
	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	▪ sestaví pořadí dosažených výkonů ▪ změří a zapíše výkony v atletických disciplínách ▪ zaznamená výsledek utkání a pomáhat při	M	4.	Převody jednotek délky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (4. – 5. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
		rozhodování ■ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky			

Na 1. stupni žáci jsou průběžně seznamováni se základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů. Zároveň nejčastěji formou projektových dnů a výletů je realizována turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody. Ve třetím a čtvrtém ročníku je realizováno plavání (*základní plavecká výuka*) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím. Dle podmínek školy jsou dětem nabízeny hry na sněhu a na ledě, příp. základní techniky pohybu na lyžích a bruslích a další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*). Průběžně se žáci ve všech ročnících učí pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží, také měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy

Tělesná výchova

6. – 9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Činnosti ovlivňující zdraví	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Hygiena a bezpečnost v nestandardním prostředí První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách Improvizované ošetření Poranění a odsun raněného	▪ dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV ▪ TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▪ předvídá možnosti nebezpečí úrazu v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ▪ dodržuje základy hygieny, používá vhodné oblečení a obutí pro TV ▪ upravuje svou pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ dokáže odmítnout drogu a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	Vzd Vzd	9. 9.	Návykové látky Doping
	Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti Kondiční programy Manipulace se zatížením	▪ usiluje o zlepšení své tělesné kondice ▪ navrhuje vhodný program podporující zlepšení tělesné kondice ▪ TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▪ TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			
	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná cvičení	▪ samostatně se rozcvičuje před pohybovou činností ▪ rozcvičení zaměřuje na hlavní činnost hodiny ▪ po ukončení cvičební jednotky provádí relaxační cvičení			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Kompenzační cvičení Vyrovnávací cvičení Relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení				
Činnosti ovlivňující zdraví	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport Sport dívek a chlapců	▪ vytváří svůj pohybový režim ▪ pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě ▪ TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Vzd	7.	Tělesná a duševní hygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pohybové hry Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity	▪ v souladu s individuálními předpoklady předvádí osvojované pohybové hry ▪ vyhodnocuje možné příčiny svých nedostatků v těchto hrách ▪ TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech			
	Gymnastika Akrobacie Přeskoky Cvičení s náčiním a na	▪ provádí základní cvičební prvky při akrobacii, na hrazdě, kladině, kruzích ▪ předvádí jednoduché sestavy ▪ provádí základní přeskoky přes náradí	Z Fy	6. 7.	Gravitace Odstředivá síla

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	náradí	▪ vyšplhá na tyči, na laně ▪ ovládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích ▪ TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
	Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (je schopen zdravé a vyrovnané sebekontroly a sebeovládání) MV – práce v realizačním týmu (využívá vlastních schopností v týmové práci při náviku sportovně kulturních vystoupení)				
	Formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Cvičení s náčiním Kondiční cvičení	▪ provádí základní aerobní cvičení s hudbou ▪ vytváří vlastní pohybové improvizace na hudební doprovod ▪ dbá na správné držení těla ▪ TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Př Hv Vz	6.	Člověk Rytmus Estetika
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Úpoly Základy sebeobrany	▪ provádí úpolové hry a soutěže ▪ aplikuje základní prvky sebeobránného cvičení ▪ TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Vzd Vzd	7. 7.	Úrazy, první pomoc Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
	Atletika Rychlý běh Vytrvalý běh na dráze a v terénu Skok do dálky a do výšky Hod míčkem	▪ rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty ▪ provádí běžecskou abecedu, nízký start, polovysoký start ▪ užívá a rozpozná základní startovní povely ▪ provádí běh na dlouhou i krátkou vzdálenost			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Vrh koulí	- provádí rozběh a odraz při skoku dalekém a vysokém - koordinuje správný postoj a práci ruky při hodů - rozlišuje rozdíl mezi vrhem a hodem			
	Průřezová témata: OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí (uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání)				
	Sportovní hry Herní činnosti jednotlivce Herní kombinace Herní systémy Utkání podle pravidel žákovské kategorie	- rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové,...) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provádí údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - zná základy přehazované, volejbalu, fotbalu, basketbalu, florbalu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Vzd	7.	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj - komunikace (uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, soutěžích a konkurenci, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem) MKV – lidské vztahy (přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin a spolupracuje s nimi)				
	Turistika a pobyt	při přesunech dodržuje pravidla bezpečnosti	Z	6.	Počasí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	v přírodě Přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty Chůze v náročném terénu	silničního provozu ▪ v roli cyklisty uplatňuje pravidla silničního provozu ▪ uplatňuje chůzi v náročném terénu TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci			Práce s mapou Světové strany
	Průřezová témata: ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (uvědomuje si problém dopadu sportovních aktivit na své zdraví a prostředí kolem sebe a učí se aktivně přistupovat k jeho řešení, dokáže se ohleduplně chovat k přírodě)				
	Plavání Základní plavecké disciplíny Záchrana tonoucího	▪ používá 1 – 3 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku ▪ provádí záchranu tonoucího			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Lyžování Sjezdové lyžování Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině Jízda na vleku Bruslení	▪ zařazuje lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost ▪ provádí ošetření lyží ▪ předvádí jednoduché prvky při jízdě ▪ předvádí první pomoc při úrazu na lyžích ▪ zařazuje bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost ▪ ukazuje jednoduché prvky při jízdě na bruslích ▪ provádí ošetření bruslí ▪ provádí první pomoc při úrazu na bruslích	Př F	5. 7.	Skupenství látek

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Netradiční pohybové činnosti Jízda na kolečkových bruslích Sportovní hry ze světa	- ukazuje jednoduché prvky při jízdě na kolečkových bruslích - používá ochranné a bezpečnostní pomůcky - popisuje základní pravidla některých sportovních her ze světa a uplatňuje je ve hře			
	Průřezová témata: OSV – sociální rozvoj - komunikace (uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, soutěžích a konkurenci, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem) MKV – lidské vztahy (přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin a spolupracuje s nimi)				
Činnosti podporující pohybové učení	Komunikace v TV Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Signály, gesta, značky Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	- používá tělocvičné názvosloví - dohaduje taktiku při hře - spolupracuje při hře - reaguje na signály - zastává pozici rozhodčího při některých sportovních činnostech			
	Organizace prostoru a pohybových činností Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách Sportovní výzbroj a výstroj – výběr, ošetření	- vhodně reaguje při pohybových činnostech v nestandardních podmínkách - vybírá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj - vhodně ošetřuje sportovní výzbroj a výstroj			
	Historie a současnost sportu Významné soutěže a sportovci	- čestně soupeří - respektuje handicapované sportovce - respektuje opačné pohlaví - při výběru sportovního terénu dbá na ochranu přírody			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			Předmět: Tělesná výchova (6. – 9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	▪ uplatňuje svá práva a své povinnosti v roli hráče, rozhodčího, diváka a organizátora sportovní soutěže	Vzd	7.	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností Měření, evidence Vyhodnocování	▪ měří a zapisuje výkony v atletických disciplínách ▪ sestavuje pořadí dosažených výkonů ▪ vyhodnocuje určené pohybové činnosti			
Činnosti podporující pohybové učení	Pravidla osvojovaných pohybových činností Hry, závody, soutěže	▪ zorganizuje jednoduché turnaje, závody ▪ v roli rozhodčího spolurozhoduje některé hry a soutěže			

Dle podmínek školy jsou žáci seznamováni se sporty:

- plavání – zdokonalovací plavecká výuka – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) Člověk a svět práce
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků
- je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků
- místo realizace: kmenová učebna a okolí školy, případně odborná učebna

Obsahové vymezení

Obsahem daného vyučovacího předmětu jsou 4 tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Časové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se na 1. stupni vyučuje ve všech ročnících v rozsahu 1 hodinu týdně.

Vyučovací předmět vede žáky k:

- k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k profesní a životní orientaci žáků
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách duševní a fyzické práce

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- rozlišuje shodné, podobné a odlišné znaky
- podle minulých zkušeností aplikuje shodné nebo podobné znaky
- pro odlišné vyhledává adekvátní informace
- využívá vlastního úsudku a zkušeností
- aplikuje své poznatky a zkušenosti z minulosti
- porovnává různé varianty řešení
- dokáže vybrat optimální způsob řešení problému
- aplikuje své poznatky z řešení jiných problémů

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- spolupracuje se členy pracovní skupiny
- neodmítá a nekritizuje nápady druhých
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- děkuje druhým za uznání
- raduje se z úspěchu celé skupiny
- jedná s úctou a ohleduplností
- při potížích nebo nezdaru neshazuje vinu na druhé
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- spolupodílí se na vytvoření pravidel spolupráce
- nezištně nabízí svou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- spolupracuje, respektuje práci svou i úspěchy druhých
- neodmítá návrhy ostatních
- oceňuje úspěchy druhých
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

- při vlastní činnosti používá z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu
- připraví si i vhodné pracovní místo.
- šetří materiálem, elektrickou energií.
- dodržuje bezpečnost práce, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních.
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- pod vedením učitele dodržuje bezpečnostní pravidla při práci. pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních.
- s pomocí učitele zjišťuje, jaký vliv mají výrobní postupy, které používá, na kvalitu životního prostředí.
- posuzuje výrobní postupy, které sám používá z hlediska jejich bezpečnosti.

Kompetence k učení

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k učení
- zdokonaluje své učení strategie
- obohacuje svou poznatkovou zkušenost
- samostatně pozoruje, experimentuje a vyvozuje závěry
- samostatně pracuje
- při řešení problému experimentuje, třídí různá řešení a vybírá to řešení nejlepší
- využívá vhodné způsoby, metody a strategie k učení
- posuzuje vlastní pokrok
- má pozitivní vztah k učení
- přistupuje k učení aktivně, iniciativně a se zájmem
- ochotně spolupracuje
- získává potřebné informace k učení
- pracuje, třídí a zpracovává informace
- stále prohlubuje své poznatky, vědomosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- naslouchá pozorně
- soustředěně naslouchá projevům druhého

Kompetence občanské

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- projevuje pozitivní postoj k umění a kultuře
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence digitální

Učitel:

- upozorňuje žáky na různé digitální zdroje, kde lze nalézt návody pro práci s různými materiály a pro vytváření drobných předmětů různého charakteru
- umožňuje vytvářet různé výrobky podle schémat uvedených v digitálním prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

- vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
- učí se v 6. – 9. ročníku, v 8. ročníku je vyučovací předmět nazván Výchova k volbě povolání
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků
- je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků
- na techniku jako významnou součást lidské činnosti a její sepětí s různými částmi poznávání i oborů
- na možnost seberealizace v různých oborech lidské činnosti, včetně rozvoje podnikatelského myšlení
- na poznání různých druhů fyzické i duševní práce

Obsahové vymezení

Volitelné okruhy realizované v naší škole:

1. Pěstelské práce a chovatelství
2. Příprava pokrmů
3. Technické práce – nabízen dle možností školy i v 9. ročníku
4. Provoz a údržba domácnosti
5. Povinný okruh Svět práce je realizován v 8. ročníku
6. Využití digitálních technologií – nabízen pouze dle možností školy
7. Práce s laboratorní technikou – nabízeno jako volitelný předmět v 9. ročníku s názvem Chemická praktika – a to dle možností školy

Časové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je realizován ve všech ročnících 2. stupně v rozsahu 1 hodina týdně, v 9. ročníku je hodina dotována z DČD.

Místo realizace: kmenová učebna a okolí školy

Vyučovací předmět vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k řešení problémů**

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- vyhledává informace
- samostatně vyhledává informace potřebné k řešení problémů
- efektivně třídí a používá informace

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- spolupracuje se členy pracovní skupiny
- neodmítá a nekritizuje nápady druhých
- poskytuje pomoc nebo o ni požádat
- radí se, jak zlepšit své další jednání

Kompetence pracovní

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- chápe práci jako příležitost k seberealizaci
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence k učení

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- přistupuje k učení iniciativně

- je aktivní, k učení přistupuje se zájmem
- se připravuje na vyučování
- je iniciativní
- porovnává získané výsledky
- žák kriticky posuzuje získané výsledky a vyvozuje závěry
- definuje smysl a cíl učení
- posoudí vlastní pokrok
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- projevuje pozitivní vztah k učení
- projevuje kladný vztah ke vzdělávání
- projevuje ochotu dál se vzdělávat
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- snaží se kvalitně spolupracovat a komunikovat s ostatními lidmi
- projevuje snahu v komunikaci s druhými

Kompetence občanské

Učitel učí žáky tomu, že žák:

- respektuje požadavky ekologie
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- chápe základní ekologické souvislosti

Kompetence digitální

- upozorňuje žáky na různé digitální zdroje, kde lze nalézt návody pro práci s různými materiály a pro vytváření předmětů technického charakteru
- upozorňuje na rizika různých digitálních návodů na výrobu nebezpečných látek, výbušnin a jiných výrobků vedoucích k ohrožení zdraví

Pracovní činnosti

1. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (1. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy			
	Průřezová témata:				
Konstrukční činnosti	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Žák - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			

	Průřezová témata: OSV – mezilidské vztahy (podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů)				
Pěstitelské práce	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin	▪ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ▪ pečuje o nenáročné rostliny			
	Průřezová témata: OSV– mezilidské vztahy (uplatňuje slušné způsoby chování při stolování)				
Příprava pokrmů	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Žák - připravuje tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně			

Pracovní činnosti
2. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy			
	Průřezová témata: OSV – seberegulace a sebeorganizace (organizuje a plánuje svoji pracovní činnost)				
Konstrukční činnosti	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			
	Průřezová témata: OSV – komunikace (komunikuje a spolupracuje v pracovní skupině) OSV – mezilidské vztahy (podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů)				

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (2. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pěstitelské práce	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin	ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny			
Příprava pokrmů	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Žák ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně			

Pracovní činnosti
3. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Práce s drobným materiálem	Práce s papírem, kartonem, přírodninami Přesné stříhání, lepení a překládání Práce s textiliemi (základní druhy stehů) Lidové zvyky a tradice	- organizuje a plánuje svoji činnost - samostatně pracuje podle slovního návodu - na základě své představivosti vytváří výrobky z daného materiálu ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Čj M Prv	3. 3. 2., 3.	Popis výrobku Kruh, kružnice Rozmanitost přírody
	Průřezová témata: OSV – seberegulace a sebeorganizace (organizuje a plánuje svoji pracovní činnost)				
Konstrukční činnosti	Práce s návodem a předlohou	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - pracuje podle jednoduchého návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			
	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu			Vyhledá si návody ke stavebnicím
	Průřezová témata: OSV – mezilidské vztahy (podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů)				

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (3. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pěstitelské práce	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semene v místnosti	▪ ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ▪ ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ošetřuje pokojové rostliny podle daných zásad	Prv	2., 3.	Rozmanitost přírody
	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	▪ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu			Vyhledá si informace k pěstování rostlin, vyhledá si informace o rostlinách
Příprava pokrmů	Úprava stolu Výběr a nákup potravin	- ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování - ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Prv	2., 3.	Člověk a jeho zdraví

Pracovní činnosti

4. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Práce s drobným materiálem	První pomoc Využívání vlastností materiálu Práce s papírem, kartonem, textilem a přírodninami Lidové zvyky, tradice a řemesla	▪ ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ▪ ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ▪ ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ▪ ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Čj	4.	Popis pracovního postupu
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičí pozornost a soustředění) OSV – mezilidské vztahy (účinně spolupracuje se spolužáky)				
Konstrukční činnosti	Práce se stavebnicí	zvládá dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			
	Průřezová témata: OSV – kooperace a kompetice (spolupracuje ve skupině) OSV – kreativita (uplatňuje kreativitu a originalitu)				
Pěstitelské	Pěstování rostlin	ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy	Prv Př	3. 4.	Rozmanitost přírody Rozmanitost přírody

[illegible]

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (4. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	pravidla správného stolování Základní ovládání domácích spotřebičů Úprava pokrmů za studena Sestavení jídelníčku Základy poskytnutí první pomoci	▪ ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ▪ ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ▪ ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni			
	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat vyčte informace z daného modelu			Vyhledá recept, informace o domácích spotřebičích, různé druhy nádobí, informaci si vloží do dokumentu word

Pracovní činnosti

5. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Předmět: Pracovní činnosti 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Práce s drobným materiálem	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla.	Žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Čj	5.	Popis pracovního postupu
	Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičí pozornost a soustředění) OSV – mezilidské vztahy (účinně spolupracuje se spolužáky)				

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Předmět: Pracovní činnosti 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Konstrukční činnosti	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Žák - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu			
	Průřezová témata: OSV – kooperace a kompetice (spolupracuje ve skupině) OSV - kreativita (uplatňuje kreativitu a originalitu)				
Pěstitelské práce	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy,	Žák - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Př	5.	Rozmanitost přírody

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Předmět: Pracovní činnosti 5. ročník		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
	alergie				
Příprava pokrmů	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam	Žák - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			

Pracovní činnosti

6. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Předmět: Pracovní činnosti (6. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pěstitelské práce, chovatelství	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty ČSP-9-3-01p <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> ČSP-9-3-02p <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> ČSP-9-3-03p <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> ČSP-9-3-04p <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> ČSP-9-3-05p			

* minimální výstupy

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (7. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Pěstitelské práce, chovatelství	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie chovatelství – chov zvířat	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty ČSP-9-3-01p <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> ČSP-9-3-02p <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> ČSP-9-3-03p <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> ČSP-9-3-04p <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> ČSP-9-3-05p			

	v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i>			
Design a konstruování	Stavebnice – (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návodu, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04p dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu			
Provoz a údržba domácnosti	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a	ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím			

	ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem <i>ČSP-9-4-02p</i> <i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i> ČSP-9-4-03p <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</i> ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií			
Příprava pokrmů	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání,	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni <i>ČSP-9-5-01p</i> <i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i> <i>ČSP-9-5-02p</i>			

	obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	<i>připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>			
--	--	--	--	--	--

* minimální výstup

Pracovní činnosti – Výchova k volbě povolání

8. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce / Výchova k volbě povolání			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (8. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Provoz a údržba domácnosti	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví <i>ČSP-9-4-01p</i> <i>provádí jednoduché operace platebního styku</i>			
Práce s laboratorní technikou	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany			

		životního prostředí při experimentální práci ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři <i>ČSP-9-6-01p</i> <i>vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu</i> ČSP-9-6-04p <i>dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech</i> ČSP-9-6-05p poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři			
Svět práce	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ČSP-9-8-01p <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> ČSP-9-8-02p <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i> ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro			

	a využívání poradenských služeb	<i>výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>			
	Sebepoznávání osobní zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní schopnosti, vlastnosti Sebehodnocení Spolupráce s Úřadem práce Přehled středních a vysokých škol, přijímací řízení Návštěva ve vybraných středních odborných školách v okolí Druhy povolání, pracovišť, pracovních prostředků Charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky Beseda s představiteli jednotlivých řemesel Návštěva podniků v regionu	▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ▪ využije profesní a poradenské služby pro výběr vhodného zaměstnání ▪ rozdělí typy středních škol ▪ má přehled o délce vzdělání a předmětovém zaměření jednotlivých škol ▪ na internetu zjistí požadavky na přijímací řízení ve vybraných školách ▪ má představu o náplni vybraných profesí ▪ na internetu zjistí potřebnou kvalifikaci k výkonu jednotlivých povolání ▪ seznámí se s nabídkou pracovních míst v regionu			

Pracovní činnosti

9. ročník: povinný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Svět práce	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ČSP-9-8-01p <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> ČSP-9-8-02p <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i> ČSP-9-8-03p <i>vyžije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i> ČSP-9-8-04p <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání – byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi</i>			

		<i>využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>			
	Podrobnější seznámení s vybranými typy středních škol Návštěva některých odborných škol v regionu Druhy studií po střední škole Studium v zahraničí Psaní životopisu Pohovor u zaměstnavatele Způsoby hledání zaměstnání, poradenské a informační služby Rovnost příležitostí na trhu práce Problémy nezaměstnanosti, úřady práce, rekvalifikace Spolupráce s Úřadem práce v Lounech Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání Drobné a soukromé podnikání	pracuje s různými adresami, které informují o učebních oborech a středních školách posoudí možnosti uplatnění absolventů různých škol v regionu a kvalifikační požadavky sestaví osobní profil (životopis) uplatňuje zásady asertivní komunikace orientuje se na trhu práce seznámí se s nabídkou brigád pro studenty zná podmínky platnosti pracovní smlouvy, práva zaměstnance a zaměstnavatele získá představu o všech administrativních a finančních náležitostech soukromého podnikání			
Využití digitálních technologií	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera,	ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při			

	PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify	provozu digitální techniky ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu <i>ČSP-9-7-01p</i> <i>ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu</i> <i>ČSP-9-7-02p</i> <i>propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení</i> <i>ČSP-9-7-03p</i> <i>pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb</i> <i>ČSP-9-7-04p</i> <i>ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</i> <i>ČSP-9-7-05p</i> <i>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</i>			
--	--	---	--	--	--

5.10 Volitelné předměty

5.1.1 Chemická praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemická praktika vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou a vyučuje se jako samostatný volitelný předmět v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Alternativou tohoto předmětu je volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce.

Výuka se realizuje v odborné učebně, materiální vybavení je dostatečné.

Vzhledem k úzké návaznosti na předmět chemie se řada kompetencí opakuje.

V předmětu Chemická praktika se proto učitel soustředí především na oblasti:

- řešení problému
- pracovních návyků a dovedností
- iniciativních přístupů
- výběru metod
- používání technických prostředků
- chování v nebezpečných situacích

Vzdělávání v předmětu chemická praktika:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách

- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět chemická praktika je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Chemická praktika

9. ročník: volitelný předmět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			Vyučovací předmět: Chemická praktika (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy	Návaznost		
			předmět	ročník	učivo
Základy chemie Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Základní pojmy	▪ objasní, čím se chemie zabývá ▪ určí její zařazení do systému věd			
	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	▪ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, knimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	F M INF PČ	6. 8. 8. 8.	Skupenství látek Číslo a početní operace Vyhledávání informací a komunikace Práce s technickými materiály
	Průřezová témata: ENV – základní podmínky života (uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění, používá s porozuměním pojmy globální oteplování, freony, ozonová díra, ozon, smog a jeho druhy, samočištění vody a vzduchu)				

5.10.2 Konverzace v anglickém jazyce

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce jazyk navazuje na vyučovací předmět Anglický jazyk a rozvíjí poznatky a dovednosti, které si žáci v tomto předmětu osvojili. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích.

Vyučovací hodiny jsou zaměřeny na vedení dialogů a konverzace na určitá témata.

Alternativou tohoto předmětu je volitelný předmět Chemická praktika.

Obsahové vymezení

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a jejich aktivní využití při komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti číst přiměřené texty v daném cizím jazyce, porozumět obsahu textu, umět jednoduše reprodukovat jeho obsah
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- schopnost konverzace na dané téma, při čemž témata se dotýkají jak života a zájmů žáka, tak i jeho širšího sociokulturního prostředí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace

Volitelný předmět je realizován v 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Tato hodina je dotována z disponibilní časové dotace.

Místo realizace: v jazykových učebnách, v učebnách IT, v kmenových učebnách

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování dialogů, reprodukce

textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Průřezová témata

OSV (Sociální rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
MDV (Tvorba mediálního sdělení)
ENV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci smysluplně využívají informační a komunikační technologie, snaží se při čtení porozumět textu a odhadnout souvislosti
- žáci jsou schopni si vyhledat informace jak za pomoci internetu tak i v učebnicích a slovnících

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci vyhledávají vhodné informace
- žáci se mohou zúčastnit olympiády v AJ
- žáci se podílejí na vypracování projektů

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci prezentují vlastní práci, obhajují své názory
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- Žáci dodržují základní pravidla ve škole i mimo ní
- Žáci netolerují sociálně patologické jevy
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout a podle dané situace reagovat

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení a zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Digitální kompetence

Učitel:

- nabízí žákům nahrávky rozhovorů, nahrávky písní a filmové ukázky v anglickém jazyce
- konverzuje se žáky na různá témata

Konverzace v anglickém jazyce
9. ročník: volitelný předmět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce (9. ročník)		
Hlavní okruhy učiva	Učivo	Očekávané výstupy			
My holiday My daily routine My family Describe a room Introduction GB, USA Homes Christmas Food, In a restaurant music		• popisuje a charakterizuje své přátele • popíše svůj život (vlastní zkušenosti) • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • domluví se v běžných každodenních situacích			
Travelling Sport London Prague New technology At the doctor's Shopping Weather Famous people		• vypráví o svých plánech do budoucna a čím by chtěl v budoucnu být • vypráví o školních pravidlech a problémech ve škole • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • chápe systém vzdělávání v ČR • porovnává systém vzdělávání v ČR, UK a USA • orientuje se v inzerátech • napíše zprávu, e-mail / dopis • porovnává výhody a nevýhody jednotlivých povolání			
		• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného • odvodí pravděpodobný význam nových slov ze			

		souvislostí v textu a rozumí obsahu			
		• porovnává výhody a nevýhody cestování jednotlivými dopravními prostředky • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích • vyjmenuje evropské státy a orientuje se na mapě Evropy • napíše jednoduchý text týkající se cestování • rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru			
		• orientuje se v jízdním řádu • seznámí se se základními rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou • popíše jednu ze svých cest/výletů • správně používá základní frázová slovesa • diskutuje o vlivu medií na společnost • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • tvoří rozhovory na téma cestování • odvodí pravděpodobný význam nových slov ze souvislostí v textu a rozumí obsahu • reaguje na jednoduché písemné sdělení • vypráví, které země navštívil nebo by rád navštívil a proč			

6. Hodnocení žáků školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

- Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálnímu schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
- Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky v papírové či elektronické podobě
 - na třídních schůzkách,

- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem (dopisem, upozorněním prostřednictvím školního informačního systému - elektronická žákovská knížka,).
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky (v elektronické nebo papírové podobě), el. poštou
- na třídních schůzkách
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu (osobně, telefonicky, el. poštou)

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný

Pro potřeby klasifikace se vyučovací předměty dělí do tří skupin – vyučovací předměty s převahou teoretického zaměření, vyučovací předměty s převahou praktických činností a vyučovací předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika – seminář s přírodovědných předmětů, fyzika, přírodopis. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorově obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků učebních osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Jeli žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně

3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními

	vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé čtvrtletí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky z celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům. Práce delšího rozsahu (laboratorní práce, kontrolní diktáty, čtvrtletní práce) se uchovávají ještě další rok.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí (po konzultaci s vyučujícím) dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale ohodnotit to, co žák umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- zadávání nové látky k samostatnému domácímu nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného vyučovacího předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo vyučovacího předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:
- Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
- Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem.....
- Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)
- Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

Způsob hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.